

Hankesuunnitelma

Simon yhtenäiskoulu

Simon kunta

Simon kunta, Welado Oy, Alt Arkkitehdit Oy

20.2.2023

Sisällys

1	Johdanto.....	3
2	Ohjausryhmä.....	3
2.1	Rakennuttaja.....	4
2.2	Rakennuttajakonsultti.....	4
3	Yhteenveto.....	4
4	Suunnittelun lähtökohdat.....	5
4.1	Kohteen tietoja ja laajuus.....	5
4.2	Toiminnan kuvaus.....	5
4.3	Oppilasennusteet.....	6
4.4	Väestönsuoja.....	6
4.5	Erityisvaatimukset.....	6
4.6	Purkaminen ja väliaikaiset ratkaisut.....	7
4.7	Rakennuspaikka.....	7
4.7.1	Maaperä ja rakentamisolosuhteet.....	7
4.7.2	Säilytettävä kasvillisuus.....	8
4.7.3	Piha-alueet.....	8
4.7.4	Kaava.....	10
5	Suunnitelma.....	11
5.1	Tontinkäyttö ja alustavat liikennejärjestelyt.....	11
5.2	Tilaohjelman perustelut.....	15
5.3	Erityiset tilakohtaiset vaatimukset.....	16
5.4	Tilojen yhteysvaatimukset.....	29
5.5	Energialoudellisuus.....	32
6	Aikataulu.....	32
7	Kustannusarvio.....	32
7.1	Kustannusarvio.....	32

Simo

7.2	Rahoitussuunnitelma	33
8	Työryhmän esitys	33
	Liitteet	34

1 Johdanto

Simon yhtenäiskoulun hankesuunnitelman pohjana on ollut koulusuunnittelutyöryhmän työskentely tammikuu-syyskuu 2022 ja perustetun hankesuunnitteluohjausryhmän työskentely syyskuu 2022 – tammikuu 2023 aikana. Hankeselvitys on käynnistetty kunnan hyväksymän tarveselvityksen pohjalta.

Hankesuunnittelu on rakennushankkeen perusteiden ja tarpeen, sekä niiden edellyttämien toteuttamismahdollisuuksien yksityiskohtaista selvittämistä ja arviointia. Tässä hankesuunnitelmassa Simon yhtenäiskoulun toteuttamiselle on haettu lopullinen ratkaisumalli ja yksityiskohtaisesti arvioidut tavoitekustannukset ja aikataulu. Hankkeen laajuus on tutkittu ja määritetty, sekä sen laatutaso on kirjattu siltä osin, kuin hankkeen jatko (varsinainen rakennussuunnittelu ja rakentaminen) edellyttää.

Käyttäjä ja tilaaja ovat esittäneet lähtökohdat, tarpeet ja tavoitteet, ja hankkeessa mukana olleet konsultit ovat toimineet asiantuntijana hankkeen sisällön ja läpiviemisen suhteen. Hankesuunnitteluvaihe koostuu pääasiassa tietojen kokoamisesta, sekä alustavien toiminnallisten ratkaisumahdollisuuksien tutkimisesta varsinaisen rakennussuunnittelun pohjaksi. Rakennuttamistehtävät ovat koostuneet pääasiassa hankkeen organisoinnista, sekä kustannus- ja aikataulutavoitteiden ja teknisen laatutason määrittämisestä.

2 Ohjausryhmä

Hanketta varten perustettiin ohjausryhmä, jonka tehtävänä oli selvittää nykyiset toiminnat ja tulevien kehitys. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 26.9.2022. Ohjausryhmän kokouksiin osallistui viitesuunnittelijoiden valinnan jälkeen myös arkkitehdit.

Ohjausryhmään kuuluvat tilaajan edustajina Hanna Tikka, Ilkka Soukka, Harri Posti, Marja Kukkonen, Tarja Leskinen, Sari Hekkanen-Olervo ja Vivi Marttila. Konsulteista ohjausryhmään kuuluvat Welado Oy:n rakennuttajakonsultti Heikki Loukusa, Tiina Alaruikka ja Julia Valtanen sekä arkkitehtinä Alt arkkitehdit Oy Hanna-Maija Tervo ja Anniina Valjus.

Ohjausryhmä kokoontui kuusi kertaa ja muistiot kokouksista on tallennettu projektipankkiin. Hankesuunnittelun aikana kerättiin käyttäjien tietoja kattavasti ja pidettiin viisi hankesuunnittelun työpajaa sekä yksi pedagoginen työpaja, joiden anti on purettu tähän hankesuunnitelmaan. Hankesuunnittelun aikana käyttäjät kävivät tutustumassa kolmeen eri kouluun. Lisäksi on pidetty useita erillisiä pienempien ryhmien suunnittelu- ja kehityspalavereita.

2.1 Rakennuttaja

Simon kunta
Ratatie 6
95200 Simo

Yhteyshenkilö:
Vivi Marttila, kunnanjohtaja
050 575 5450
vivi.marttila@simo.fi

Ilkka Soukka, tekninen johtaja
0400 69 1616
ilkka.soukka@simo.fi

Hanna Tikka, rehtori-sivistystoimenjohtaja
040 842 2313
hanna.tikka@simo.fi

2.2 Rakennuttajakonsultti

Welado Oy
Tutkijantie 9
90590, Oulu

Yhteyshenkilö:
Heikki Loukusa
040 743 8666
heikki.loukusa@welado.fi

3 Yhteenveto

Hanke käsittää nykyisen alakoulun rakennuksen purkamisen, sekä uuden koulun rakentamisen. Hankkeen yhteydessä viereisellä kunnan tontilla oleva rivitalo puretaan.

Hankesuunnitelma on tehty seitsemäksi vuodeksi eteenpäin ja tähtää oppilasennusteen mukaiseen tarpeeseen.

Hankesuunnittelun yhteydessä on selvitetty erikseen yläkoulun ruokalan, keittiön,

hallinnon tilojen ja teknisten tilojen sijoittuminen uuteen yhtenäiskouluun. Teknisten tilojen sijoittumista vaihtoehtoisesti olemassa olevaan työpajarakennukseen on tehty kustannusvertailu. Hallinnon ja teknisten tilojen säilyttämistä nykyisissä tiloissa on tarkasteltu kuntoarvion ja aikaisempien sisäilmatutkimusten pohjalta.

Hankesuunnitelmassa opetustilat sijoittuvat uuteen yhtenäiskouluun lukuun ottamatta nykyisen rakennuksen liikuntasalia, jota käytetään jatkossakin opetuskäytössä.

Tilaratkaisut suunnitellaan siten, että tilojen sijoittamisella ja monikäyttöisyydellä saavutetaan mahdollisimman paljon muuntuviin toimintoihin soveltuvia tiloja, jotka mahdollistavat monipuolisia opetusmenetelmiä ja tukevat uutta opetussuunnitelmaa.

4 Suunnittelun lähtökohdat

4.1 Kohteen tietoja ja laajuus

Rakennuspaikka:	Simon kunta
Rakennustyyppi:	oppilaitos
Paloluokka:	tarkentuu suunnittelun edetessä
Sisäilmastoluokitus:	S2, kesäaikana lämpötilaolosuhteet S3 (neljässä toimistotilassa S2)
Puhtausluokitus:	P1
Kortteli:	Y-kortteli 9

Uudisrakennuksen laajuustiedot:

Bruttoala:	n. 4 000 brm ²
Hyötyala:	n. 2 771 hym ²

Alueella sijaitsevat tällä hetkellä alakoulu, yläkoulu ja lukio, työpaja, Toivontupa, kaksi päiväkotia ja kunnan rivitalokiinteistö.

4.2 Toiminnan kuvaus

Simon yhtenäiskoulun rakennuksessa tulee toimimaan luokka-asteet 1–9 ja lukio. Mitoituksellinen oppilasmäärä on 220. Lisäksi 12 oppilaalle tulee vaativan erityistuen tilat. Ryhmäkoko alakoulussa 12–20 oppilasta / ryhmä sekä yläkoulussa ja lukiossa 16–20 oppilasta / ryhmä. Lisäksi tiloja käyttävät iltakäyttäjät, joihin kuuluu mm. kansalaisopisto. Pedagogisen suunnittelijan ja käyttäjien laatima pedagoginen suunnitelma on liitteenä 1.

4.3 Oppilasennusteet

Suunnittelun perusteena on, että Simossa tulee olemaan kaksi koulua: uudisrakennuksena Simon yhtenäiskoulu ja jo olemassa oleva Maksniemen koulu. Oppilasmäärien laskiessa Simon yhtenäiskouluun on mahdollista sijoittaa osa Maksniemen oppilaista (5–6 lk) tai mahdollisesti naapurikunnan lin Kuivaniemen koulun oppilaita. Oppilasmäärän pienentyessä voi tulevaisuudessa myös olla mahdollista, että esikoulu siirtyy koulun tiloihin. Esikoulun tarvitsemia toimintoja on pidetty mukana suunnittelussa ja oppilasmäärän pienentyessä esikoulu voi vähäisillä muutoksilla siirtyä koulun tiloihin.

Oppilasennusteet Simon yhtenäiskoululle lukuvuodelle 2025–2026 (uuden koulurakennuksen valmistumisvuonna):

- alakoulu 72
- yläkoulu 102
- lukio 60

oppilaita yhteensä 234.

Oppilasennusteet Simon yhtenäiskoululle lukuvuodelle 2028–2029:

- alakoulu 57
- yläkoulu 64
- lukio 60

oppilaita yhteensä 181.

Oppilasennusteet Maksniemen alakoulu lukuvuodelle 2025–2026:

- alakoulu 64

Oppilasennusteet Maksniemen alakoulu lukuvuodelle 2028–2029:

- alakoulu 48

4.4 Väestönsuoja

Uudisrakennuksen väestönsuojan pinta-alan tulee olla vähintään 2 % rakennuksen kokonaispinta-alasta.

4.5 Erityisvaatimukset

Uusi koulurakennus ja käytön liikennevirrat tulee tukeutua ja liittyä saumattomasti ympäristöön ja jääviin rakennuksiin. Erityisesti huomioidaan liikenneturvallisuus. Hankesuunnitelman liitteenä on alustava tontinkäyttösuunnitelma.

Yhtenäiskoulun piha-alue sijoittuu osittain nykyisen rivitalon tontille. Rivitalo mahdollisesti puretaan

rakennusurakan yhteydessä tilaajan erillishankintana.

Nykyinen yläkoulu- ja lukiorakennus ovat toiminnassa uuden yhtenäiskoulun rakennusurakan aikana. Nykyiselle yläkoulu- ja lukiorakennuksen jatkokäytölle perustetaan selvitysryhmä, jonka kanssa aletaan suunnittelemaan tilojen tulevaa toimintaa. Työmaatoiminnan ja logistiikan turvallisuus on otettava erityisesti huomioon, sillä työmaan välittömässä läheisyydessä toimii koko rakentamisen ajan alakoulu, yläkoulu ja lukio.

Suunnittelussa on huomioitava kaikkien tilojen ja erityisesti musiikki- ja teknillisten tilojen iltakäyttö sekä mahdollisuus käyttää ruokasalia/aulatilaa esiintymispaikkana.

Alueen oppilasmäärän on ennustettu laskevan seuraavan 7 vuoden aikana. Uuden koulurakennuksen tilojen muuntojoustavuus on erityisen tärkeää myös talotekniikan osalta; tilojen on oltava siten muunneltavia, että ne soveltuvat tulevaisuudessa myös koulumaailman ulkopuolisiin käyttötarkoituksiin. Tällaisia toimintoja voivat olla esimerkiksi kirjasto-, nuoriso- ja liikuntatoimi tai niiden osat.

4.6 Purkaminen ja väliaikaiset ratkaisut

Nykyinen alakoulu puretaan uuden yhtenäiskoulun rakentamisen kanssa samassa urakassa. Alakoulun oppilaat siirtyvät yläkoulun tiloihin joulukuun 2023 loppuun mennessä. Erillisiä väistötiloja ei rakenneta.

Uuden yhtenäiskoulun piha-alueella sijaitsevan rivitalon purkaminen suoritetaan kesällä 2024.

4.7 Rakennuspaikka

4.7.1 Maaperä ja rakentamisolosuhteet

Perustamistapalausuntoa ei ole vielä laadittu.

Kallion pinta on paikoin näkyvissä koulun lähialueella. Rakennettavalla alueella kallion laatu vaihtelee ja alueella esiintyy useita eri kalliolaatuja, osin kallio voi olla lustoista.

Nykyisten rakennusten pohjilla on todennäköisesti aikaisemmin tehty kallion louhintaa. Maaperätutkimukset ja kallioluotaukset suoritetaan maaliskuun 2023 alussa.

4.7.2 Säilytettävä kasvillisuus

Olemassa oleva arvokas puusto säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Tontin länsi- ja pohjoislaidan metsäiset alueet tulisi säilyttää nykyisellään. Myös Toivontuvan takainen metsä on käyttäjille tärkeä. Pysäköintialueiden ja kadun varren koivut ja pihlajat sekä nykyisten välituntipihaan korkeat männyt tulee kartoittaa ja puiden kaato rakentamisen ja pihatöiden vaatimassa laajuudessa hyväksyttävä tilaajalla ennen tontin raivausta. Säilytettävät puut tulee suojata laudoin ja vannehtimalla vähintään 2 m korkeuteen, eikä niiden juuria saa vahingoittaa kaivutöiden aikana tai elinolosuhteita muutoin heikentää (liialliset täytöt tms.). Yläkoulun edustan pensashanhikit siirretään uuteen paikkaan pihalla.

4.7.3 Piha-alueet

Leikki- ja liikunta-alueet

Oppilaan polun selkeä hahmottuminen piharatkaisuisissa edesauttaa koulun tavoitteena olevan rauhallisen oppimisympäristöjen kokonaisuuden muodostumista. Piha-alue on rakennuksen käyttäjille toiminnallisesti tärkeä. Luonto, pihat ja muut rakennetut ympäristöt ovat myös esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion toiminnallisia oppimisympäristöjä. Ulkotilojen tulee tukea eri ikäisten oppilaiden omaehtoista leikkiä ja liikkumista, luovuutta sekä tutkimista. Piha-alueiden suunnittelussa mahdollistetaan niiden mahdollisimman monipuolinen käyttö kuntalaisille ja korkea käyttöaste myös koulutoiminnan ulkopuolella.

Piha-alueella on koululle tärkeitä paikkoja, jotka halutaan säilyttää. Nykyisen alakoulun pohjoispuolen metsäalue toimii alakoulun ja päiväkodin liikuntapaikkana ja alakoulun välituntikäytössä. Metsäalue yhdessä liikuntakenttien, jääpallokaukalon ja ulkokuntosalin kanssa sekä Kontiontien pohjoispuolella jatkuvan metsän kanssa muodostaa avainkokonaisuuden koulun liikunnassa, ulkopedagogiikassa ja välituntitoiminnossa. Nämä alueet ovat myös kuntalaisten ilta- ja viikonloppukäytössä. Kontiontien pohjoispuolella sijaitsevat mm. frisbeegolf-radat, koirapuisto, hiihtoladut ja maastopyöräreitit. Suurempi pallokenttä on pesäpallokäytössä ja paikallisen seuran käytössä. Uusi ulkopukuhuone kentille on hyvä ja toimiva. Ulkopukuhuoneen takana on varasto ulkovälineiden säilytykseen. Suuren kentän eteläpuolinen pienempi pallokenttä jäädytetään talvella luistelupaikaksi. Oppilaat kulkevat Simontien päästä lähtevää pyörätietä pitkin kunnan urheilualueille, joita hyödynnetään osalla liikuntatunneista.

Nykyisellä piha-alueella yhtenä ongelmana on pihaa selkeästi rajaavien elementtien puute. Piha-alueen ja kulkureittien helppo hahmotettavuus eri-ikäisten käyttäjien näkökulmasta parantaa piha-alueen toiminnallisuutta ja turvallisuutta.

Piha-alueella eri toiminnot eriytetään turvallisiksi ja helposti valvottaviksi kokonaisuuksiksi. Toiminnallisia kokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi 0–3-luokkien piha-alue, 4–6-luokkien piha-alue ja 7–9-luokkien sekä lukion yhteinen piha-alue. Koulun toiminnan näkökulmasta piha-alueiden tulee olla eri-ikäisiä oppijoita aktivoiva ja osallistava kokonaisuus, joka tukee myös käyttäjien yhteisöllisyyttä. Piha-alueet tulee suunnitella oppilaiden näkökulmasta ikäkausi huomioiden monipuolisiksi ja vaihteleviksi, ja pihoilla tulee olla myös katettuja paikkoja. Opetusta tapahtuu myös piha-alueilla, ja sieltä tulee löytyä erilaisia paikkoja ulko-opetukseen.

Päiväkodin nykyinen piha ja iltapäivä- ja aamupäivätoiminnan tilojen piha muodostavat kokonaisuuden. Lisäksi päiväkotikäyttööksi nykyisen Alakoulun viereistä metsäaluetta metsäretkiin. Seurakunnan piha-alueet ovat viihtyisät ja yhteistyötä päiväkodin ja seurakunnan välillä halutaan lisätä. Päiväkotilaiset ovat käyttäneet Seurakunnan pihaa mm. makkarapaistoretkien ja leikkimiseen.

Alakoulun nykyisten leikkivälineiden kunto ja mahdollinen siirto tarkastellaan jatkosuunnittelussa. Nykyinen Ässä-kenttä on hyvässä kunnossa ja siirretään uudelle välituntipihalle. Kentälle lisätään koripallotelineet (olemassa, muttei asennettu), alusta on jo hyvä katukorikselle. Käyttäjien ideoita välituntipihojen kehitykseen: oma rajattu helposti valvottava piha, sadesuojat/ -katokset, asfalttimaalaukset, kiipeily, telineet, keinut, hiekkalaatikko ja jalkapallokenttä. Koulun piha-aluetta käytetään myös liikunnan opetuksessa, ja piha-alueelta täytyy löytyä siihen liittyviä juoksu-, hyppy- ja heittopaikkoja välineiden varastointitiloinen.

Yläkoulun ja lukion piha-alueen aktiviteetit nykyisellään vähäisiä. Käyttäjien ideoita välituntipihojen kehittämiseen ovat katos / ulko-opiskelupaikka, viihtyisä oleskelualue, skeittirata, ulkopöytä, parkour, isot kivet, frisbee ja katukoris.

Digivälineitä käytetään oppimiseen myös ulkotiloissa, jolloin myös verkkoyhteyttä tarvitaan koulun piha-alueella.

Jalankulku- ja pyöräily

Koulun piha-alueille autolla ajaminen ja saattoliikenne tulee estää ja piha-alueista tehdä jalankulkijoille turvallinen ympäristö.

Pyöräpysäköinti järjestetään selkeästi. Sen sijoittamisessa huomioitava kuitenkin saapuminen koululle eri suunnista. Henkilökunnan pyöräpysäköinti on järjestettävä erikseen.

Viheralueiden ja pintojen käsittely

Ulkoalueille istutetaan uusia puuryhmiä ja pintoja viheriöidään käyttäen pääasiassa luonnonkunttaa. Piha-alueen reunamille voidaan istuttaa uutta metsää. Kaikissa istutuksissa käytetään Simossa menestyviä lajeja, täytöissä käytetään puhtaita ja kasveille turvallisia maalajeja, joiden vedenläpäisykyky, kantavuus ja tiivistys on oikein suunniteltu pintarakenteen käytön mukaisesti.

Leikki- ja toimintavälineiden alla käytetään hiekkatekonurmea, jonka alla on kumipohjainen joustokerros leikkivälineen putoamiskorkeuden ja turva-alueen laajuuden mukaisesti. Välineissä ja turva-alueissa, sekä tarkastuksissa noudatetaan standardikokoelmia SFS-EN 1176 ja 1177. Reitistöt asvaltoidaan tai laatoitetaan, olemassa olevia pinnoitteita hyödyntäen. Nykyisten puiden lomaan sijoitettavien leikkivälineiden turva-alueet toteutetaan luonnollisilla materiaaleilla kuten luonnonvärisellä turvahakkeella tai hiekalla.

Hulevedet

Hulevesien imeyttäminen ja viivytys tarkastellaan jatkosuunnittelussa.

4.7.4 Kaava

Alueella on voimassa Simon Asemakylän rakennuskaava ja rakennuskaavan muutos (2.11.1981). Koulurakennukset sijaitsevat yleisten rakennusten korttelialueella Y korttelissa 9 rakennuspaikalla 5. Nykyinen koulu toimii kahdessa erillisessä rakennuksessa, alakoulu omassa yksikössään (Sahatie 4 B) ja yläkoulu ja lukio (Simontie 3) omassa yksikössään.

Koulun alue koostuu useista korttelialueista, joita ei ole kaavassa yhdistetty. Päiväkoti ja iltapäiväkerho sijaitsevat AO-(erillispientalojen) korttelialueella, rakennuspaikoilla 3 ja 4. Nykyisen koulun välituntipihoja on sijoitettu osittain AR- (rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuintalojen) korttelialueelle, rakennuspaikalle 6. Lisäksi kunnan ostama AL-(asuin-, liike ja toimistorakennusten) korttelialue, rakennuspaikalla 2 haluttaisiin mahdollisesti ottaa koulun / päiväkodin käyttöön. Uuden liikuntahallin sijoitusta on mietitty Y-korttelin lisäksi AR - (rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuintalojen) korttelialueelle kortteliin 8. Koulun piha-alueiden ja uuden liikuntahallin mahdollinen sijoittaminen AR-alueelle vaatii kaavamutoksen.

Uuden liikuntahallin sijoitusta on mietitty Y-korttelin lisäksi AR-rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuintalojen) korttelialueelle 8. Koulun piha-alueiden ja uuden liikuntahallin mahdollinen sijoittaminen AR-alueelle vaatii kaavamutoksen.

Sahatien liikenteellisten muutosten vaikutus asemakaavaan otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Tontin ja katujen ajo- ja liikennejärjestelyjä tarkennetaan jatkosuunnittelussa. Tarvittavilta osin käytetään liikennesuunnittelijaa.

Nykyisten koulurakennusten laajuudet (Simon koulun asemapiirros 1998) ovat alakoulu 1870 br-m² yläkoulu 3970 br-m² ja laajennus 1057 br-m² eli yhteensä n. 6897 br-m². Uuden koulun bruttoala on noin 4.000 br-m². Lisäksi tontilla sijaitsevat Toivontupa, työpajarakennus, ulkoliikunnan pukukoppi ja vedenpumppaamo, joiden laajuus ei ole tiedossa. Purettavat ja säilyvät laajuudet tulee tarkastaa suunnitteluvaiheessa. Tontilla oleva rakennusoikeus on 15 150 m² (e=0,30, tontin pinta-ala 50 500 m²) ja se riittää uudelle koulurakennukselle ja mahdolliselle liikuntahallille.

Uusi yhtenäiskoulu tulee sovittaa alueelle siten, että se sijoittuu luontevasti alueen toimintoihin sekä täyttää suunnitteluohjelmassa olevat rakennuksen sijoittumiselle asetetut vaatimukset. Ohjeellinen esitys rakennusmassan sijoittelusta on kuvattuna viitesuunnitelmissa alakoulun paikalle. Suunnittelussa huomioitava myös säilytettävät puustoalueet.

Vanha alakoulurakennus puretaan ennen uuden koulun rakentamisen aloittamista. Alakoulun toiminnot siirtyvät yläkoulun ja lukion tiloihin. Tarkempi tilojen ja pihatoimintojen siirtyminen tarkastellaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Nykyisen yläkoulun ja lukion tilojen jatkokäyttöä aletaan selvittämään erillisellä työryhmällä. Liikuntatilat säilyvät ainakin siihen asti, että kuntaan saadaan uusi liikuntahalli. Liikuntahallin ja ruokalan säilyttäminen osana uutta liikuntarakennusta tutkitaan myöhemmin. Liikuntahallin ja ulkoliikunta-alueiden pysäköinti ja liikennejärjestelyt tutkitaan liikuntahallin suunnittelun yhteydessä.

Tontilla olevia rakennuksia ei ole suojeltu.

Rakennusalueen rajaa rivitalotontin osalta voidaan joutua ylittämään. Oletuksena on, että kaavan ylitys voidaan toteuttaa poikkeamisluvalla. Kaavan voimansiirtojohtoa varten varattu alue ei ole toteutunut.

5 Suunnitelma

5.1 Tontinkäyttö ja alustavat liikennejärjestelyt

Rakennukselle suuntautuvan oppilas- ja huoltoliikenteen periaatteet ovat kuvattuna liitteenä olevissa viitesuunnitelmissa. Koulun, päiväkodin, työpajarakennuksen, liikunta-alueiden ja Toivontuvan liikenne ja pysäköinti on tarkasteltava kokonaisuutena.

Alueen toiminta jatkuu normaalisti rakentamisen ajan. Vanha yläkoulu- ja lukiorakennus jatkaa

toiminnassa lukuvuodet 2023-2025 joulukuun saakka. Uuden koulun rakentamisen ajaksi alakoulu siirtyy väistötiloihin nykyiseen päärakennukseen lukion ja yläasteen tiloihin. Tarkempi väistötilojen sijoittuminen tarkentuu käyttäjän jatkosuunnittelussa. Koulua ympäröiviltä alueilta puretaan alakoulun lisäksi sen länsipuolelta asuinrakennus ns. "Opettajien asuintalo (rivitalo)", sekä mahdollisesti Sahatien varresta asuinrakennus ns. "Hammasrivi" ja vanhan paloaseman tontilta kuntosali. Alueelle jäävät päiväkotia ja iltapäivä- ja aamupäivätoiminnan rakennus, nykyinen liikuntasali ja ruokala, työpajarakennus, vedenspumppaamo ja Toivontupa. Uusi koulurakennus ja tontin liikennejärjestelyt tulee sijoittaa tontille siten, että alueen toiminta voi jatkua turvallisesti ja esteettömästi rakennustöiden aikana ja kun uusi yhtenäiskoulu otetaan perusopetuksen käyttöön kevätlukukauden 2026 alkaessa. Olevien rakennuksien ja uuden rakennuksen välisten kulkureittien tulee olla esteettömiä.

Uuden liikuntahallin sijoittumisvaihtoehtoja on tutkittu tontinkäytön yhteydessä. Hallin ensisijaiseksi sijoituspaikaksi on esitetty nykyisen yläkoulun ja lukion kohtaa, jossa nykyinen liikuntasali, ruokala ja aulatilat voitaisiin liittää osaksi uutta liikuntahallia. Ruokala voitaisiin haluttaessa muuttaa esimerkiksi kuntosaliksi ja muita tiloja hyödyntää esimerkiksi pukeutumis- ja aulatiloina. Tällöin liikuntatoiminnot linkittyisivät luontevasti osaksi ulkoliikunta-alueita ja uutta yhtenäiskoulua ja koulun pysäköintiä pystyttäisiin hyödyntämään liikuntahallin käytössä. Toinen esitetty vaihtoehto on sijoittaa liikuntahalli Sahatielle, uuden yhtenäiskoulun eteläpuolelle. Tällöin liikuntahalli jää kauas ulkoliikunta-alueista eikä kulku koululta liikuntahallille ole yhtä luontevaa. Myöskään koulun pysäköintialue ei palvele uutta liikuntarakennusta tällöin yhtä hyvin.

Pysäköinti

Nykyiset koulun jalankulun ja pyöräilyn reitit risteävät ajoliikenteen ja pysäköinnin kanssa, mikä tekee koulumatkasta turvattoman. Erityisiä vaaran paikkoja ovat linja-autopysäköintialueen siirtyminen koululle, Sahatien ja Simontien risteys sekä nykyinen Simontien pysäköintialueen risteys. Ajoliikenne (saatto, iltakäyttö, tapahtumat, huolto) levittäytyy myös koulun piha-alueille. Pysäköintialueet ja ajoliikennejärjestelyt on järjestettävä niin, että piha-alueilla ei ole ajoneuvoliikennettä. Pysäköinti on järjestetty keskitetysti ja eri kulkumuodot on eriytetty selkeästi.

Koulun linja-autoliikenteellä on nykyisellään hyvä reitti ja pysähtymisalue odottelukatoksineen Simontien varressa.

Sahatietä kehitetään turvallisemmaksi ja siltä on mahdollista katkaista ajoneuvoliikenne asuinalueelle, jos asuinalue varten rakennetaan uusi liittymä toista kautta. Viitesuunnitelmassa on varattu autopaikat kaikille henkilökuntaan kuuluville. Lukiolaisten autoille, mopoille, mopoautoille ja traktoreille on varattu pysäköintialue Toivontuvan eteläpuolelta. Iltakäyttö hyödyntää samoja pysäköintialueita. Toivontuvan inva-pysäköinti on mahdollistettu

lähelle rakennusta. Pysäköinnin mitoitus ja järjestelyt tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Jatkosuunnittelussa on käytettävä tarvittavilta osin liikennesuunnittelijaa. Autoliikenteen ja pysäköinnin opastusta on selkeytettävä ja pysäköintialueiden valaistusta parannettava. Sähköautojen latauspisteet huomioitava suunnittelussa. Liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen muutosten vaiheistus tarkentuu myöhemmin. Liikuntahallin pysäköinti ja ajojärjestelyt tarkennetaan myöhemmin.

Saatto

Nykyinen saattoliikenne on järjestetty Simontieltä. Henkilökunnan pysäköintiliikenne risteää saattoliikenteen kanssa, mikä aiheuttaa vaaratilanteita. Viitesuunnitelmassa pysäköintiä on ehdotettu selkeytettävän muuttamalla Simontien liikenne yksisuuntaiseksi ja muokkaamalla pysäköintialuetta. Päiväkodin saattoliikenteen jättöpaikat järjestetään ajoväylän toiselle puolelle niin, että niistä on suora ja esteetön yhteys sisäänkäynnille, eikä lasten tarvitse kulkea ajoväylän yli. Saattopaikat toteutetaan 7m pitkinä ajoväylän suuntaisina autopaikkoina ajoväylän reunaan. Koulun saattopaikat toteutetaan nykyisen päärakennuksen viereen ja niistä on esteetön yhteys turvallisille jalankulkureiteille. Inva-saatto uudelle yhtenäiskoululle on Sahatietä pitkin rakennuksen lounaiskulmalle.

Huolto

Nykyisen koulun keittiön huolto on Opintieltä. Huoltoajoa on myös eri puolilta koulua, mikä tekee koulun piha-alueesta turvattoman jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Opintien huoltoyhteys säilytetään ruokalan ja liikuntatoimintojen osalta. Uuden koulun huolto on viitesuunnitelmassa osoitettu Sahatieltä. Samaa reittiä käyttävät vedenpumppaamo ja työpajarakennus. Huoltopihalle tulee varata riittävän suuri tila huoltoautojen kääntösäteelle. Huoltopiha aidataan kokonaisuudessaan ja rajataan pelkästään huoltopihan toiminnoille. Sahatien liittymäreitti ja uusi huoltopiha asfaltoidaan.

Pyöräpysäköinti

Alueella ei ole nykyisellään selkeää pyöräpysäköintiä, vaan oppilaat jättävät pyöriään leikkipihoille ja puiden lomaan. Pyöräpysäköinnin sijoituksessa huomioitava koululle saapuminen eri suunnista. Liikunta-alueiden iltakäyttö huomioidaan pyöräpysäköinnin järjestämisessä. Viitesuunnitelmassa käytetty RT-kortin suositusta 1pp / 2–3 oppilasta, vierailijat 1/1000 k-m², henkilökunta 1 pp / 3 työntekijää. Paikkamäärä tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Piha-alueiden kulkureitit

Uudessa koulurakennuksessa tulee olla riittävä määrä sisäänkäyntejä eri suunnista saavuttaessa, niin että kulkuetäisyydet rakennuksen sisällä tai ulkona eivät kasva liian suuriksi. Poistumistieportaille omat sisäänkäynnit. Kenkäeteiset tulee sijoittaa niin, että ne eivät ruuhkaannu. Kaikille sisäänkäynneille on johdettava tarkoituksenmukaiset reitit esteettömyys huomioiden. Sisäänkäyntien periaatteelliset sijainnit ovat kuvattuna tontinkäyttösuunnitelmassa.

Pääsisäänkäynti sijaitsee koulun koillisnurkassa keräten autopaikoitukselta sekä saattopaikoilta saapuvat. Välituntipiha puolella sijaitsee tarpeeksi sisäänkäyntejä niin, että sisääntulot eivät oppilaiden pukiessa ruuhkaannu. Huoltopihalta tulee olla käynti valmistuskeittiön puhtaaseen tavaran vastaanottoon ja likaiseen jätahuoneeseen, teknisen työn (sali, varasto, purunpoisto) sekä kotitalouden luokkaan.

Ulkoalueiden suunnittelu sisältää koko tontinkäyttösuunnitelman mukaisesti rajatun suunnittelualueen, mutta toteutuslaajuus määritetään myöhemmin hankealueen rajoissa.

Piha-alueiden suunnittelussa on käytettävä maisemasuunnittelijaa ja se tulee suunnitella toiminnoiltaan selkeäksi ja turvalliseksi. Huolto- ja muu autoliikenne tulee selkeästi rajata koululaisten ulkoiluun tarkoitettusta alueesta. Piha-alueen tulee tarjota mahdollisuus kaiken ikäisten lasten turvalliseen oleskeluun ja iänmukaiseen toimintaan kaikkina vuodenaikoina. Tontin käytössä on otettava huomioon saattoliikenne, kunnossapito, lumen poisto- ja keräyspaikat, tarpeelliset kulkuväylät sekä pelastusajoneuvojen tarvitsemat vapaat kulkuväylät.

Kulkureittien pinnat suunnitellaan ns. kovista pintamateriaaleista (esim. laatoitus tai asfaltti). Ladotut päällystykset (kivi, laatta) suunnitellaan luokan 1 mukaisesti. Materiaalien valinnassa kiinnitetään huomiota käyttökohteen vaatimuksiin erityisesti kulutuskestävyyden ja kiinteistönhoidon kannalta. Liikennöitävillä alueilla kivi- tai laattarakenteiden paksuudet määritellään valmistajan ohjeiden mukaisesti. Yleisesti pintamateriaalit kulkureittien ja muiden alueiden osalta on suunniteltava siten, että minimoidaan mahdollinen lian kulkeutuminen sisätiloihin.

Piha-alueet

Alakoulun välituntipiha avautuu uuden koulurakennuksen lounais- ja länsipuolelle. Koulurakennus rajaa piha-alueen niin, että välituntipiha on suojainen. Välituntileikkejä on mahdollista laajentaa viereiseen metsään.

Yläkoulun ja lukion yhteinen piha-alue sijoittuu rakennuksen koillisnurkkaan pääsisäänkäynnin yhteyteen. Opiskelijat voivat hyödyntää osaa liikunta-alueen toiminnoista välituntikäytössä.

Välituntipihalla tulee olla sadetta varten suoja/suojia, joiden alle kaikkien alaluokkien oppilaiden tulee mahtua. Aamuisin näiden katosten alle oppilaat tuovat myös koulureppunsa ennen koulun alkamista. Pihalla tulee olla sen toimintaa tukeva ja riittävä valaistus.

Piha-alueen reitistössä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevien reittien ja polkujen pinnoitteita. Pihalle rakennetaan uusia leikkialueita turva-alustoineen erityisesti pienempien oppilaiden käyttöön. Olemassa olevat asfalttipäällysteet hyödynnetään välituntialueina.

Olemassa olevia viheralueita säilytetään koulun piha-alueella suunnitelman mukaan. Tonttia ympäröivät metsiköt ja metsänpohja säilytetään lähimetsinä koulun oppilaille.

Leikkivälineiden on täytettävä voimassa olevat viranomaismääräykset ja normit. Leikkivälineiden ja niiden asennusten tulee olla niitä koskevien standardien mukaisia. Leikkivälineissä, kalusteissa tai aitarakenteissa ei saa olla myrkyllisiä aineita. Ulkoleikkipaikkojen suunnittelussa noudatetaan RT 89-10966 ohjekorttia "Ulkoleikkipaikat (2009)".

Nykyisten leikkivälineiden kunto tarkastetaan ja hyväkuntoiset välineet sijoitetaan pihalle tarvittavin korjauksin.

5.2 Tilaohjelman perustelut

Tilaohjelma on hankesuunnitelman liitteenä 3.

Tilankäytön synergiaa on tavoiteltu yhteiskäyttötilojen ja opetuksen suunnittelun kautta. Käyttäjyhteistyössä on painotettu sitä, että tilojen käyttöaste nousisi mahdollisimman suureksi ja tiloja rakennetaan vain todelliseen tarpeeseen. Tilakoot on mitoitettu osin käyttäjyhteistyön perusteella, osin yleisesti hyväksytyjen opetustilojen ohjeiden mukaan, sekä toiminnallisen viitesuunnittelun ja kokemuksen kautta.

Yhtenäiskouluun muodostuvaa toimintakulttuuria ja yhteisöllisyyttä tuetaan tilasuunnittelulla luomalla koko koululle yhteinen "olohuone" tiloja yhdistävästä keskusaulasta sekä pienemmille ryhmille lisäksi omat yhteistilat oppilas- eli soluauiloilla. Näihin integroituu myös yläkoulun ja lukion oppilaskuntien toimintaa. Oppilasauloihin, tulostukseen ja osaan varastoinnista on annettu

tilaohjelmassa huonealaa, jota on tarkoitus käyttää yhdessä tilaohjelman ulkopuolisen liikennealan kanssa, ja soveltuvasti kuhunkin jatkokehityksen suunnitteluratkaisuun sopivalla tavalla.

Valmistuskeittiö ja keskusaulan käyttö juhlasalina lisäävät tilantarvetta hieman tavanomaisen koulurakennushankkeen laajuuteen. Perusopetuksen ja lukion synergia, tehokas tilasuunnittelu ja liikunnan tilojen rakentaminen uuteen liikuntahalliin puolestaan vähentävät tilantarvetta.

Tilasuunnittelun tavoitteena ovat monipuoliset, viihtyisät, kauniit, kestävät ja toimivat tilat korkealla käyttöasteella. Toiset huomioiva ja rauhallinen opiskeluilmapiiri sekä tätä tukevat tilaratkaisut ovat olennainen osa uuden Simon yhtenäiskoulun toimintakulttuuria ja sen kehittämistä.

Simo on Hinku-kunta, ja uuden yhtenäiskoulun rakentamisessa otetaan huomioon kestävä kehitys. Sen osa-alueita ovat ekologinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys, kulttuurinen kestävyys ja taloudellinen kestävyys.

5.3 Erityiset tilakohtaiset vaatimukset

Hankesuunnitelman liitteenä toimitettavassa tilaohjelmassa näkyvät koulun tilat ja niiden koot. Tässä kuvattuna tiloihin liittyviä erityisiä vaatimuksia ja huomioita. Pedagogisessa suunnitelmassa tiloihin liittyvät opetuksen toiminnankuvaukset (liite 1).

Yleistä

Sisätilat ovat mahdollisimman muuntojoustavia rakenteiltaan ja tekniikaltaan. Oppilasmäärän oletettavasti pienessä opetustiloja voidaan käyttää joustavasti ja tiloihin voidaan tuoda tulevaisuudessa uusia toimintoja, kuten esiopetus sekä aamupäivä- ja iltapäivätoiminta. Opetustilat (tilakohtainen maininta) voidaan yhdistää helppokäyttöisin siirto- tai taittoseinin. Siirtoseiniä ja muita jako-osia opetustilojen ja opetustilan ja aulatilän välillä koskee ääneneristävyysvaatimus (yleinen ohjeistus). Koulun tilakokonaisuuksia voidaan jakaa vyöhykkeisiin, joille mahdollistetaan eriaikainen käyttö, esim. iltakäyttö.

Opetustiloissa ja toimistotiloissa ei käytetä läpinäkyviä lasiseiniä, lasiovia tai sisäikkunoita, lukuun ottamatta valvottavia tilakokonaisuuksia, kuten teknisen työn tilat. Tämä vaatii erityistä suunnittelutaitoa oppilasaulojen eli soluaulojen osalta, jotta niistä saadaan viihtyisiä ja niihin saadaan luonnonvaloa sekä näkymiä ulos.

Liikennetilat, aulat, portaat jne. toteutetaan suunnitteluratkaisun mukaan viihtyisiksi käyttötiloiksi, vältetään käytävämäisyyttä. Keskusaulaan suunnitellaan auditorioporras, jolta näkee musiikin tilasta avautuvan näyttämön esitykset.

Vitriinejä ja näyttelyseiniä tehdään keskusaulaan, käytäville ja oppimisauloihin sekä taito- ja taideaineiden tiloihin. Oppilastöiden ripustusmahdollisuus toteutetaan myös jokaiseen opetustilaan, esim. vajerikisko, akustoiva kiinnityspinta, magneettitaulu.

Vesipisteet ja käsienpesupisteet:

Vesipisteet mahdollistavat juomapullon täyttämisen ja niissä on peili, sekä tarvittavat annostelijat. Käsienpesupisteillä yleisissä tiloissa (wc:t ja käytävätilat) pyyherullatelineet, luokissa ja ruokalassa käsipaperiteline.

Keskusaulassa ruokailun/aulan yhteinen käsienpesupiste, kalustus pienille ja isoille.

AK: Oppilasaulassa yksi vesipiste käsienpesuvarusteilla. Kuivaushuoneessa käsienpesupiste. Yksi vesipiste isommassa luokkatilassa sekä yksi pienemmässä luokkatilassa. Vesipisteet kalusteilla, joissa säilytystä ja kuivavälineiden tms. kuivausmahdollisuus sekä käsienpesumahdollisuus. Kaikissa alakoululaisten mitoitus. Yhdessä jakotilassa keittiö vesipisteellä (yhteinen eo:n kanssa)

EO: Yksi vesipiste / tila, vesipisteet kalusteilla, joissa säilytystä ja kuivavälineiden tms. kuivaus, käsienpesu varusteet, esteettömyys. Pienet oppilaat huomioiva mitoitus. Laaja-alaisen tiloissa ei vesipisteitä.

YK: Oppilasaulassa vesipiste käsienpesuvarustuksella, perusluokissa ei vesipisteitä. Oppilaskunnan keittiössä vesipiste kalustuksella ja käsienpesuvarustuksella. FYKE-luokissa yksi työpisteistä käsienpesuvarustuksella (erillistä käsienpesupistettä ei tarvita), työpisteissä kipsinerotin ja laimennus, hätäsuihkut molemmissa tiloissa, molempien valmistelutilassa vesipisteet kalustuksella ja kuivauskaapilla.

Kotitaloudessa, musiikissa, tekstiilissä ja teknisessä työssä erillinen vesipiste käsienpesuvarustuksella. Kotitaloudessa lisäksi 6 keittiötä vesipisteellä (1 näistä esteetön ja korkeussäädettävä). Tekstiilissä lisäksi märkätyötaso vesipisteellä ja harjapäisellä käsisuihkulla.

Teknisessä työssä lisäksi vesipiste kuumakäsittelyssä, pintakäsittelyssä märkätyötaso vesipisteellä ja harjapäisellä käsisuihkulla sekä jäteveden kipsinerottimella, hätäsuihku kuumakäsittelyssä.

Kuvataide/äidinkieli-tilassa 3 vesipistettä märkätyökalustuksella ja kuivauskaapeilla sekä jäteveden

kipsinerottimella, yhdessä käsienpesuvarustelu.

Lukio: Ei vesipisteitä opetustiloissa. Kirjoitusten käytössä yksi vesipiste. Aulan/oppilaskunnan keittiökäytöksessä yksi vesipiste käsienpesuvarustuksella.

Terveydenhoitajan tilassa vesipiste tarvittavalla kalustuksella ja käsienpesuvarustuksella.

Taukotilojen keittiön vesipiste käsienpesuvarustuksella. Sosiaalituloissa vesipisteet käsienpesuvarustuksella wc:iden lisäksi.

Siivoustiloissa siivoukseen soveltuvat vesipisteet käsienpesuvarustuksella. Keittiö keittiön varustelustauksen mukaan. IV-konehuoneissa ja lämmönjakohuoneessa vesipisteet käsienpesuvarusteilla.

Esteettöminä uuden koulun tiloista voidaan saada kaikille käyttäjille hyvin soveltuvia. Rakennuksen kerrosten välistä kulkua varten rakennuksen portaat suunnitellaan loiviksi ja helposti kuljettaviksi, ja lisäksi rakennetaan hissi. Hissi on käytettävissä liikuntaesteisille henkilöille apuvälinein, rakennuksen sisäiseen liikennöintiin, tavarakuljetukseen, siivoustoimen tarpeisiin sekä muuhun koulurakennuksen käyttöön. Hissiin asennetaan ääniopastus näkövammaisten tarpeita ajatellen. Lisäksi rakennuksen ovet toteutetaan esteettöminä, esimerkiksi automaattikytkin.

Tilojen vapaita korkeuksia määriteltäessä otetaan huomioon tiloissa tapahtuvan toiminnan vaatimukset. Isommat kokoontumis- ja liikennetilat esim. aulat toteutetaan korkeampina. Luokkatilojen vapaa huonekorkeus on oltava vähintään 3,3 m ja muiden tilojen osalta vähintään 2,7 m. Musiikissa vapaa huonekorkeus äänieristettyyn alakattoon on vähintään 3,8 m (näyttämötekniikan sijoittelu huomioidaan). Teknisessä työssä ei alakattoa, akustointi holvin pintaan.

Tilojen akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota, varsinkin keskusaulassa. Ääneneristykset toteutetaan tilojen käyttötarkoituksen mukaisia ohjevoja noudattaen. Musiikin ja teknisen työn tilojen ääneneristys muun koulurakennuksen suuntaan vaatii erityishuomiota, myös runkoäänten siirtymät (esim. muusta lattiarungosta irrotettu lattialaatta) ja läpiviennit huomioidaan suunnittelussa. Vältetään sijoittamasta opetustiloja tai työtiloja näiden yläpuolelle. Lukion kirjoituksille varatut tilat muodostavat oman äänitekniikan kokonaisuuden, nämä tilat ovat täysin hiljaisia kirjoitusten aikana. Äänieristys on tärkeää myös vaativassa erityisopetuksessa.

Koulun sisätilat toteutetaan käyttäen luonnonmukaisia ja rauhallisia materiaaleja ja sävyjä. Materiaalit ovat M1-luokkaa tai vastaavasti päästöttömiä luonnonmateriaaleja. Käytetään mahdollisimman paljon suomalaisia tuotteita. Materiaaleissa ei ole PVC:tä eikä sisäilman kanssa jää

tekemisiin käsittelemättömiä lasivillapintoja. Lattiamateriaalina käytetään yleisesti kalibroitua kuivapuristelaattaa, lattiakaivollisissa tiloissa klinkkerilaattaa ja vedeneristystä, keittiössä valmistuskeittiöön soveltuvaa liukumatonta, saumatonta ja helposti puhdistettavaa lattiamateriaalia (huom. uunien edustat kuuman kestäviä).

Musiikin tila suunnitellaan musiikin opetukseen ja näyttämölle soveltuvalla lattiamateriaalilla, jolla on myös akustiikkaa parantavia ominaisuuksia (huom. asennuslattia tai muu lattiakoron nosto näyttämöksi). Auditorioporras suunnitellaan miellyttäväksi istua sekä tilan akustiikkaa parantavilla materiaaleilla. Terapiahuoneen lattia, lepohuoneen lattia ja taukuhuoneen jumppanurkkaus toteutetaan bitumivapaalla irrotettavalla tekstiililaatalla kuivapuristelaatoituksen päälle.

Teknisen työn lattia tehdään kumikolikkomattona (ei muovisekoite) tai muulla materiaalilla vastaavin ominaisuuksin (liukumattomuus puupölyn kanssa, kestävyys, kemikaalin kesto) suunnitteluratkaisun mukaan. Seinäpinnat koulukäytön kestäviä ja helposti huollettavia, esim. paikkamaalattavia. Kattopinnat akustoivia, huomioiden myös opetustilan äänenheijastustarve. Keskusaulassa erityisen hyvin akustoiva, juhlava alakattoratkaisu sekä valaistus. Teknisen työn tiloissa ei alakattoa, kattopinnassa akustiikkatuote, johon ei tule herkästi kolhuja, eikä siitä varise kuituja sisäilmaan.

Keskusaula, neuvottelutila ja opetustilat lakisääteisten vaatimusten mukaisesti varustetaan induktiosilmukoin.

Koko koulun opetussolut varustetaan pädien / läppärien latauspisteillä (ks. pedagoginen suunnitelma).

Varastoissa on järjestelmähyllystöt ja ainekohtaiset lisävarusteet. Soluissa on tila kierrätyspisteelle.

Kaikilla opettajilla on luokissa työpiste, jossa sähkösäädeltyä työpöytä opetusvarusteilla sekä esitystekniikka, tussitaulu ja osittain lukollista säilytystilaa opetusvälineille.

FYKE/BGMT-opetustiloissa ja kuvataiteen opetustilassa on pimennysverhot, samoin niissä opetustiloissa, joiden ikkunat avautuvat itään, kaakkoon, etelään tai lounaaseen, lukuun ottamatta teknisen työn tiloja. Tarvittavissa opetustiloissa on hissillä tai kelasta laskeutuvat sähköpistokkeet oppilaille (Teknisen työn työsali, tekstiilityö, suunnittelu- ja teknologiatila, kuvataide, fyke/bgmt sekä lukion ylioppilaskirjoitustila erillisen ohjeistuksen mukaan ja muut lukion opetustilat). Systemin esteettiseen rauhallisuuteen kiinnitetään huomiota.

Opetustiloissa, toimistotiloissa ja neuvotteluhuoneessa sekä kabinetissa on myös toiset ns. pako-ovet viereiseen tilaan.

Väestönsuojien mitoitus toteutetaan 2 % mukaan. Väestönsuojiiin sijoitetaan suunnitteluratkaisun mukaan käyttötiloja: esim. sosiaalitiloja, varastoja, siivouskeskus. Vältetään sijoittamasta väestönsuojiiin opetus-, tauko- tai työtiloja, joissa oleskellaan pitkiä aikoja ja jotka vaativat luonnonvaloa.

Keskusaula

Keskusaula toimii koulun kokoavana monikäyttöisenä yhteistilana: ruokasalina, juhlassa ja tapahtumissa, esityksissä, oleskeluna, vierasaulana. Juhlatilanteen henkilömäärä on 300. Pääsisäänkäynnin ja keskusaulan yhteyteen liitetään aulatilaa (ei tilaohjelmassa), joka voidaan kalustaa. Toimintoja ovat mm. ryhmätyöt, kotiläksyt, koulutöiden vaihtuvat näyttelyt, oleskelu ja kirjastonurkkaus. Aulan yhteyteen suunnitellaan säilytys/varastointi kasattaville ja siirrettäville ruokapöydille ja juhlatilaisuuteen lisätuoleille (ei tilaohjelmassa). Juhlatilanteessa sekä muissa esityksissä keskusaulan auditorioporras toimii katsomona ja musiikin tilaan aukeava näyttämö esityspaikkana. Juhlavieraita voi sijoittaa myös yläkertaan, jos sieltä näkyy sujuvasti näyttämölle. Aulaan sijoitetaan näyttämön lähelle esitysvarustelu, suuri näyttö, flyygeli ja infotaulunäyttö.

Ruokailuun varataan pöytäpaikat noin 120 henkilölle per kattaus eli kahdessa vuorossa (haluttaessa ruokailun voi toteuttaa useammassa vuorossa väljemmin). Ruokalasta on jaettavissa rauhallinen kabinettitila muun muassa erityislasten ruokailuun tai neuvotteluun, sis. esitystekniikan. Jos suunnitteluratkaisu antaa myöten kabinetti voidaan sijoittaa siten, että sitä voidaan käyttää myös opetuksessa esimerkiksi ryhmätöihin. Ruokasaliin tehdään käsienpesupiste toiminnallisesti hyvää paikkaan. Pisteessä on omat korkeudet pienille ja isoille oppilaille.

Keskusaulatilassa huomioidaan erityisesti akustiikka, tila on miellyttävä eri tilanteissa esim. ruokailussa, juhlasalina ja ryhmätöissä.

Valmistuskeittiö

Liite 4 Keittiön toiminnankuvaus

Keittiössä valmistetaan noin 475 ateriaa arkipäivisin (1/2 sisäisiä ja 1/2 ulos). Valmistusta on myös kouluaikeiden ulkopuolella. Huoltoliikenne vilkkaana sisään ja ulos klo 6:00-11:00. Keittiön tilaohjelman mukainen laajuus sisältää aputilat, sosiaalitalan, wc:n, pienen toimiston ja taukotilan (3-4 hlöä). Huoltopihalta on suorat käynnit keittiöön sekä lähellä sijaitsee kierrätys(jäte)piste.

Jakeina:

- metalli (määrä runsas)
  - pahvi ja kartonki (määrä runsas)
-

- sekajäte
- palava jäte
- muovi
- lasi
- biojäte (biojätteelle soveltuva astia/tila).

Linjaston ja astianpalautuksen hoito keittiön puolelta sekä astianpalautuksen eteen ääntä blokaava seinäke tai vastaava suunnitteluratkaisun mukaan. Erikorkuiset linjastot isoille ja pienille. 2 kuiva-ainevarastoa ilman kynnyksiä ja läpikuljettavia. Iso kylmiö ja iso pakastin läpikuljettavia, jos mahdollista. Iso siivouskomero, jonka lähellä siivouskeskus. Siivouskeskuksen pyykinpesukonetta käyttää myös keittiö.

Alakoulu

Alakoulun tilat toteutetaan luokkapareina, isompi + pienempi, jotka ovat toisiinsa yhdistettävissä. Jokaisella luokkavarilla (1-2, 3-4, 5-6) on myös jakotila, mahdollisuuksien mukaan käytettävissä opetustilasta sekä oppilasaulasta käsin. Jakotilan käytön vaivattomuus suuremmasta opetustilasta on ratkaisuna parempi. Varastot sijoitetaan hajautetusti oppimistilojen yhteyteen. Yksi oppimistila toteutetaan niin, että sitä voi käyttää liikunnalliseen toimintaan. Sisäänkäynnin yhteyteen sijoitetaan märkäeteinen ja kuivaushuone pienimpien oppilaiden ja erityisoppilaiden käyttöön. (ks. alla kohta: Oppilaiden aputilat)

Suurimpaan jakotilaan toteutetaan keittiö kaikkien käyttöön (tulevaisuudessa AP/IP myös eo käyttää): jk, pk, hella+uuni, astianpesukone, kuivauskaappi, mikro, säilytystilaa. Keittiötä käytetään myös erityisoppilaiden harjoitteluun. Keittiö suunnitellaan siten, että se on kaunis julkisen tilan kaluste ja sen käyttö voidaan helposti estää silloin, kun tila on tavallisessa opetuskäytössä.

Oppilasaula eli solun keskeistila voidaan yhdistää johonkin opetustilaan ja näin saada suurempi yhteistila suunnitteluratkaisun mukaan. Oppilasaulalle on varattu neliömäärä tilaohjelmaan ja lisäksi tarvittavat liikennetilat ja vaatetilat liikennetiloineen täydentävät ja väljentävät solun aulaa. Aulassa tehdään oppimisen ryhmätyöskentelyä erilaisilla kalusteilla ja liikutaan välitunnilla ja opetuksen aikana: liikuntavarusteita (kiinteitä) esimerkiksi puolapuut, kiipeilyseinä, renkaita. (huomioidaan luonnonvalo ja näkymät, ks. yllä kohta: Yleistä)

Erityisopetus

Erityisopetus no jaettu kahteen eri toimintoon: vaativa erityisopetus ja laaja-alainen erityisopetus. Erityisopetuksen tilat ovat rauhallisia ja hiljaisia. Molemmissa tarvitaan paljon erilaista säilytystilaa opetus- ja apuvälineille.

Laaja-alaisen erityisopetuksen oppimistilat sijoitetaan yksi alakoulun soluun ja toinen yläkoulun soluun. Perusopetuksen oppilaat käyttävät tiloja helposti ja lähellä, opetuksen lomassa.

Vaativan erityisopetuksen ryhmässä on 6 oppilasta ja 6 ohjaajaa sekä 1-2 opettajaa. Nämä tilat sijoitetaan vierekkäin ja ne on mahdollista yhdistää yhdeksi isoksi tilaksi. Näiden tilojen välissä on myös esteetön ja helppokäyttöinen ovi. Tilat eivät avaudu suoraan ulko-oville tai hälyisiin tiloihin kuten esimerkiksi keskusaulaan. Vaativan erityisopetuksen lähellä sijaitsee rauhallinen ja aistivarusteltu terapiahuone. Yksi esteetön wc sijoitetaan vaativan erityisopetuksen lähelle ja varustetaan suihkulla ja lukittavalla säilytystilalla apuvälineille ja tarvikkeille sekä laskutilalla. Erityisopetuksen oppilaiden apuvälineille varataan säilytystilaa liikennetiloihin.

Yläkoulu

Yläasteen ns. "kotiluokat" toimivat aineluokissa. Kotiluokat: historia/yhteiskuntaoppi, matematiikka, kielet, fysiikka/kemia, biologia/maantieto+ fysiikka/kemia -yhdistelmä ja äidinkieli/kuvataide (voi sijaita myös taito- ja taide aineiden solussa). Opetustiloja voidaan yhdistää toisiinsa, jos se istuu hyvin suunnitteluratkaisuun.

Jakotilat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan käytettäviksi opetustilasta sekä oppilasaulasta käsin. Varastot sijoitetaan hajautetusti oppimistilojen yhteyteen.

Oppilasaula eli solun keskeistila voidaan yhdistää johonkin opetustilaan ja näin saada suurempi yhteistila suunnitteluratkaisun mukaan. Oppilasaulalle on varattu neliömäärä tilaohjelmaan ja lisäksi tarvittavat liikennetilat ja vaatetilat liikennetiloineen täydentävät ja väljentävät solun aulaa. Aulassa tehdään oppimisen ryhmätyöskentelyä erilaisilla kalusteilla ja liikutaan välitunnilla ja opetuksen aikana: liikuntavarusteita (kiinteitä) esimerkiksi puolapuut, kiipeilyseinä, renkaita. (huomioidaan luonnonvalo ja näkymät, ks. yllä kohta: Yleistä)

Oppilaskunnan tiloista on avoin yhteys muuhun kouluun; yhteisöllisyyden ja osallisuuden arvot. Oppilaskunnan tiloihin tehdään pieni vesipisteellinen keittiö/kahvila ja säilytystilaa, osa lukittavaa. Keittiö suunnitellaan siten, että se on kaunis julkisen tilan kaluste. Oppilaskunnantila voi olla myös osana oppilasaulaa suunnitteluratkaisun mukaan.

FYKE/BGMT-oppimistilat sijoitetaan vierekkäin siten, että valmistelu-/varastotilat ovat niiden välissä, mahdollisuuksien mukaan myös jakotila. Kulku varastoon molemmista opetustiloista ja käytävältä. Oppilaiden työpisteet mahdollisuuksien mukaan opetustilan yhdellä seinällä, 9 kpl/ opetustila.

FYKE/BGMT- oppimistilojen varusteita:

- siirrettävät vetokaapit molemmissa luokissa
  - pimennysverhot sähköohjattuina
-

- opettajan työpiste varusteineen + lähelle sähköjen hätäkatkaisu
- säilytystilaa myös opetustilassa
- työtakkien ja turvalasien säilytys
- hätäsuihku (ja ensiapukaappi, irtokalustus)
- (18 erillisoppilaspöytää, irtokalustus)

FYKE/BGMT valmistelu/varasto:

- kemikaalikaappi jatkuvalla poistolla
- vetokaappi valmisteluille
- vesipiste
- vaunutilaa, kaappeja, hyllyjä

Terveystiedon ja uskonnon/et:n opetus ja opinto-ohjaus järjestetään integroidusti muiden reaaliaineiden kanssa yhteisissä oppimistiloissa. Varastoitaville materiaaleille varataan säilytystilaa.

Kotitalous

Kaikki toiminnot on samassa tilassa, vaatehuolto, voi olla sisäikkunoiden takana omassa tilassa, valvottavissa helposti. Ei tarvita erillistä varastoa. Suunnittelulla pyritään mahdollistamaan tilan iltakäyttö (pieni vaatesäilytys, iltakäyttölohko). Kotitalouden tiloja käyttävät erikokoiset oppilaat, tämä huomioidaan erityisesti kalustesuunnittelussa.

Kotitalouden oppimistilan varusteita:

- Opetuskeittiötä, joista yksi allergiakeittiö (lukittavaa säilytystä) ja yksi korkeussäädettävä esteetön keittiö
- Teoriaopetuskalustus
- Erillinen ruokailukalustus, jonka lähellä astiahuolto: 2 astianpesukonetta, 2 astiakaappia
- Käsienpesupiste ja essunaulakko
- Kierrätyspiste
- Vaatehuoltotila: ppk, kuivuri, kuivausteline, silitysrauta ja -lauta, siivouskomero, laskutilaa, pyykkikori, säilytystilaa
- Kuiva-ainekaappeja, pakastin, jääkaappi, 2 mikroa

Musiikin tilat

Musiikkiluokka sijoitetaan avautumaan keskusaulaan siten, että sieltä on mahdollisuus järjestää esityksiä muulle koululle. Musiikin luokka avataan yleisen ohjeistuksen mukaisella äänieristyksellä varustetulla siirtoseinällä keskusaulaan (+esirippu). Musiikin luokan keskelle rajataan verhoilla näyttämö, joka varustetaan peruskouluun sopivalla näyttämötekniikalla. Verho peittää juhlatilaisuudessa luokkanäkymän. Mahdollisuuksien mukaan ja suunnitteluratkaisusta riippuen

musiikin tilasta tehdään lattiatasosta nostettu ja huonekorkeudesta normaalia korkeampi, jotta se toimii myös esiintymislavana. Kulku musiikin tiloihin on esteetön. Musiikin tila "irrotetaan" akustisesti rakennuksen rakenteista.

Usein käytettyjen soitinten säilytys toteutetaan tehokkaasti opetustilassa, esimerkiksi kitaroiden seinäsäilytys kitaran kylki seinään päin. Varasto on helppokäyttöinen esim. läpikuljettava tai liukuovellinen. Opetustilassa on pysyvä "bändinurkkaus". Opetustilassa on vapaata tilaa liikunnalliselle musiikin opetukselle

Äidinkielen, ilmaisutaidon ja kuvataiteen tilat

Tila sijoitetaan rakennukseen niin, että sinne saadaan hyvin luonnonvaloa, mieluiten kahdelta suunnalta, pohjoinen valo on taiteessa hyvä. Tila on taiteellisesti inspiroiva. Varastoon pääsee opetustilasta ja jos mahdollista, käytävästä. Varastossa oma osio ilmaisutaidolle ja sovitukset verholla ja peilillä, kaapit vaatetangoilla, teline/tila maalaustelineille, lukittava kaappiosio pistorasioilla (esim. kamerat).

Kuvataiteen varusteita:

- Yhdellä seinustalla rullasta vedettävä green screen
- Kokovartalopeili
- Ikkunoihin sähköohjattavat pimennysverhot
- Kuivausritilät katossa
- Piirustus/paperilaatikosto renkailla
- Säilytyskaapistoa, myös lukittavaa
- Seinänaulakko
- Oppilastöiden varastointi

Taito(- ja taide)ainesolu

Liite 1 Pedagoginen suunnitelma

Taito(- ja taide)ainesolu muodostuu tekstiilityön tiloista, teknisen työn tiloista, jakotilasta, teknologia- ja suunnittelutilasta sekä suunnitteluratkaisun mukaan mahdollisesti myös äidinkielen, ilmaisutaidon ja kuvataiteen tilasta. Teknologia- ja suunnittelutila voi olla kaikkien käytössä. Sinne sijoitetaan 16 työpistettä yhteiskäyttöön sekä läppäriavaunu ja latauspiste, esitystekniikka sekä sähköelektroniikka ja 3D-tulostus kohdepoistoilla. Aulassa käsienpesupiste ja seinänaulakot sekä käynti jakotilaan. Taito(- ja taide)ainesoluun tulee iltakäyttöovi ja eteinen(pieni kenkä- ja vaatesäilytys) tai iltakäyttölohko muuten suunnitteluratkaisun mukaan. Tiloissa toteutetaan käyttöön liittyvä akustointi sekä äänieristys. Keskeneräisten oppilastöiden varastointiin on annettu

neliömääränä tilaohjelmassa. Varastointi voidaan toteuttaa suunnitteluratkaisun mukaan eri tavoin, käyttö ja valvonta helppoa ja sijainti/sijainnit keskeisesti. Oppilastöiden esillepano toteutetaan tiloihin.

Tekstiili

Opetustilassa on tila oppilaskalusteille, opettajan työpiste, märkätyötila, uuni+hella, pesukone, koneellinen kuivauskaappi, seinältä laskettavat laadukkaat silityslaudat, ompelukonepaikat 12 kpl, saumuripaikat 3 kpl (koneita ei urakassa), joilla kaikilla liitäntä keskuspölynimuriin. Opetustilassa suuri käyttöön soveltuva kankaanleikkaussareke, jonka alla säilytys kangaspakoille (myös pitkille) sekä vetolaatikoita tarvikkeille. Opetustilassa tila kangaspuille, leveys n. 1200 mm. Varastossa sovitustila verholla ja kokovartalopeilillä, säilytystilaa. Oppilastyösäilytys suunnitteluratkaisun mukaan.

Tekninen työ

Liite 1 Pedagoginen suunnitelma (tarkempi kuvaus tiloista ja toiminnoista)

Tekninen työ sijoittuu huoltopihan yhteyteen, sinne on käynti huoltopihalta varastoon ja työsalin pariovilla (mahtuu ajoneuvo) sekä oma ovi purunpoistoon. Teknisen työn tiloja käyttävät yläkoululaisten ja aikuisten lisäksi alakoululaiset, mikä huomioidaan soveltaen kaluste- ja muissa suunnitteluratkaisuissa. Teknisen työn tilat ovat helposti opettaja valvottavissa kauttaaltaan. Tilojen väliseinät toteutetaan lasisina tai väliseinäikkunoin. Niissä huomioidaan turvallisuus, kestävyys, paloturvallisuus ja äänieristys. Ovet eri tilojen välillä ovat leveitä mahdollistaen suurten oppilastöiden ja materiaalin siirtämisen. Lattiakaivot ovat metallisia.

Teknisen työn tilojen kokonaisuus muodostuu:

Teknisen työn tilojen eteinen

Eteinen sijoittuu koulun suuntaan ja iltakäytön sisäänkäynniltä tullaan sen kautta. Siellä säilytetään sisäkenkiä/kenkiä, työtakkeja ja reppuja.

Perustyötila

Perustyötila on yksi suuri yhtenäinen tila ja jossa on työpisteet sekä puutöihin, että metallitöihin. Siellä on opettajan työpiste varusteineen, puutyöpuolella 4 isoa 4:n oppilaan höyläpenkkiä, joissa on korkeuden säätö ja purunpoistoimuriliitäntä ja sähkö- ja paineilmapiste. Tilassa sijaitsee lasertyöpiste kohdepoistolla. Metallipuolella teräspöydät 16 oppilaalle. Metallimateriaalivarasto on

osana tilaa ja sieltä on esteetön pariovi ulos ja sen edessä lattiakaivollinen tila, jotka soveltuvat ajoneuvon/pyörän/mopon huoltoon. Varastossa huomioidaan pitkä tavara. Säilytystilaa säilytyskalusteissa, alakaapeissa koneiden alla, seinällä reikälevyissä, pyörivä tarviketorni, säilytys turvavarusteille, vesipiste varusteineen. Sähkötyökaluille omat paikkansa ja pistorasiat.

Konesali

Konesali sisältää peruslaitteiston lisäksi hiomalaitteistot ja varusteet sekä materiaalivaraston, jonka kautta on suora kulku ulos huoltopihalle. Materiaalivarastoon toteutetaan oma osio iltakäytön tarpeille. Varastossa huomioidaan pitkä tavara ja levytavara. Säilytys turvavarusteille. Konesalin mitoituksessa huomioidaan tarvittava samanaikaiskäyttö. Koneiden sijoittelu tilaan tehdään turvallisuutta ja materiaalivirtaa ajatellen. Konesaliin sijoitetaan CNC-kone.

Kuumakäsittelytila

Kuumakäsittelytila on virallinen jatkuva tulityötila. Tilavaraus keramiikkauunille, jossa voi tehdä myös metallin lämpökäsittelyitä. Säilytys turvavarusteille ja työkaluille, paineilma ja vesipiste varusteineen. Kuumakäsittelytila varustetaan hätäsuihkulla, jossa on silmänpesumahdollisuus ja vaadituilla sammutusvälineillä. Kalusteet ja pöytäpinnat metallisina. Lattia kestää kuumuutta ja tilassa on metallinen lattiakaivo.

Pintakäsittelytila

Pintakäsittelytilassa on vesipiste laskutasolla ja kipsinerottimella, lukittava kemikaalikaappi jatkuvalla poistolla, liikuteltava rst-työpöytä alatasolla, katosta roikkuvat kuivausrilät, ritilähyllyt kuivaukseen sekä suljettava maalaustila imuseinällä ja paineilmalla. Tilassa on erottimella varustettu lattiakaivo.

Opettajan työhuone ja opettajan varasto

Lukittava työhuone sijaitsee tilojen keskellä ja siltä näkee kaikkiin tiloihin. Varasto on lukittava.

Purunpoistotilassa on tarvittava koneisto sekä erotinyksiköt ja säiliöt puruille. Tyhjennys huoltopihalta oman ulko-oven kautta.

Kaasukeskus sijaitsee ulkona, se on osastoitu ja sitä ei sijoiteta poistumistien läheisyyteen.

Teknisen työn tilat varustellaan ajanmukaisesti ja siten, että tilat ovat valvottavissa. Tiloihin käynnistyksenestojärjestelmä. Sähköohjaus toteutetaan osastoituna. Koneiden purunpoiston kytketty automaattisesti päälle konetta käynnistettäessä.

Lukio

Kaksi lukion opetustilaa voidaan yhdistää toisiinsa ja niissä järjestetään yo-kirjoitukset. Ääneneristyksen on oltava erittäin hyvä (52dB ulospäin, normaali vaatimus välisiirto- tai taittoseinälle). Tila varustetaan sähköisiä yo-kirjoituksia ja sekä muita suurempia ryhmäkokoja vaativia tilaisuuksia varten. 2 wc:tä sijoitetaan tilan läheisyyteen yo-kirjoituksia varten siten, että wc:t voidaan sulkea muilta käyttäjiltä kirjoitusten ajaksi, ja kirjoitussalista on suora kulku wc-tiloihin. Lukion kaksi jakotilaa ovat yhdistettävissä toisiinsa yhden ryhmän opetustilaksi.

Lukion oppilaskunta toimii yhteisessä oppilasaulatilassa, johon sijoitetaan pieni keittiö-/kahvilatila ja säilytystilaa. Keittiötila ei näytä keittiöltä, vaan se visuaalisesti istuu julkiseen tilaan kauniisti. Lukion varastosta oppilaat hakevat kirjansa ja muun opetusmateriaalinsa.

Valkotaulut ja tussitaulut, dokumenttikamerat, induktiosilmukka ja hyvä äänentoisto ovat lukion opetuksessa tärkeitä. Lukion kaikkiin tiloihin mahdollistetaan sujuva läppäreiden ja padien käyttö, sähköistys. Täysin sähköistetty lukio tuo joustoa tulevaisuuteen.

Oppilaiden aputilat

Mitoitus 220 oppilasta. Koulu on kengätön, likaiset ja puhtaat reitit eivät risteä. Kenkäeteiset eli ns. märkäeteiset sisäänkäynteihin suunnitteluratkaisun mukaan. Vaate-eteiset suunnitteluratkaisun mukaan oppilasaulojen lähelle tai yhteyteen erilliseksi kokonaisuudeksi. Yläkoululaisilla ja lukiolaisilla omat naulakko"loosit" joiden yhteydessä lukittavat henkilökohtaiset lokerot, joihin mahtuu mopokypärä (mitoitus esim. 90 + 60 kpl). Alakoululaisilla ja erityisoppilailla naulakot ja omat lokerot. (huom. palveltava pikkuisia oppilaita!)(mitoitus esim. 80 kpl). Alakoulun sisäänkäynnin yhteydessä erillinen kuivaushuone, jossa oma osio aikuisten vaatteille ja erityisoppilaiden vaatteille. Kuivaushuoneessa on kuivauskaapit 2 kpl, ritiläkaivo+käsisuihku, vesipiste 2 kpl lasten korkeudelle. Alakoulun kenkä- ja vaate-eteisiin varataan tilaa erityisoppilaiden pukeutumiseen.

Oppilaswc:t yksittäisiä unisex (á 1,8 m²) oppilasaulojen ja vaate-eteisten yhteydessä, lattiakaivot ja wc-varustus, kannelliset roska-astiat. Omat wc:t näiden tilojen yhteyteen: ylioppilaskirjoitukset, vaativa erityisopetus. Liikuntaesteisten wc-tilat (2-3 kpl) sijoitetaan erityisopetuksen viereen (viihtyisä, lukittavaa säilytystä ja suihku), yksi sosiaalitulojen lähelle, yksi on yläkerrassa ja yksi on iltakäytön saavutettavissa.

Henkilökunnan tilat

Koko henkilöstölle yhteiset taukotilat keskeisellä sijainnilla hallinnon lähellä, ylläpidon taukotila sijoitetaan yhteisen tilan yhteyteen. Henkilökunnan taukotilat ovat ilmapiiriltään olohuonemaisia tiloja, joissa on rauhallista ja mukavaa viettää taukoa. Tila mahdollistaa myös kokousten järjestämisen (esitystekniikka). Tilaan tulee hyvin varusteltu keittiö, sis. myös liesi ja uuni (liesituuletin), iso jääkaappi, pakastin, 2 mikroa. Taukotila muodostuu erilaisista sopukoista/tiloista:

keittiö, kahvittelu ja rupattelu, lepo ja taukojumppa.

Henkilökunnan mitoitusluku sosiaalityöille esim. 35+10. Osa kaapeista normaaleja, osa z-kaappeja. Sosiaalityöt toteutetaan esteettöminä ja lewc sijoitetaan lähelle. Henkilökunnan pukutilat voidaan sijoittaa väestönsuojaan. Henkilökunnan wc:t yksittäisiä unisex (á 1,8 m²) 1/sosiaalityö ja loput tauko- ja hallintotilojen yhteydessä

Oppilashuolto ja hallinto

Oppilashuollon ja hallinnon tiloista ikkunoista näkyy ulos maisemaan, mutta ei sisään (tietoturva). Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi sijoittamalla tilat toiseen kerrokseen. Oppilashuollon odotustilassa ja kulkuyhteyksissä huomioidaan yksityisyydensuoja ja kodinomaisuus sekä tiloissa yleisesti rauhallisuus.

Rehtoreille erilliset vierekkäiset huoneet väliovella. Sihteereiden huoneista nopea pääsy lähiarkistoon. Henkilöstön neuvottelutila 10 henkilölle sijoitetaan keskeisesti niin, että sinne on helppo ulkopuolisen tulla kulkematta hallintotilojen läpi. Vanhempien ja vierailijoiden odotustila huomioidaan suunnittelussa.

Työtilaan kiinteitä työpisteitä ja yleisiä työpisteitä. Henkilökunnalle lukolliset, reilun kokoiset lokerot, 38 kpl. Työtilaan tai sen viereen äänieristetty puhelintila. Työskentelytiloissa huomioidaan toimiva akustiikka, jotta henkilökunnalla on mahdollisuus työskennellä keskittymistä vaativissa tehtävissä.

Työtilojen lisäksi hajautettu tulostus opetussoluihin oppilasaulojen tai keskeisesti sijoitettujen opetusvarastojen yhteyteen, suunnitteluratkaisun mukaan ilmanvaihtohuomioiden. Oppilailla on mahdollisuus tulostukseen.

Ylläpito

Ylläpidon tiloja voidaan sijoittaa väestönsuojaan.

Ulkovälinevarasto (kylmä)

AK:n välituntivälinevarasto (kylmä) sijoitetaan alakoulun pihalle.

Kouluisännän / saapuvan tavaran varasto tai tilaa huoltopihan sisäänkäynnin yhteyteen.

Siivouskeskuksessa ja yläkerran siivoustilassa ritiläkaivot ja tilaa kärryille ja siivouskoneille, kaatoaltaat, kuivaus räteille tms., hyllytilaa. Siivouskeskuksessa pyykinpesukone, kuivausrumpu, ritiläkaivot ja nukka-altaat.

Talotekniikan tilat

Hyötyalaan on sisällytetty talotekniset tilat, joiden mitoitus on ohjeellinen! Todellinen mitoitus määräytyy suunnitteluratkaisun mukaan.

- Ilmanvaihto, IVKH-tiloihin työpiste
- Lämmönjako
- Sähköpääkeskus, ryhmäkeskukset ja TELE

5.4 Tilojen yhteysvaatimukset

Rakennus asettuu tontille luontevasti kaksikerroksisena (osittain yksikerros+IVKH), mikä vähentää sisäisten yhteyksien pituuksia yksitasoiseen verrattuna. Kaikkiin yleisölle avoimiin tiloihin on oltava esteetön ja turvallinen yhteys, rakennus varustetaan hissillä (esim. Kone Monospace 500). Hissillä on päästävä jokaiseen kerrokseen, missä sijaitsee rakennuksen pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja. Ajoneuvoliikenne koulukorttelin alueella ei risteä oppilaiden käyttämien kevyen liikenteen reittien ja pihayhteyksien kanssa.

Koulu on kengätön. Saatto- ja paikoitusalueelta näkyvän pääsisäänkäynnin lisäksi eri ikäisille oppilaille on selkeät ja hyvin toimivat pihayhteydet kenkä-/märkäeteisineen. Yhteys opetustiloihin voi toimia myös yhteisten portaiden kautta, mikä lisää kohtaamisia ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Lukiolaiset tarvitsevat "oman ja aikuisemman" sisäänkäynnin rakennukseen, tämä voi olla myös pääsisäänkäynti.

Keskusaula sijoitetaan riittävän keskeisesti, jotta sisäiset etäisyydet kiinteistössä pysyvät lyhyinä, tila tuntuu kaikille yhteiseltä ja muiden toimintojen kautta ei synny läpikulkua. Aulassa on yhteys kunnan kirjaston toiminnan kanssa, "kirjastonurkkaus", jonka puitteissa myös muut ulkopuoliset toimijat voivat tuoda koululle teemoja ja toimintaa.

Opetustilat suunnitellaan joustavasti, sekä opetuksen, että tulevaisuudessa muuttuvien ryhmäkokojen ja -määrien vuoksi. Tilarakenne suunnitellaan tukemaan vaihtelevia ryhmäkokoja, yhteisopettajuutta ja ilmiökeskeistä oppimista, sekä yksilöllisiä ja erityistuen tarpeita. Opetustilat ovat yleensä yhdisteltävissä toisiinsa ja joku opetustila oppilas-/soluaulaan. Opetustilojen lomassa on jakotiloja ja aulassa erilaisia ryhmätyötiloja. Tiloihin voidaan tuoda tulevaisuudessa uusia toimintoja, kuten esiopetus sekä aamupäivä- ja iltapäivätoiminta. Käytävämäisiä liikennetiloja vältetään. Tavoitteena on solumainen, tehokas ja muunneltava tilarakenne.

Opetussoluja muodostavat alakoulu yhdessä vaativan erityisopetuksen kanssa, yläkoulun perusopetus ja luonnontieteet (myös lukion käytössä), taito- ja taideaineet ja lukio. Hallinto ja oppilashuolto muodostuu omaksi kokonaisuudeksi. Kuvataide, äidinkieli ja ilmaisutaito muodostavat oman opetustila- ja varastokokonaisuuden, jonka sijainti voi olla joko taitoaineiden kanssa tai yläkoulun perusopetuksen solussa. Lukio hyödyntää myös yläkoulun aineopetustiloja sekä tarvittaessa yläkoulun tiloja lukio-opetukseen (esimerkiksi kirjoitusten aikana).

Vaativan erityisopetuksen tilojen sijainti omassa rauhassaan ala- ja yläkoulun tilojen läheisyydessä tukee yhteistyötä perusopetuksen kanssa. Tilat eivät avaudu suoraan ulko-oville tai hälyisiin tiloihin kuten esimerkiksi keskusaulaan. Erityisoppilaat käyttävät ruokalan kabinettitilaa rauhalliseen ruokailuun. Yksi esteetön wc ja henkilökunnan wc sijoitetaan vaativan erityisopetuksen lähelle. Alakoulun eteistiloissa huomioidaan erityisoppilaiden toiminta ja tarpeet, kuivaushuone on myös vaativan erityisopetuksen oppilaiden ja opettajien käytössä. Erityisoppilaat harjoittelevat taitoja alakoulun jakotilassa sijaitsevassa keittiössä. Laaja-alainen erityisopetus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alakoulun ja yläkoulun opetustilojen lomassa.

Fysiikan ja kemian sekä biologian ja maantiedon tilojen sijaitseminen vierekkäin mahdollistaa yhteiset varastot ja valmistelutilat opetustilojen väliin. Varastoihin ja valmisteluun toteutetaan myös käynti suoraan käytävästä. Tiloja käyttävät myös lukion opiskelijat.

Taito(-ja taide)aineiden tilat muodostavat kokonaisuuden, jossa oppilaat voivat tehdä ainerajat ylittäviä töitä, käyttää yhteistä suunnittelu- ja jakotilaa ja iltakäyttöalue on helposti rajattavissa. Kuvataiteen tilaan tarvitaan paljon luonnonvaloa, mieluiten pohjoisen suunnista. Kuvataiteen ja tekstiilityön sovitustilat voidaan yhdistää yhdeksi, jos suunnitteluratkaisu sen mahdollistaa.

Musiikin tiloilta odotetaan sopivaa "erillään oloa", ettei musiikki häiritse muuta opetusta. Musiikin tilasta muodostuva esiintymisnäyttämö avautuu ruokala-aula-juhlatiloihin, mikä tukee tilojen sujuvaa yhteiskäyttöä ja helpottaa musiikkivälineiden käyttöä esiintymistilanteissa. Luokassa verho kiskoilla, jolla peitetään luokkanäkymä juhlien ajaksi. Auditorioporras sijoitetaan niin, että sieltä näkee hyvin näyttämölle. Musiikin tilassa on kiinteä bändinurkkaus. Aulaan lähelle näyttämöä sijoitetaan flyygeli. Musiikin varaston sijoituksella voidaan äänieristää musiikin opetustilaa viereisen tilan suuntaan. Musiikin varastointi ja iltakäyttö voivat hyötyä omasta ulko-ovesta tai ulko-oven läheisyydestä.

Kotitalouden opetustila hyötyy keittiön ja ruokalan läheisyydestä sekä yhteydestä kierrätyspisteelle huoltopihalla ja mahdollisuuksien mukaan sosiaalityötilojen läheisyydestä. Kotitalouden oma ulko-ovi tai ulko-oven läheisyys hyödyttävät iltakäyttöä (+pieni vaatesäilytys). Kotitaloustilat myös tukevat koulun muuta toimintaa, kuten oppilaskuntatoimintaa, vanhempainiltoja ja muita tapahtumia.

Lukio hyödyntää työskentelyssään koulun aineopetuksen tiloja varsinkin luonnontieteen, kuvataiteen ja musiikin opiskelussa. Lukiolaiset tarvitsevat "oman ja aikuisemman" sisäänkäynnin rakennukseen, tämä voi olla myös pääsisäänkäynti. Lukion tilat muodostavat tiiviin erillisen oman identiteetin muodostumista tukevan kokonaisuuden. Ylioppilaskirjoitukset pystytään pitämään lukion tiloissa niin, etteivät ne häiritse muun koulun toimintaa. Kaksi wc-tilaa lähellä ja rajattavissa

vain kirjoitusten käyttöön. Wc-tilat rajattavissa käytävätiloista ovin/siirtoseinin.

Suora huoltoyhteys huoltopihalle järjestetään valmistuskeittiölle, kiinteistön (jäte)huoltoa varten ja koulun saapuvalle tavaralle ja postille sekä teknisen työn tiloille. Helppo yhteys huoltopihalle on hyvä siivouskeskukselle, kotitalouden opetustilalle, tekstiilityön opetustilalle, kuvataiteen opetustilalle.

Pääsisäänkäynniltä tulee yksityisyyden suojan tunnetta antava helposti hahmotettava kulkuyhteys oppilashuollon rauhalliseen ja kodikkaaseen odotustilaan ja hallinnon odotus- tai kohtaamistilaan (esim. vanhempien käynnit). Oppilashuoltoon olisi hyvä saada helppo yhteys vaativan erityisopetuksen tiloista. Oppilashuollon lähelle sijoitetaan wc, jos mahdollista niin lewc. Opon huone sijoitetaan siten, että se on helposti oppilaiden tavoitettavissa ja heille "näkyvillä".

Opetustilojen välille järjestetään pako-ovet tai muu poistumisreitti uhkaavien tilanteiden varalta. Erityisesti huomioidaan hallintotilojen ja oppilashuollon toimistohuoneet.

Henkilökunnan ja hallinnon tilojen sijainti keskeisesti edesauttaa niiden helppoa saavutettavuutta koulun eri osista ja tukee yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittymistä. Rehtoreiden ja koulusihteerien tilat sijoitetaan lähekkäin, rehtoreiden huoneiden välillä ovi. Kopiointitilat henkilökunnalle keskeisesti työtiloihin nähden. Hallintotiloista helppo yhteys oppilashuoltoon ja työtiloihin, mutta sijaintia omassa rauhassa. Kouluisännän tila hallinnon lähellä keskusaulasta saavutettavissa. Kopiotila/varasto, neuvottelutila, opettajien työtila sekä hallinnon työtilat sijaitsevat henkilökunnan taukotilojen läheisyydessä.

Alakoulun välituntivälinevarasto alakoulun pihan yhteyteen, ulkovälinevarasto ulkoliikunnan suuntaan.

Tiloilta edellytetään viihtyisyyttä sekä esteettisesti, että akustisesti. Yhteydet maisemaan, metsäiset näkymät tai mäntypuistonäkymät ja luonnonvalo tiloihin on tärkeää. Erityisesti kaikkiin opetustiloihin edellytetään luonnonvaloa. Opetustiloihin ja toimistohuoneisiin ei tule läpinäkyviä sisäläiseiniä tai sisäikkunoita, tämä vaatii huolellista suunnittelua tilojen sijoittelussa ja rakennuksen muodossa, jotta näkymiä ja luonnon valoa saadaan myös oppilasauloihin ja liikennetiloihin.

Taito- ja taideaineiden, musiikin ja kotitalouden touhujen ja tekemisen sekä iltakäytön näkyminen ulkoa pihalta ja sisällä koulussa opetuksen häiriintymättä luo alueelle toiminnallisuuden tunnetta ja kotoisuutta. Nämä tilat tarvitsevat myös iltakäytön mahdollistavat lohkot ja sisäänkäynnit. Iltakäytön mahdollistaminen nostaa tilojen käyttöastetta.

Simo ja paikallisuus tulisi näkyä rakennuksessa, mm. nimistön kautta. Uuden yhtenäiskoulun arvojen; yhteisöllisyys, osallisuus ja yksilön kohtaaminen, yhdessä tekeminen, moniammatillisuus, kiusaamisen ehkäiseminen ja hyvät tavat, tulisi välittyä uudesta koulurakennuksesta.

5.5 Energiataloudellisuus

Opetusrakennuksen (käyttötarkoituseraluokka 6) energiatehokkuusluokan tavoite on B, jolloin E-luvun raja-arvo on 100 kWh/(m²vuosi).

6 Aikataulu

Hankkeen alustava aikataulu on seuraava:

Hankesuunnittelu	9/2022–2/2023
Kilpailutusvaihe	4/2023–10/2023
Suunnittelu ja toteutusvaihe	11/2023–11/2025
Käyttöönotto vaihe	11/2025–1/2026

Tilaaajan tavoitteena on käyttöönottaa koulu kevätlukukaudelle 2026.

Uuden koulun rakennusurakka aloitetaan purkutöillä. Alakoulun koulun purkutyöt voidaan aloittaa tammikuussa 2023 ennen uuden koulun rakennustöitä.

Vastaanotto prosessi aloitetaan syksyllä 2025. Vastaanoton jälkeen käyttäjä voi aloittaa tilojen kalustamisen ja varustamisen. Koulu on kokonaisuudessaan valmis pihatyöt mukaan lukien kesällä 2026.

Hankkeen toteutusmuotona on suunnittelun ja urakoinnin yhdistävä (KVR).

7 Kustannusarvio

7.1 Kustannusarvio

Perustamiskustannukset ovat alakoulun purkukustannukset huomioiden 11.210.000 € (alv 0 %). Alakoulun purkukustannuksia on huomioitu kustannusarviossa 200.000 € (alv 0 %).

Kustannus vastaa alakoulun purkukustannukset huomioiden noin 2803 €/brm² (alv 0 %).

Irtokalustus, av-laitteisto, käyttäjän koneet ja laitteet sekä muu irtaimisto eivät ole huomioituna

kustannusarviossa. Ko. hankinnat toteutetaan käyttäjän erillishankintana. Käyttäjän erillishankintojen kustannusarvio 800 000 € -1 000 000 €.

7.2 Rahoitussuunnitelma

Hankkeen rahoittamiseksi on tutkittu rahoitusmuotoina taselainaa ja ulkopuolista rahoitusta. Ulkopuolisen rahoituksen osalta vaihtoehtoina ovat olleet vuokra- sekä leasingmalli.

Taselainavaihtoehdossa kunta toimii omistajana hankkeen alusta lukien ja vastaa täysimääräisesti hankkeen toteutukseen ja omistamiseen liittyvät riskit. Investointikustannus katetaan lainarahoituksella ja luoton marginaali perustuu kunnan matalaan luottorisktiin. Viitekorko voi olla kiinteä tai vaihtuva (esim. Euribor 12 kk). Hanke vaikuttaa täysimääräisesti kunnan investointibudjettiin. Sekä hanke ja rahoittamiseksi otettu velka näkyvät kunnan taseessa.

Ulkopuolisessa rahoituksessa ulkopuolinen omistaja hankkii ja rahoittaa rakennuskohteen. Tilaajalla on käyttöoikeus rakennuskohteeseen vuokrasopimuksen mukaisesti. Vuokrasopimukset ovat tyypillisesti pääomavuokrasopimuksia, joissa kunta vastaa tilojen ylläpidosta (muita vuokrasopimusmalleja voivat olla esim. jaettu vuokra tai kokonaisvuokra). Vuokrasopimuksen päätyttyä, kohde jää vuokranantajan omistukseen, ellei ole sovittu lunastusmahdollisuudesta tai leasingsopimuksen tapauksessa, jossa tilaaja lunastaa kohteen omistukseensa leasingsopimuksessa sovitulla jäännösarvolla. Vuokramallissa hanke ei vaikuta kunnan investointibudjettiin eikä myöskään ole tasevaikutusta. Vuokra vaikuttaa kunnan käyttötalouteen.

Tutkituista rahoitusvaihtoehdoista kallein on vuokramalli ja taselainavaihtoehto edullisin kunnan kannalta.

8 Työryhmän esitys

Hankesuunnittelun ohjausryhmä esittää, että Simon kunta päättää viedä hanketta eteenpäin hankesuunnitelman pohjalta ja käynnistää KVR-urakoitsijan kilpailutuksen.

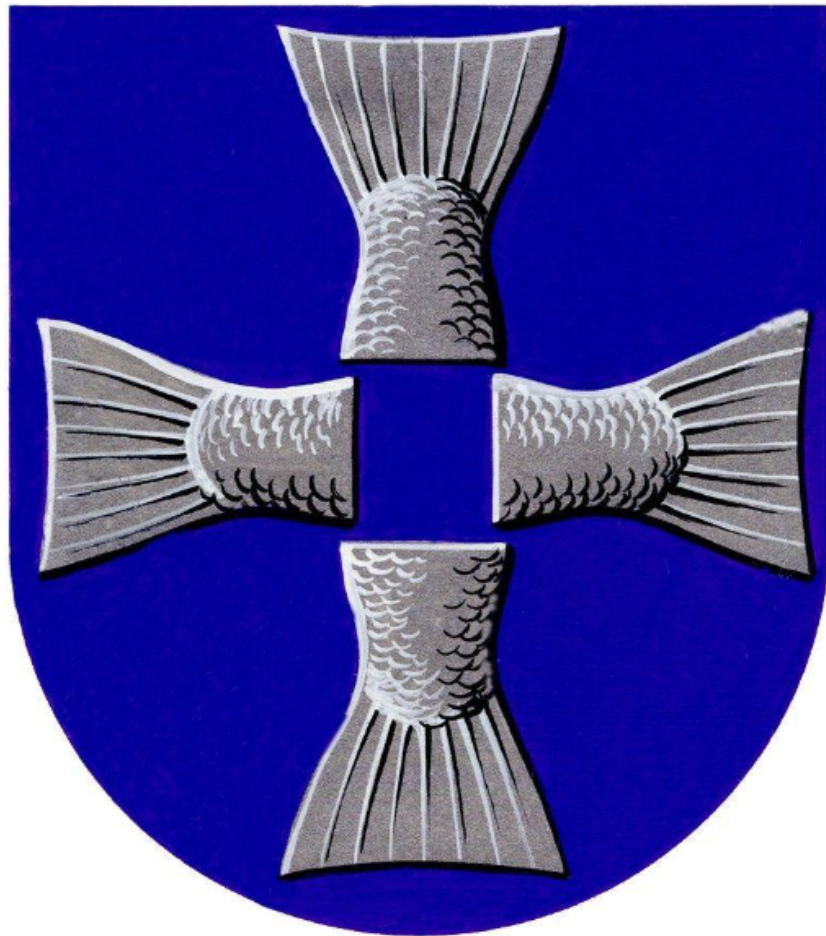

Liitteet

1. Simon yhtenäiskoulun pedagoginen suunnitelma
  2. Viitesuunnitelmat
    - a. tontinkäyttösuunnitelmat 9.1.2023
    - b. tilakokonaisuudet 1. ja 2. kerros 9.1.2023
    - c. tilakaaviot tiloittain 1. ja 2. kerros 9.1.2023
    - d. aulatilojen muunneltavuus 9.1.2023
    - e. luokkatilojen muunneltavuus 9.1.2023
  3. Tilaohjelma 9.1.2023
  4. Keittiön toiminnankuvaus 9.1.2023
-

Simon yhtenäiskoulun pedagoginen suunnitelma

Sisällys:

1. Yhtenäiskoulun tulevaisuus ja opiskelijaennusteet	2
2. Arvot ja toiminta-ajatus	4
2.1. Perusaste	4
2.2. Lukio	4
3. Oppimiskäsitys	5
3.1. Perusaste	5
3.2. Lukio	5
4. Opetusmenetelmät ja arviointi	6
4.1. Perusaste	6
4.2. Lukio	6
5. Koulupäivän rakenne	7
6. Tilaratkaisujen periaatteet	7
6.1. Yleistä	7
6.2. Keskusaula	9
6.3. Luokat 1–3	9
6.4. Luokat 4–6	9
6.5. Luokat 7–9	10
6.6. Erityisopetus	10
6.7. Aineopetus	11
6.7.1. Musiikki	11
6.7.2. Luonnontieteet	11
6.7.3. Käsityö	11
6.7.4. Kuvataide	12
6.7.5. Kotitalous	12
6.8. Lukio	12
6.9. Henkilökunnan ja hallinnon tilat	13
7. Tieto- ja viestintäteknikka / digitalisaatio	13
7.1. Digitalisaation aste	14
7.2. Laitekanta	14
7.3. Esitysteknologia	15
8. Ulkotilat	15
9. Toiminnalliset kuvaukset	16
9.1. Alakoulu	16
9.1.1. Kolmasluokkalaisten päivä	17
9.1.2. Luokat 4–6	18
9.2. Yläkoulu ja lukio luonnontieteet	18
9.3. Yläkoulu ja lukio äidinkieli, uskonto, elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi ja opinto-ohjaus	19
9.4. Yläkoulu ja lukio kielet	21
9.5. Musiikki	21
9.6. Kuvataide	22
9.7. Erityisopetus	24
9.8. Käsityö	26
9.9. Kotitalous	30

1. Yhtenäiskoulun tulevaisuus ja opiskelijaennusteet

Simon yhtenäiskouluun sijoittuu perusaste 1–9 sekä Simon lukio.

Simon kunnan perusasteen koulujen oppilasennuste lähitulevaisuudessa on voimakkaasti laskeva. Oppilasennusteen mukaan yhtenäiskoulun oppilasmäärä laskee 2020-luvun loppuun mennessä lähes 40 %. Kunnassa toimivan Maksniemen alakoulun oppilasennusteen mukaan oppilasmäärän lasku on koulussa vuosikymmenen loppuun mennessä lähes 50 %. Maksniemeen on kaavoitettuna Leuannokan merenrantatonttialue, jonka toivotaan tuovan alueelle lisää lapsiperheitä. Tämä voi vaikuttaa Maksniemen oppilasennusteeseen. On mainittava, että oppilasennusteet eivät ole kunnassa pitäneet paikkaansa, vaan oppilasmäärä on aina ollut ennustettua suurempi.

Oppilasmäärän laskun vaikutukset uuden koulun suunnitteluun ja toteutukseen on huomioitava uuden koulun mitoituksessa ja toteutettavien tilojen muuntojoustavuudessa. Toteutettavissa tiloissa tulee huomioida eri toimintojen yhteiskäyttömahdollisuudet, esimerkiksi aamu- ja iltapäivätoiminnan tilojen yhteensovittaminen luokkatilojen kanssa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toiminnot voivat sijoittua luokkatilojen yhteyteen toiminnan vaatimukset ja lisätilatarpeet huomioiden. Oppilasmäärän pienenemisen johdosta tapahtuvan koulun tilatarpeen pieneneminen avaa mahdollisuuksia tutkia muiden kunnan toimintojen sijoittamisesta tulevaisuudessa koulun yhteyteen. Tällaisia toimintoja voivat olla esimerkiksi kirjasto-, nuoris- ja liikuntatoimi tai niiden osat.

Oppilasmäärän pienentyessä voi tulevaisuudessa myös olla mahdollista, että esikoulu siirtyy koulun tiloihin. Esikoulu ei ole lähtökohtaisesti mukana koulun suunnittelussa, mutta on mahdollista, että oppilasmäärän pienentyessä se voi siirtyä koulun tiloihin.

Lukion opiskelijaennuste näyttää samalla ajanjaksolla melko tasaiselta, ja ennusteen mukaan opiskelijoita on vuosittain noin 60.

Simon kunnan oppilasennuste

MAKSNIEHEN KOULU									
luokka	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29
0	9	13	10	9	9	5	9	6	7
1	17	10	10	10	9	9	5	9	6
2	21	16	11	10	10	9	9	5	9
3	14	23	15	11	10	10	9	9	5

4	16	14	23	15	11	10	10	9	9
5	22	17	14	23	15	11	10	10	9
6	15	22	16	14	23	15	11	10	10
0-6	114	115	99	92	87	69	63	58	55
1-6	105	102	89	83	78	64	54	52	48

SIMON KOULU 1-6 LK									
luokka	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29
0	9	11	11	15	10	7	6	9	7
1	14	10	12	10	15	10	7	6	9
2	21	14	11	12	10	15	10	7	6
3	17	21	14	11	12	10	15	10	7
4	20	16	20	14	11	12	10	15	10
5	14	18	16	20	14	11	12	10	15
6	18	14	18	16	20	14	11	12	10
0-6	113	104	102	98	92	79	71	69	64
1-6	104	93	91	83	82	72	65	60	57

SIMON KOULU 7-9 LK									
luokka	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2027-28
7	31	34	35	30	43	29	22	22	20
8	39	31	35	35	30	43	29	22	22
9	42	38	30	35	35	30	43	29	22
7-9	112	103	100	100	108	102	94	73	64

2. Arvot ja toiminta-ajatus

2.1. Perusaste

Meri-Lapin alueellisessa perusopetuksen opetussuunnitelmassa on tavoitteena koulujen toimintakulttuuri, jossa korostuu oppilas aktiivisena toimijana. Toimintakulttuurin edellytyksenä on yhteistyö, monipuoliset oppimisympäristöt sekä joustavat, oppimista tukevat työtavat. Tavoitteena on oppimista ja hyvinvointia kehittävä koulun toimintakulttuuri. Siinä painotetaan oppilaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä, opiskelussa ja elämässä yleensä tarpeellisten taitojen ja tietojen hallintaa sekä joustavia opetusjärjestelyjä. Rauhallinen ja toiset huomioiva opiskeluympäristö sekä tätä tukevat tilaratkaisut ovat olennainen osa toimintakulttuuria ja sen kehittämistä.

Simon koulun ala- ja yläkoulu ovat tähän saakka toimineet eri rakennuksissa, ja tämä on rajoittanut yhtenäiskoulukulttuurin syntymistä. Tulevaisuudessa uudessa yhtenäiskoulussa (esiopetus) ja koko perusaste ovat samassa rakennuksessa, ja tavoitteena on rakentaa yhtenäinen toimintakulttuuri, jonka peruspilareita ovat:

- yhteisöllisyys, osallisuus ja yksilön kohtaaminen
- yhdessä tekeminen
- moniammatillisuus
- kiusaamisen ehkäiseminen
- hyvät tavat

Yhtenäisen toimintakulttuurin rakentaminen prosessi, joka aloitetaan jo uuden koulun suunnitteluvaiheessa, ja pedagogisen suunnitelman laatiminen on osa tätä prosessia.

2.2. Lukio

Simon lukio on tiivis yhteisö, jossa sekä opiskelijat että opettajat tuntevat toisensa. Lukiossa tuetaan yksilöllistä opiskelua ja joustavia järjestelyjä opintojen suhteen. Toisaalta opiskelijaa kannustetaan omaan vastuunottoon opiskelustaan. Opiskelijoiden hyvinvointia tuetaan mm. erilaisissa koulun järjestämissä tapahtumissa. Koulussamme kunnioitetaan perinteitä sekä kannustetaan hyviin käytöstapoihin ja toisten huomioon ottamiseen. Opettajia tuetaan olemassa olevien kansainvälisten yhteyksien ylläpitämisessä ja uusien luomisessa ja opiskelijoita tuetaan osallistumaan kansainvälisiin toimintoihin.

Suhteellisen pienet ja muuttumattomat ryhmät pakollisissa opinnoissa luovat yhteisöllisyyttä itsessään. Pienessä lukiossa on helppo huomioida myös tukea tarvitsevat opiskelijat. Opiskelijoita saadaan luontevasti mukaan yhteistoimintaan, ja heidän roolinsa yhteisön jäsenenä korostuu, kun lukio on pieni. Lisäksi opintopolun jatkuvuus yläkoulusta lukioon luo turvaa opiskelijoille ja opiskelijan tuntemusta opettajille, mikä edistää opiskelijan opintojen tukemista. Lukiossa pyritään mahdollisuuksien mukaan myös tukemaan opiskelijoiden liikkumista ja terveellisiä elämäntapoja. Simossa on perinteisesti hyödynnetty aktiivisesti myös opiskeluympäristöön hankittuja taukoliikuntavälineitä, ja mahdollisuus taukoliikuntaan nähdään tärkeänä myös tulevaisuudessa.

Simo on Hinku-kunta, ja sekä yhtenäiskoulun että lukion arvoihin liittyy läheisesti kestävän kehityksen edistäminen. Kestävän kehityksen osa-alueita ovat ekologinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys, kulttuurinen kestävyys ja taloudellinen kestävyys. Näiden osa-alueiden näkyväksi tekemisellä ja niiden parissa tapahtuvalla konkreettisella toiminnalla koulun ja lukion arjessa lisätään oppilaiden tietoisuutta kestävästä kehityksestä ja sen mukaisen toiminnan tärkeydestä sekä yksilö- että yhteisötasolla.

3. Oppimiskäsitys

3.1. Perusaste

Oppilaita kannustetaan omaan rakentavaan ajatteluun ja heitä ohjataan sekä kannustetaan ottamaan itse vastuuta opiskelusta ja oppimisestaan. Ymmärrys omasta oppimisprosessista, yritteliäs asenne ja omien kiinnostuksen kohteiden hyödyntäminen vahvistavat oppimisen iloa. Oppiminen ei ole tiedon siirtämistä, vaan yhteistä tiedon rakentamista ja uuden tiedon luomista. Simon koulussa oppiminen on oppilaan aktiivista toimintaa ja tekemistä Learning by doing -ajattelun mukaisesti.

3.2. Lukio

Lukion toiminta perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on seurausta opiskelijan aktiivisesta ja tavoitteellisesta toiminnasta. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden, opettajien, asiantuntijoiden ja yhteisöjen kanssa erilaisissa ympäristöissä.

4. Opetusmenetelmät ja arviointi

4.1. Perusaste

Opetustyö ei perustu enää ainoastaan opettajajohtoiseen opetukseen, vaan oppiminen muodostuu yhtä lailla erilaisista yksilö- ja yhteistyömuodoista sekä niiden suunnittelu- ja arviointitilanteista. Uusia asioita opitaan myös suurempina kokonaisuuksina erilaisten projektien avulla. Koulun päivärytmi tukee tätä ajatusta, sillä kaikilla oppilailla on 75 minuutin oppitunnit, jotka mahdollistavat syventymisen opittavaan aiheeseen.

Opettaja toimii opiskelun ja oppimisprosessin ohjaajana. Opettajien yhteistoiminta, yhteisopettajuus ja samanaikaisopetus vaikuttavat yhä vahvemmin oppilaiden sosiaalisen kasvun esimerkkeinä. Monipuoliset työskentelytavat ja opiskelumateriaalit tukevat aktiiviseksi ja vastuulliseksi kansalaiseksi kasvamista ja antavat oppilaille valmiuksia eettiseen ja yhteiskunnalliseen ajatteluun ja toimintaan. Oppilaiden yksilöllisyys huomioidaan ja kiinnostuksen kohteet sekä kokemukset hyödynnetään oppimisprosessien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Oppilaalla tulee olla mahdollisuus pohtia omaa oppimistapaansa, suunnitella ja valita itselleen sopivia työtapoja. Oppilas voi hyödyntää omaa osaamistaan opettamalla, ohjaamalla ja toimimalla asiantuntijana omassa kouluyhteisössään. Oppilaat osallistuvat koulun arkitoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen eri rooleissa esim. toimimalla oppilaskunnassa, kummioppilaina ja tukioppilaina.

Oppimisesta annetaan palautetta ja oppimisprosessia tuetaan monipuolisella, kannustavalla arvioinnilla. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön. Oppilas voi osoittaa oppimistaan ja osaamistaan hänelle parhaiten soveltuvalla tavalla opintojen aikana. Kannustavat, ohjaavat palautekeskustelut ja itsearviointit ovat keskeisiä arvioinnissa. Oppilaita ohjataan myös keskustelemaan vertaisarviointiin.

4.2. Lukio

Lukiossa käytetään monipuolisia opetus-, ohjaus- ja opiskelumenetelmiä, joilla on yhteys oppiaineissa edellytettyyn tiedonalan käsitteelliseen ja menetelmälliseen osaamiseen. Opetusta koskevilla ratkaisuilla rakennetaan myös kokonaisuuksien hallintaa ja oppiainerajat ylittävää osaamista. Tutkimiseen, kokeilemiseen ja ongelmanratkaisuun perustuvat opiskelumenetelmät edistävät oppimaan oppimista ja kehittävät kriittistä ja luovaa ajattelua.

Lukion opetuksen ja opiskelumenetelmien tarkoituksena on edistää opiskelijan aktiivista työskentelyä ja yhteistyötaitojen kehittymistä. Opiskelijaa ohjataan

suunnittelemaan opiskeluaan, arvioimaan toiminta- ja työskentelytaitojaan sekä ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan.

5. Koulupäivän rakenne

Simon yhtenäiskoulussa ja lukiossa on käytössä viisijaksojärjestelmä. Järjestelmässä opettavien asioiden ja aineiden opetusta jaksotetaan noin kahdeksan viikkoa kestäviin jaksoihin lukuvuoden aikana. Jaksojärjestelmä mahdollistaa yhden oppiaineen suuremman tuntimäärän jakson aikana ja tukee syventymistä opittavaan aihealueeseen.

Oppitunnin pituus on 75 minuuttia, ja päivän rakenne sekä aikataulu on seuraava:

8.00–9.15	1. tunti
9.30–10.45	2. tunti
10.45–12.15	ruokailu (pienryhmät klo 10.15, perusaste klo 10.45–11.30, lukio klo 11.25–12.15)
11.30–12.45	3. tunti
13.00–14.15	4. tunti
14.20–15.35	5. tunti lukio

6. Tilaratkaisujen periaatteet

6.1. Yleistä

Koulun sisä- ja ulkotiloja hyödynnetään monipuolisesti oppimista, motivaatiota ja oppimisen iloa vahvistaen. Perusasteen ja lukion kokonaisuus muodostaa mahdollisuuden oppilaan kannalta merkittävään elämänkaarelliseen kasvuun ekaluokkalaisesta ylioppilaaksi. Oppilaan polun selkeä hahmottuminen tiloissa ja piharatkaisuissa edesauttaa koulun tavoitteena olevan rauhallisen oppimisympäristöjen kokonaisuuden muodostumista.

Tilaryhmittelyssä käytetään opetustilojen suhteen seuraavaa ryhmittelyä:

- 1–3-luokkien opetustilat
- 4–6-luokkien opetustilat
- 7–9-luokkien opetustilat
- erityisopetuksen opetustilat
- lukion opetustilat

Lisäksi koulun toiminnan ja toimintakulttuurin kannalta merkityksellisiä tilakokonaisuuksia ovat keskusaula sekä henkilökunnan ja hallinnon tilakokonaisuus.

Tilojen suunnittelun lähtökohtana oleva ryhmäkoko on pääosin 20 oppilasta. Perusopetuksen tiloista esi- ja alakoulun opetustilat muodostavat oman kokonaisuuden ja 7–9-luokkien tilat oman kokonaisuuden. Lukion ryhmätilat muodostavat oman kokonaisuutensa 7–9-luokkien tilojen läheisyydessä. Taito- ja taideaineista käsityön ja kuvataiteen tilat sijoittuvat lähelle toisiaan, ja musiikki sekä auditoriomainen tila lähelle toisiaan. Kotitalouden opetustilojen sijoittuminen ruokalan läheisyyteen on luontevaa ja toivottavaa.

Sisäänkäyntien selkeys ja helppo saavutettavuus on tärkeää koulun jokapäiväisen toiminnan kannalta. Eteistilojen pohjoisen olosuhteet huomioiva mitoitus ja hyvin toimivat kenkä- ja vaatesäilytysratkaisut ovat olennainen osa sujuvan arjen rakentamisesta. Myös hyvin toimivat ja oikein sijoitetut sekä mitoitettut oppilaiden opiskelutarvikkeiden säilytysratkaisut tukevat päivittäistä työskentelyä ja sen sujumista. Simon uusi koulu on kengätön koulu, ja tämä tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Tilojen akustiikalla, valaistuksella ja värimaailmalla on suuri vaikutus siihen, millaisena tila koetaan. Tavoitteena on tarjota oppilaille pysyvät ryhmät ja rauhalliset opetus- ja oppimisympäristöt. Alakoulussa tavoitetta toteutetaan kotiluokkamallilla, jossa jokaisella ryhmällä on oma luokkatilansa. Myös vaativan tuen lapsille tarjotaan niiden tarpeisiin sopivat opetustilat. Kotiluokissa toteutetaan monipuolisia työskentelytapoja. Tilassa työskennellään opettajajohtoisesti, itsenäisesti, pareittain ja pienryhmissä. Myös rauhallisen keskustelupiirin muodostaminen tilaan tulee olla helposti toteutettavissa. Kotiluokkien eri tavoin toteutetut yhdistämismahdollisuudet lisäävät tilojen käytön joustavuutta. Kotiluokkien läheisyydessä sijaitsevia eriyttämistiloja käytetään monipuolisen työskentelyn tukena. Kaikkien oppilaiden käytössä olevien tilojen tulisi mahdollistaa opetus- ja oppimiskäyttö, ja aula- sekä käytävätiloissa sijaitsevat yhteiseen opetukseen, ryhmätyöskentelyyn ja/tai yksilötyöskentelyyn soveltuvat paikat lisäävät tilojen monikäyttöisyyttä. Riittävien varastotilojen sijainti lähellä opetustiloja on pedagogisen toiminnallisuuden kannalta tärkeä tekijä.

Yläkoulussa tavoitetta toteutetaan aineluokkamallilla, jossa eri aineilla on oma kotiluokka. Tällöin tilasta voidaan sisustuksellisin ratkaisuin tehdä kyseiseen oppiaineeseen innostava ja motivoiva. Yläkoulun kotiluokissa ja niiden läheisyydessä olevissa eriyttämistiloissa työskennellään opettajajohtoisesti, itsenäisesti, pareittain ja pienryhmissä.

Lukiassa on käytössä kotiluokkamalli, ja opetustilojen tavoitteena on tarjota myös eriyttämismahdollisuuksia ryhmäopetustilojen läheisyydessä niin pienryhmille kuin itsenäiseen opiskeluunkin. Tieto- ja viestintätekniikkaa käytetään oppimisympäristöjen monipuolistamisessa ja laajentamisessa huomioiden oppilaiden erilaiset mahdollisuudet omien laitteiden käytössä.

Solualueiden muunneltavuudella mahdollistetaan opetustilojen muuttaminen eri kokoisiksi tulevien vuosien ikäluokkakokojen mukaan mahdollistaen yksittäiset isommatkin opetusryhmät. Liikkumisella on positiivisia vaikutuksia niin kognitiiviseen toimintaan kuin oppimistuloksiin, ja oppituntien aikana toteutetaan liikuntahetkiä oppimisympäristöön rakennettuja elementtejä sekä sieltä löytyviä välineitä hyödyntäen. Tilojen akustiikalla, valaistuksella ja värimaailmalla on suuri vaikutus siihen, millaisena tila koetaan. Lukiossa, kuten perusasteellakin, on tavoitteena rauhallinen opiskeluilmapiiri, jota tilaratkaisujen ja niiden akustisten, valaistuksellisten ja sisustuksellisten ratkaisujen tulee tukea.

6.2. Keskusaula

Simon yhtenäiskoulun toimintakulttuurin keskeisiä tekijöitä ovat mm. yhteisöllisyys, osallisuus, yksilön kohtaaminen ja yhdessä tekeminen. Keskusaula ja sitä ympäröivien tilojen toiminnallisuus muodostaa kokonaisuuden, joka mahdollistaa näiden toimintakulttuurin osa-alueiden kehittämisen ja toteutumisen jokapäiväisessä työskentelyssä. Keskusaula-alueen toiminnallisuuksia ovat ruokailu, kouluisännän palvelut, juhlakäyttö ja muut koko koulun tai sen osan yhteiset tilaisuudet, vanhempainillat, oppilaskuntatoiminta jne. Keskusaula-alueen toiminnallisuutta tukevia opetustiloja ovat mm. musiikki ja kotitalous. Auditoriomainen porras- tms. ratkaisu palvelee sekä vapaampia kohtaamisen hetkiä koulun arjessa että katsomotarvetta yhteisissä tapahtumissa. Näyttämön yhdistämismahdollisuus musiikin opetustiloihin tuo tilaan monikäyttöisyyttä ja muunneltavuutta.

6.3. Luokat 1–3

Vuosiluokilla 1–3 opetusta toteutetaan sekä perusopetusryhmissä että yhteisopettajuuden eri muotoja käyttäen. Opetusta toteutetaan perusopetusryhmissä, eri tavoin ryhmärajat ylittävissä opetusryhmissä sekä suuryhmäopetuksena. Oppimistilojen osalta tämä edellyttää, että tilojen tulee mahdollistaa kotiluokkatyöskentelyn lisäksi opetusryhmien joustava työskentely erikokoisissa ryhmissä opiskelurauha säilyttäen. Yhteistyö laaja-alaisen erityisopetuksen kanssa on tiivistä, ja erityisopettaja toimii usein yhtenä yhteisopettajuuden toimijana tukea tarvitsevien oppilaiden tukena. Myös vaativan erityisen oppilaita on soveltuvien osin mukana perusopetusryhmien toiminnassa. Kotiluokkien läheisyydessä sijaitsevia eriyttämistiloja käytetään monipuolisen työskentelyn tukena.

6.4. Luokat 4–6

Vuosiluokilla 4–6 opetus toteutetaan pääosin kotiluokissa perusopetusryhmissä toimien. Luokanopettajat ja laaja-alainen erityisopettaja tekevät tiivistä yhteistyötä, ja

laaja-alainen erityisopettaja on usein mukana opetuksessa tukea tarvitsevien oppilaiden tukena. Oppimistilojen osalta tämä edellyttää, että kotiluokista tulee löytyä myös mahdollisuus eriyttää opetusta muun ryhmän toimintaa häiritsemättä. Kotiluokkien läheisyydessä sijaitsevia eriyttämistiloja käytetään monipuolisen työskentelyn tukena.

6.5. Luokat 7–9

Luokilla 7–9 opetus toteutetaan pääosin aineluokissa perusopetusryhmissä toimien. Aineluokat on jaettu toiminnallisiin osiin, joita ovat luonnontieteen opetustilat, taito- ja taideaineiden opetustilat sekä kielten, historian ja yhteiskuntaopin, terveystiedon ja uskonnon/et:n opetustilat. Aineenopettajat ja laaja-alainen erityisopettaja tekevät tiivistä yhteistyötä, ja laaja-alainen erityisopettaja on usein mukana opetuksessa tukea tarvitsevien oppilaiden tukena. Toiminnallisten osien opetustilojen läheisyydessä sijaitsevia eriyttämistiloja käytetään monipuolisen työskentelyn tukena.

6.6. Erityisopetus

Simon koulussa toimii tällä hetkellä kaksi vaativan erityisen tuen ryhmää, joissa on mukana myös pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita. Ryhmät tekevät yhteistyötä perusopetusryhmien kanssa, ja vaativan erityisen tuen tilojen sijainti omassa rauhassaan ala- ja yläkoulun tilojen läheisyydessä tukee yhteistyötä. Vaativan erityisen tuen ryhmien maksimikoko on kuusi oppilasta, ja oppilailla on henkilökohtaiset avustajat. Oppilailla on henkilökohtaiset opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmat (HOJKS). Monipuoliset, erilaisia toiminnallisia paikkoja sisältävät tilaratkaisut tukevat vaativan erityisen tuen oppilaiden työskentelyä. Koulupäivän aikana on tarvetta myös lepohetkille rauhallisissa tiloissa.

Koulussa toimii kaksi laaja-alaista erityisopettajaa, yksi alakoululla ja yksi yläkoululla. Laaja-alaiset erityisopettajat toteuttavat paljon yhteisopettajuutta luokan- ja aineenopettajien kanssa, ja suuri osa erityisopetuksesta toteutuu samanaikaisopetuksena perusopetusryhmien mukana. Osa erityisopetuksesta toteutetaan erillään perusopetusryhmien työskentelystä laaja-alaisen erityisopetuksen tiloissa, joista toinen sijaitsee alakoulun oppimistilojen yhteydessä ja toinen yläkoulun oppimistilojen yhteydessä. Tilojen täytyy mahdollistaa toimiminen noin kymmenen oppilaan ryhmän kanssa. Laaja-alaisessa erityisopetuksessa käytetään paljon erilaisia tukimateriaaleja, ja hyvät säilytysratkaisut materiaaleille tukevat työskentelyä.

6.7. Aineopetus

6.7.1. Musiikki

Musiikin opetustiloja käyttävät kaikenikäiset koulun oppilaat. Simon yhtenäiskoulun musiikin opetuksen tärkeä osa-alue on oppilaiden oman muusikkouden kehittäminen, ja opiskelu sisältää runsaasti soittamista erilaisissa kokoonpanoissa. Usein kaikilla oppilailta on oma soitin. Tämän sekä musiikin opiskeluun kuuluvan musiikkiliikunnan onnistumisen edellytyksenä on, että luokassa on riittävästi vapaata tilaa. Musiikin aineopetustilassa on huomioitava opettajan monipuoliset työtavat ja äänenkäytön tekijät meluisassa ympäristössä sekä työskentelyn ergonomia. Musiikkiluokan sijoittuminen lähelle auditoriota ja siihen yhteydessä olevaa näyttämöä tukee tilojen sujuvaa yhteiskäyttöä ja helpottaa musiikkivälineiden käyttöä esiintymistilanteissa. Tilojen läheisyydessä sijaitseva riittävän iso soitinten varasto- ja huoltotila on tärkeä osa tilakokonaisuutta.

6.7.2. Luonnontieteet

Luonnontieteiden (bg, ge, ma, fy, ke) tilojen sijaitseminen lähellä toisiaan tukee oppiaineiden välistä yhteistyötä. Luonnontieteissä työskennellään monipuolisia työskentelymenetelmiä käyttäen yksin, pareittain ja pienryhmissä. Kokeellinen työskentely on olennainen osa luonnontieteiden opiskelua. Helposti muokattavissa olevat kalusteratkaisut, säädettävä valaistus ja hyvä esitystekniikka tukevat luonnontieteille ominaista työskentelyä. Fysiikan ja kemian tilojen sijaitseminen vierekkäin mahdollistaa yhteisen varaston tilojen väliin. Sama periaate tukee myös biologian ja maantiedon opetusta. Tila- ja kalusteratkaisujen tulee tukea ekologisuutta, ergonomisuutta ja koulupäivän liikunnallistamista.

6.7.3. Käsityö

Käsityön opetustiloissa toimitaan sekä kovan että pehmeän käsityön parissa, ja niitä käyttävät kaikenikäiset koulun oppilaat. Kovan ja pehmeän käsityön tilat sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä, jolloin tilojen joustava käyttö on mahdollista. Käsityössä oppilaan oppimisprosessille on ominaista työn suunnittelu, toteutus ja arviointi, ja tilojen tulee tukea kaikkia näitä toimintoja. Osa toiminnoista tehdään tietotekniikkaa hyödyntäen. Monipuoliset laitteet, koneet ja työvälineet tukevat työskentelyä. Valmiiden töiden esillä oleminen on osa koulun yhteisöllistä toimintaa, ja käsityögalleria tuo oppilaiden osaamista esille monipuolisesti. Keskeneräisten töiden säilyttäminen tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti lisää työskentelyn sujuvuutta sekä oppilaan että opettajan toiminnan näkökulmasta.

6.7.4. Kuvataide

Kuvataiteen opetustilojen luonteva sijainti on lähellä käsityön tiloja, jolloin käsityön ja kuvataiteen tilat muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Työskentelylle on tärkeää runsas luonnonvalon määrä. Kuvataiteen tiloja käyttävät kaikki koulun oppilaat kolmannesta luokasta ylöspäin. Kuvataiteen tiloissa työskennellään monipuolisesti erilaisia materiaaleja ja tekniikoita hyödyntäen, ja tilaa sekä työskentelylle että töiden varastoinnille tulee olla riittävästi. Oppilastöiden esittely tarkoitukseen suunnitelluissa paikoissa on tärkeä osa kuvataiteeseen kuuluvaa toimintakulttuuria. Kuvataiteen opetustila on taiteellisesti inspiroiva, ja sitä käytetään myös äidinkielen opetuksessa erityisesti ilmaisutaidon osa-alueen opiskelutilana.

6.7.5. Kotitalous

Kotitaloustilojen luonteva sijainti toiminnan kannalta on ruokalan ja keittiön välittömässä läheisyydessä. Kotitalouden opiskelussa on sekä teoria- että käytännön opintoja, ja tila- sekä kalusteratkaisuissa tulee huomioida molemmat toiminnot. Kotitalouden tiloja voivat käyttää kaikki koulun oppilaat, ja tilojen sekä kalusteiden ergonominen sopivuus eri ikäisille ja kokoisille käyttäjille tukee tilojen monipuolista hyödyntämistä. Kotitaloustilat myös tukevat koulun muuta toimintaa, kuten oppilaskuntatoimintaa, vanhempainiltoja ja muita tapahtumia.

6.8. Lukio

Lukion monipuoliset, turvalliset ja viihtyisät opiskeluympäristöt edistävät opiskelumotivaatiota, rikastuttavat opiskeluun liittyviä kokemuksia ja kannustavat kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan. Hyvä opiskeluympäristö tukee sekä vuorovaikutusta ja yhdessä työskentelyä, että itsenäistä opiskelua. Opiskeluympäristöjen suunnittelussa kiinnitetään huomiota saavutettavuuteen ja esteettömyyteen. Opiskeluympäristöä laajennetaan oppilaitoksen ulkopuolelle myös tieto- ja viestintäteknologian avulla.

Simon lukio oppilasmäärältään pieni, ja sen mukanaan tuoma etu on opettajien hyvä opiskelijatuntemus ja opiskelijoiden henkilökohtainen tukeminen lukio-opintojen aikana. Simon koulun tiloissa lukio hyödyntää työskentelyssään koulun aineopetuksen tiloja varsinkin luonnontieteen, kuvataiteen ja musiikin opiskelussa. Lukio tarvitsee myös kolme ryhmätilaa ja kaksi monikäyttöistä, yhdistettävää jakotilaa. Nämä tilat muodostavat oman tilakokonaisuuden erillään yhtenäiskoulun tiloista. Lukiossa työskennellään sekä opettajajohtoisesti että erilaisia yksilö-, pari- ja

pienryhmätyöskentelymuotoja käyttäen ryhmätiloja ja niiden läheisyydessä sijaitsevia eriyttämistiloja hyödyntäen. Opiskelussa käytetään monipuolisesti sekä sähköistä että painettua materiaalia, ja painettua materiaalin helppo varastointi ja saavutettavuus on olennaista sujuvan työskentelyn kannalta.

Ylioppilaskirjoitusten järjestäminen on tärkeä osa lukion toimintaa. Ylioppilaskirjoitukset pitäisi pystyä pitämään lukion tiloissa niin, etteivät ne häiritse muun koulun toimintaa. Koetilan on oltava riittävän suuri, jotta kaikilla kokelailla on riittävästi tilaa ympärillään. Valvojien ja kokelaiden on pystyttävä liikkumaan koetilassa aiheuttamatta häiriötä muille kokelaille. On myös turvattava, etteivät kokelaat pääse näkemään toistensa vastauksia. Koetilan on sijaittava rauhallisessa ympäristössä, jonne ulkopuolisilla ei ole pääsyä. WC-tiloja on oltava kaksi; wc-tilojen tulee olla rajattavissa muulta käytöltä pois kirjoitusten ajaksi ja niiden tulee sijaita koetilan välittömässä läheisyydessä. Koetilan läheisyydessä on pystyttävä toteuttamaan ehdoton hiljaisuus koko kokeen ajan (klo 9.00–15.00/17.00).

6.9. Henkilökunnan ja hallinnon tilat

Henkilökunnan ja hallinnon tilojen sijainti koulun toimintojen kannalta keskeisellä paikalla edesauttaa niiden helppoa saavutettavuutta koulun eri osista ja tukee yhteisöllisen toimintakulttuurin muodostumista ja kehittymistä. Henkilökunnan taukotila on ilmapiiriltään olohuonemainen keittiöllä varustettu tila, jossa on rauhallista ja mukavaa viettää taukoa. Tila mahdollistaa myös esimerkiksi henkilökuntakokousten järjestämisen. Taukotilan läheisyydessä sijaitsevat neuvottelutilat, opettajien työtila sekä hallinnon työtilat rehtoreille sekä kansliahenkilökunnalle.

7. Tieto- ja viestintätekniikka / digitalisaatio

Simon yhtenäiskoulussa tietotekniikan ja digiympäristöjen pääasiallinen tarkoitus on toimia välineenä toteuttaa ja saavuttaa opetussuunnitelman mukaista opetusta aina esikoulusta lukioon asti. Tavoitteenamme on kasvattaa ja opettaa tietotekniikkaa hallitsevia ja digiympäristöissä vastuullisesti toimivia tulevaisuuden osaajia, jotka hyödyntävät digimaailmaa ja tietotekniikkaa yhdessä muiden työtapojen ja opiskeluvälineiden kanssa. Arjessa arvostamme tietotekniikan helppokäyttöisyyttä, turvallisuutta, huomaamattomuutta, monipuolisia käyttömahdollisuuksia, kestävyyttä ja muuntautumiskykyä sekä laitteiden helppoa saavutettavuutta oppilaiden käyttöön. Laitteiden lataus- ja säilytysratkaisujen tulee olla helppokäyttöisiä ja niiden sijainnin tulee mahdollistaa laitteiden spontaani käyttö kesken oppitunnin.

7.1. Digitaalisuuden aste

Opettajat käyttävät päivittäisenä työvälineenään kannettavia tietokoneita yhdessä opetustilojen esitysteknologian kanssa. Lisäksi tietokoneet toimivat yhteydenpidossa sisäisessä viestinnässä sekä ulkopuolisten tahojen kanssa. Opetuksessa käytetään erittäin paljon digitaalista esitysaineistoa rinnan paperisten ja muiden konkreettisten opetusmateriaalien kanssa.

Oppilaiden/opiskelijoiden tietoteknisten välineiden käyttö ei ole yhtä runsasta kuin opettajilla. Digiympäristöjen ja teknologian käyttöaste oppimisen työvälineenä kasvaa mitä vanhemmista oppilaista/opiskelijoista on kyse. Tablet-laitteet ovat vahvasti käytössä alkuopetuksessa sekä muussa perusopetuksessa niin, että kolmannesta luokasta eteenpäin digitaalisten oppimisympäristöjen käyttö tapahtuu pääasiassa tietokoneilla ja tablet-laitteiden käyttöaste vähenee mitä vanhemmista oppilaista/opiskelijoista on kyse. Lukiossa digiympäristöt ovat käytössä jokaisella oppitunnilla.

Digivälineitä käytetään oppimiseen sekä sisä- että ulkotiloissa, jolloin myös verkkoyhteyttä tarvitaan kaikissa koulun sisätiloissa ja koulun piha-alueella. Oppijoilla ja vierailijoilla on tarvittaessa oltava mahdollisuus käyttää omissa laitteissaan koulun vierasverkkoa. Lisäksi koulun tilojen ja verkon on mahdollistettava sähköisten ylioppilaskirjoitusten järjestäminen muun koulussa olevan toiminnan häiriintymättä.

7.2. Laitekanta

Kuvatun opetuksen toteuttamiseksi koulun laitekannan on oltava vähintään seuraavan kuvauksen kaltainen. On myös huomioitava jatkuvasti lisääntynyt tietotekniikanopetus ja oppimiskäyttö, jolloin on varauduttava myös kasvattamaan seuraavassa kuvattua laitekantaa.

Esikoulussa ja alkuopetuksessa käytössä on oltava sekä tablet-laitteita että kannettavia tietokoneita yksi kahta oppilasta kohden. Kolmannesta kuudenteen luokkaan käytössä tulee olla tablet-laitteita yksi laite kolmea oppilasta kohden ja tietokoneita yksi laite kahta oppilasta kohden.

Seitsemännestä luokasta lukioon tablet-laitteiden kannaksi riittää yksi laite neljälle oppilaalle/opiskelijalle. Tietokoneita seitsemännestä yhdeksänteen luokkaan tarvitaan yksi kahta oppilasta kohden. Lukiossa jokaisella opiskelijalla on käytössään henkilökohtainen kannettava tietokone.

7.3. Esitysteknologia

esitysteknologian on tuettava opetusta ja oltava helppokäyttöistä. Lisäksi sen tulee palvella oppivaa kohderyhmää parhaalla mahdollisella tavalla. Opetushenkilöstön liikkua opetusasteelta toiselle esitysteknologian olisi oltava myös samojen periaatteiden mukaan toimivaa, huomioiden kuitenkin oppijoiden tarpeet, jotka muuttuvat ikäryhmien mukaan. Pääajatuksena on, että opetustiloissa voidaan heijastaa kuvaa ja videota äänineen tietokoneelta ja tablet-laitteelta sekä heijastaa paperisia aineistoja ja muuta opetusmateriaalia oppilaiden nähtäville. Parhaillaan opetushenkilöstö voi vapaasti liikkua esityslähteen, esimerkiksi tietokoneen, kanssa opetustilassa ja määrittää tarpeiden mukaan oman sijaintinsa sekä työpisteensä paikan suhteessa oppijoihin ja heille näkyvään esitysmateriaaliin. Oppimisympäristöinä voivat toimia myös yhteisessä käytössä olevat tilat, jolloin esitysteknologiaa tarvitaan myös niissä. Kosketus- ja peilausominaisuudet monipuolistavat esitysteknologian pedagogista käyttöä. Esitysteknologian sijoittelussa ja säädeltävyydessä on tärkeää ottaa huomioon ergonomiset seikat käyttäjien ikä huomioiden.

8. Ulkotilat

Piha-alue on rakennuksen käyttäjille toiminnallisesti tärkeä. Luonto, pihat ja muut rakennetut ympäristöt ovat myös esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion toiminnallisia oppimisympäristöjä. Ulkotilojen tulee tukea eri ikäisten oppilaiden omaehtoista leikkiä ja liikkumista, luovuutta sekä tutkimista.

Nykyisellä piha-alueella on koululle tärkeitä monipuolista liikuntaa mahdollistavia paikkoja, kuten pesäpallokenttä, ässäareena, jääkiekkokaukalo, frisbeegolf, ulkoliikuntasali ja hiihtolatu. Näiden säilyttäminen osana uuden koulun piha-alueiden toiminnallisuutta koetaan tärkeäksi. Koulun piha-alue on myös tärkeä toimintaympäristö varsinkin alakoulun liikunnan opetuksessa, ja piha-alueelta täytyy löytyä siihen liittyviä juoksu-, hyppy- ja heittopaikkoja välineiden varastointitiloineen.

Nykyisellä piha-alueella yhtenä ongelmana on pihaa selkeästi rajaavien elementtien puute. Piha-alueen ja kulkureittien helppo hahmotettavuus eri-ikäisten käyttäjien näkökulmasta parantaa piha-alueen toiminnallisuutta ja turvallisuutta.

Piha-alueella eri toiminnot eriytetään turvallisiksi ja helposti valvottaviksi kokonaisuuksiksi. Toiminnallisia kokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi 0–3-luokkien piha-alue, 4–6-luokkien piha-alue ja 7–9-luokkien sekä lukion yhteinen piha-alue. Koulun toiminnan näkökulmasta piha-alueiden tulee olla eri-ikäisiä oppijoita aktivoiva ja osallistava kokonaisuus, joka tukee myös käyttäjien yhteisöllisyyttä. Piha-alueet tulee suunnitella oppilaiden näkökulmasta ikäkausi huomioiden monipuolisiksi ja

vaihteleviksi, ja pihoilla tulee olla myös katettuja paikkoja. Opetusta tapahtuu myös piha-alueilla, ja sieltä tulee löytyä erilaisia paikkoja ulko-opetukseen.

9. Toiminnalliset kuvaukset

9.1. Alakoulu

Kouluaamu alkaa, kun oppilaat sekä koulun aikuiset saapuvat koululle eri kulkuneuvoin. Kulkuvälineet jätetään siististi niille tarkoitetuille paikoille. Sisään astuessa oppilaat jättävät kengät luokkakohtaisesti tarkoitetuille paikoille mahdollisimman lähelle ovea, ettei rapaa ja lunta kantaudu sisään ja riisuvat ulkovaatteet omille naulakkopaikoilleen oman luokan läheisyyteen. Naulakoilla on tarpeeksi tilaa myös säilyttää esim. luistimia.

Koulun aikuiset saapuvat opettajanhuoneeseen, jossa kaikilla on oma lukollinen pukukaappi omien tavaroiden säilyttämiseen. Opettajanhuoneessa on tarpeeksi istumatilaa (sohvia, nojatuoleja jne.) kaikille koulun aikuisille istua. Opettajanhuoneessa on pieni keittiö, mistä löytyy kaksi keittolevyä, mikro, astianpesukone, kahvikone (kuumavesi, kaakao, erilaiset kahvit). Opettajanhuoneen yhteydessä on värkkäämöttila, oppimateriaalien tekemiseen, kopioimiseen ja tulostamiseen.

Oppilaat menevät omiin luokkiin istumaan omille pulpettipaikoilleen, missä he säilyttävät kirjansa ja muut koulutavarat. Tunti alkaa reppujen tyhjentämisellä ja luokan omalla aamunavauksella, jossa käydään läpi päivän tapahtumat ja kuulumiset.

Usein oppitunti alkaa opettajajohtoisella opetustuokiolla digiopetusaineistoa hyödyntäen. Tällöin oppilaat istuvat omilla paikoilla tai opetusnurkkauksessa. Tämän jälkeen jatketaan työskentelyä omilla paikoilla tai opiskelusopissa aulassa, jakotilassa tms. Paikoissa, joissa aikuiset käyvät seuraamassa ja opastamassa työskentelyä. Luokissa ja aulassa on myös rauhallisia tiloja yksilötyöskentelyyn (sermin takana) tai ryhmätyöskentelypöytiä. Työvälineenä voi olla tietokone, tablet, kirja, kynä ja paperia tai askartelu/käsityövälineet. Kun oppilaat tarvitsevat tietokoneita tai ipadeja/tabletteja, niin ne löytyvät helposti omasta lukitusta tilasta käytävällä sijaitsevasta huoneesta, luokan yhteydessä olevasta varastosta tms. Paikasta, jossa niitä voidaan myöskin ladata ja huoltaa. Työtiloissa on hyvä akustiikka eli tilat eivät kaiu. Ajoittain opettaja voi teettää oppilailla tehtäviä myös kosketusnäytöllä sopivassa paikassa.

Tunnin loppupuolella oppilaat ja henkilökunta siistii opetustilan. Etenkin kuvataidetunnin lopussa syntyy paljon ääntä sekä ruuhkaa vesipisteille työvälineiden pesemisen yhteydessä. Pienten oppilaiden kanssa myös maalia ja muuta sotkua roiskuu pesupisteellä seinille sekä lattialle. Tunnin aikana lattialta on mahdollisesti siivottu kaatunut hile, liima ja maalipotku. Käytetyille tarvikkeille on paikat joihin oppilaat osaavat ja voivat ne palauttaa tai jättää pestyt työvälineet kuivamaan.

Välitunneille siirrytään turhilta tungoksilta välttyen sekä ruokalasta että omista luokista. Välitunneilla on tarpeeksi tekemistä kaiken ikäisille oppilaille: keinoja, liukumäkiä,

kiipeilytelineitä, hyrriä, pallokenttiä, palloseiniä, maaleja ja frisbeegolf koreja. Talvella käytössä ovat pulkat, lumilapiot ja liukurit, joille tulee olla hyvä ja helppo säilytys mahdollisesti lähellä ulko-ovia. Ulkona löytyisi katoksia oppilaiden hengailuun, jos ulkona sataakin vettä. Välituntialueen rajat olisivat oppilaille sekä välituntivalvojalle selkeät, ei näköesteitä. Välitunneilla oppilaat saavat leikkiä vapaasti ja tarvittaessa aikuisen ohjauksessa. Ulkoilu tarjoaa koululaisille myös mahdollisuuden rauhoittumiseen ja palautumiseen.

Välitunnin jälkeen kokoonnumme koulun yhteiseen päivänavaukseen auditorioon/ruokalaan. Siellä on tarvittavat esityskalustot niin puheisiin, musiikkiesityksiin kuin videoiden näyttämiseen sekä hyvä akustiikka esityksiin että myös suuren väen tuomien äänien/kaiun "estämiseen".

Ruokalaan siirrytään sisätiloissa rauhallisesti opettajan johdolla. Ruokalassa on riittävästi linjastoja ja linjastot ovat sopivalla korkeudelle kaikille oppilaille. Ruokalassa löytyy riittävästi istumatilaa oppilaille, sekä törmäilyvaaraa muihin oppilaisiin ei ole. Ruokalassa ei kaiu, eikä keittiöstä kuulu pestävien astioiden meteliä. Astian palautus on jouhevaa, eikä aiheuta pitkiä jonoja.

9.1.1. Kolmasluokkalaisten päivä

Kolmasluokkalainen Liisa tulee pyörällä kouluun. Hän jättää pyörän pyörätelineeseen, vie kypärän ja repun sisälle omaan naulakkoon Raisan kanssa, joka on tullut kouluun linja-autolla. Raisalla on turvallinen matka bussipysäkiltä koulun pihalle. Kellon soidessa sisälle tytöt jättävät kengät eteiseen, vievät ulkovaatteet omaan naulakkolokerikkoon ja kävelevät omaan luokkaan. Tarvittaessa käyvät vessassa, joka on naulakoiden vieressä.

Luokassa tytöt istuvat omalle paikalle. He kuuntelevat opettajan opetusta, hakevat omasta lokerikosta tarvittavat välineet/ kirjat. Tauolla käydään aulassa esim. puolapuilla tempuillemassa. Tunnin päätyttyä tytöt vievät tarvikkeet takaisin omaan lokerikkoon ja läksykirjat laittavat reppuun.

Mietityttää, kumpi on käytännöllisempi oppilaille: lokerikko ja pöytämallinen 'pulpetti' vai oikea pulpetti...

Välitunnin jälkeen he hakevat opettajan ohjeen mukaan läppärit ja menevät luokassa mieleiseen paikkaan tekemään annettuja tehtäviä. Pari luokkakaveria pelaa opetuspelejä ohjaajan kanssa luokan vieressä olevassa 'kömmäkössä'. Jokainen oppilas käy open luona tekemässä toiminnallisen testin matematiikasta. Tauon aikana tehdään pientä jumppaa yhdessä.

Ruokailuun mennään jonossa kävellen, otetaan linjastolta ruoka ja mennään syömään joko oman luokan pöytään tai pöytiin. Ruokailun jälkeen on välitunti alakoulun pihalla. Siellä voi keinua, kiipeillä, leikkiä hiekkalaatikolla, pelata sporttiboxissa pelejä, hypätä ruutua, hyppyskää jne.

Viimeisellä tunnilla on ympäristötietoa. Mennään lähimetsään tutkimaan, tarkkailemaan ja keräilemään aiheeseen liittyviä asioita. Koulun päätyttyä, Liisa hakee naulakolta kypärän ja repun (jos se ei ole mukana) ja lähtee pyörätietä pitkin pyöräilemään kotia kohti. Kaisa hakee myös repun ja kävelee omalle pysäkillä odottamaan linja-autoa.

9.1.2. Luokat 4–6

Oppilaat saapuvat kouluun kävellen, pyörällä, vanhempien kyydillä tai koulukuljetuksessa. Kengät jätetään tilavaan tuulikaappiin, jossa on omat kenkätelineet kaikille luokille. Vaatteet jätetään eteiseen omiin lokeroihin, joissa on tilaa riittävästi (luistimet, liikuntavaatteet yms). Aamulla ennen ensimmäistä oppituntia oppilaat saavat olla sisällä käytävillä, joissa on istuinryhmiä ja esim. pingispöytiä tai muita pelivälineitä. Muilla välitunneilla ollaan ulkona (sateen sattuessa katoksissa). Välitunneilla on paljon tekemistä: kiipeilytelineitä, erilaisia keinoja, maaleja, palloseiniä, parkour-paikka, frisbeegolf-mahdollisuus... Oppitunnille siirrytään omiin luokkiin. Joinakin päivinä koko koulu kokoontuu yhteiseen tilaan päivänavaukseen tai tapahtumaan. Luokissa oppilailla on omat pulpettinsa, joissa tarvikkeet ja kirjat säilytetään. Tilaa on riittävästi myös ryhmätyöpöydille. Luokissa oleville tarvikkeille on omat ovelliset säilytystilat, joista osa on lukittavia. Pulpetit ja tuolit ovat helposti säädettäviä ja siirreltäviä. Opettajalla on myös säädettävä työpöytä ja luokassa useampia satulatuoleja myös ohjaajille. Padit ja tietokoneet ovat aulatilassa helposti saatavilla, kuitenkin lukittavissa latauskaapeissa. Aulatilassa on myös pieniä työskentelypisteitä oppilaille. Luokassa on käsienpesupiste ja tiskiallas. Luokan valaistus on riittävä ja helposti säädeltävä. Naapuriluokista ei kuulu meteliä ja luokassa ei kaiu. Luokkien yhteisiä projekteja varten osa luokkatiloista voidaan yhdistää helposti. Oppituntien välissä siirrytään ruokailuun. Ruokailutilassa ei kaiu ja linjastot ovat sopivalla korkeudella myös pienille oppilaille.

9.2. Yläkoulu ja lukio luonnontieteet

Irmelin päivä alkaa kello 8 biologian tunnilla. Ennen tunnille tuloa Irmeli jättää ulkovaatteet ja muut tavaransa niiden omalle säilytyspaikalle. Hieman ennen kahdeksaa Irmeli tulee odottamaan tunnin alkua biologian luokan eteen, jossa on kaikille oppilaille mukavat istumapaikat. Tunti alkaa kotitehtävien tarkistuksella, jonka jälkeen tutkitaan kalojen biologiaa. Irmeli kuuntelee opettajan antamat työhjeet, jonka jälkeen hän noutaa opettajan tuomat työvälineet ja siirtyy sivupöytien ääreen suorittamaan työtään. Työn aikana Irmeli täydentää havaintojaan opettajalta saamaansa monisteeseen. Työn päätteeksi Irmeli pesee työvälineet ja siistii työpisteensä. Opettaja antaa kotitehtävät ja päättää tunnin. Irmeli siirtyy välitunnille. Onpa onni, ettei kenenkään tarvitse istua uudessa koulussa enää lattialla! Irmeli huomaa unohtaneensa seuraavan tunnin kotitehtävien teon, mutta onneksi hän voi siirtyä oppilaille tarkoitettuun työtilaan tekemään ne.

Irmelin toinen tunti alkaa kello 9.30. Irmeli siirtyy fysiikan luokan eteen hieman ennen tunnin alkua. Tunnin alkaessa Irmeli siirtyy omalle paikalleen työparinsa viereen. Tunti alkaa kotitehtävien tarkistuksella dokumenttikameraa hyödyntäen. Uuteen aiheeseen perehdytään toiminnallisella työllä, jossa tutkitaan valoa ja linssejä. Työhjeet käydään yhdessä läpi dokumenttikameran avulla. Opettaja tuo työvälineet fysiikan ja kemian varastosta luokkaan ja opettaja näyttää laitteiden toimintaperiaatteen kaikille yhteisesti. Irmeli näkee opettajan selvästi vaikka istuu parinsa kanssa takapulpetissa. Opettaja himmentää luokan, jotta oppilaat näkevät kulkea vapaita kulkureittejä pitkin. Kun tutkimukset alkavat, opettaja pimittää luokan kokonaan, jotta valokuviot tulevat selvästi näkyviin. Irmeli kirjaa havaintonsa muistiin ja koska kuviot ovat niin hienoja, hän ottaa niistä myös valokuvan. Kun tutkimukset ovat ohi, Irmeli vie

työvälineet takaisin opettajan tuomaan kärryyn. Sillä aikaa kun Irmeli vertailee tuloksiaan muiden oppilaiden kanssa, opettaja saa näppärästi siirrettyä välinekärryn fyken varastoon. Opettaja varmistaa kaikkien oppilaiden tulosten oikeellisuuden. Yhdessä keskustellaan tutkimuksessa ilmenneistä epäkohdista, Irmeli täydentää samalla tutkimustuloksiaan. Irmeli kirjoittaa taululla näkyvät lyhyet muistiinpanot vihkoonsa. Nyt tunti alkaa olla lopuillaan ja Irmeli tekee lopputunnin opettajan antamia tehtäviä. Tunnin lopussa Irmeli kirjoittaa muistiin opettajan antamat kotitehtävät ja poistuu luokasta. Irmelillä onkin jo nälkä, mutta onneksi on ruokatunti! Irmeli siirtyy ruokasaliin. Kemian opettajalla on vuorossa hyppytunti. Opettaja siirtyy opettajien työskentelytilaan, jossa hän voi kaikessa hiljaisuudessa valmistella seuraavaa tuntia. Hän käy testaamassa seuraavan tunnin työn etukäteen fyke-luokkien välissä olevassa varastossa, johon hän pääsee suoraan käytävältä, eikä näin häiritse muiden oppitunteja.

Ruokailun jälkeen on vuorossa matematiikan tunti. Irmelistä on mukava tulla matematiikan luokkaan, sillä luokassa on paljon inspiroivaa esitysvälineistöä. Tunti alkaa kotitehtävien tarkistuksella. Oppilaat käyvät kirjoittamassa tehtävien ratkaisut taululle, onneksi taulutilaa on runsaasti. Irmelillä on luvassa ohjelmointia. Irmeli luokkatovereineen hakee tietokoneet luokkatilan läheltä. Luokkaan saapuessaan hän laittaa koneen varmuuden vuoksi lataukseen ja yhdistää pulpettinsa parinsa kanssa, koska tehdään yhteistyötä parin kanssa. Opettaja auttaa Irmelin luokkakavereineen alkuun, jonka jälkeen Irmeli työskentelee itsenäisesti opettajan antamien ohjeiden mukaisesti. Irmeli löytää opettajan ohjeet helposti Teamsista. Opettaja pääsee seuraamaan oppilaiden edistymistä kiertämällä tilavassa ja esteettömässä luokassa. Myöskään tietokoneiden laturit eivät ole tiellä lattioilla. Tunnin loppupuolella Irmeli tallentaa tehtävänsä ja palauttaa ne opettajalle sähköisesti. Irmeli ottaa koneensa ja palauttaa sen tietokonevaunuun. Tunti on jo lopussa, eikä tältä tunnilta tule ollenkaan kotitehtäviä.

Irmelin koulupäivä on ohi. Hän käy hakemassa ulkovaatteensa ja siirtyy bussipysäkille. Bussipysäkki on koulun vieressä, ja sinne on turvallista mennä, koska muuta autoliikennettä ei ole.

9.3. Yläkoulu ja lukio äidinkieli, uskonto, elämäntietä, historia, yhteiskuntaoppi ja opinto-ohjaus

Sannan, Pertin, ja Esterin päivä alkaa aamulla kello 8. He tulevat koulurakennukseen, jossa on selkeät paikat kaikille ulkovaatteille ja omille tavaroille. Sannalla on ilmaisutaitoa. Tänäpäivänä on vuorossa eläytymisharjoituksia, joita varten opettaja on hakenut esille jo maskeerausaineistoa. Luokassa olevien peilien avulla ja opettajan ohjeistamana kokeillaan erilaisia maskeerauksia. Oppilaat auttavat toisiaan maskeerausten teossa. Luokassa olevasta varastosta haetaan myös muuta rekvisiittia elämysharjoitusten tueksi. Luokan perällä on tila, jossa eläytymisharjoituksia mahtuu hyvin tekemään. Opettaja ottaa myös kuvia ja videopätkiä, joita voidaan myöhemmillä tunneilla käyttää esimerkiksi editoimisharjoituksessa.

Samaan aikaan Pertillä on historian tunti. Hän astuu luokkaan, jossa menneisyys tulee vastaan jo ovella. Luokan seinällä on julisteita ja seinustalla oleva vitriini on täynnä mielenkiintoisia esineitä, joita sopivassa hetkessä myös joskus tarkastellaan. Opettaja esittelee tunnin aiheen, josta hän on koontanut muistiinpanoja tykillä heijastettuna taululle. Sen jälkeen katsotaan dokumenttia, josta oppilaat etsivät vastauksia kysymyksiin. Opettaja

pimentää luokan pimennysverhoilla ja sammuttamalla valaistuksen, jotta dokumentti näkyy kevätauringon paisteessakin hyvin. Hyvällä äänentoistolla varustetussa luokassa sota-ajasta kertova dokumentti saa lisää vaikuttavuutta. Sen jälkeen kokoonnutaan ryhmiin keskustelemaan dokumentista ja löydetyistä vastauksista. Lopputunnista keskitytään tehtävämonisteeseen, joka oppilaille on monistettu. Oppilaat saavat itse valita paikan, jossa he tekevät tehtävänsä. Osa jää luokkaan, osa levittäytyy käytävän sohville ja pöytäryhmien ääreen tekemään tehtävää. Opettaja kiertelee oppilaiden luona seuraamassa työn edistymistä. Esterin päivä alkaa opinto-ohjauksella. Esteri hakee itselleen läppäriin ja etsii sen avulla tietoja hänen tulevaisuuden unelma-ammattistaan. Sen jälkeen hän lähtee parin kaverinsa kanssa luokan ulkopuolelle kokoamaan kavereiden kanssa opettajan haluamia tietoja heidän unelma-ammateistaan. Esitys kootaan PowerPointille ja tunnin lopulla tiedot esitellään luokassa kaikille oppilaille. Opettaja himmentää valaistuksen sopivaksi ja laittaa tykin päälle.

Välitunnilla mennään ulos pihalle, jossa on runsaasti erilaisia vaihtoehtoja välitunnin viettämiseen. Osa oppilaista istuskelee penkeillä, osa pelaa erilaisia pelejä ja osa keskittyy parkouraamiseen. Opettajat menevät opettajainhuoneeseen, jossa he valmistautuvat seuraavaan tuntiin, kahvittelevat pöydän ääressä ja vaihtavat kuulumisia. Opettajainhuoneessa on useita pienempiä pöytäryhmiä taitavasti sijoitellen niin, että tilan melutaso ei nouse sietämättömäksi. Vapaatunnille jäävä opettaja menee hetkeksi levähtämään lepohuoneeseen, jotta jaksaisi pitkän päivän loppuun. Muut suunnistavat välitunnin päätyttyä takaisin oppituntien pitoon.

Sanna on pessyt jo osan maskeerauksestaan pois äidinkielen ja ilmaisutaidon luokassa, kun hän tulee yhteiskuntaopin tunnille. Tunnilla kirjoitetaan esseitä, jota varten oppilaat hakevat läppärit käyttöönsä. Osa oppilaista kaipaa omaa rauhaa, joten opettaja sijoittelee heitä myös käytävien ryhmätyötiloihin kirjoittamaan. Pertillä on alkanut uskonnon tunti, jossa valmistaudutaan väittelyyn. Luokan pöydät siirretään kätevästi puoliympyrän muotoon, jonka keskellä väittely tapahtuu. Esterin terveystiedon tunnilla tunti aloitetaan toiminnallisella harjoituksella, jonka vuoksi luokan pöydät siirretään hetkeksi sivuun. Tilaa tarvitaan, ettei synny vahinkoja. Toiminnallisen harjoituksen jälkeen opettaja pitää lyhyen luento-osuuden ja sitten siirrytään tekemään tehtäviä omalle paikalle.

Ruokavälitunnilla osa oppilaista menee ruokalaan syömään ja osa taas jää odottamaan omaa vuoroaan. Käytävillä pelataan pingistä, ilmakiikkaa, korttia ja oppilaskunta pitää kioskia. Ne opettajat, jotka ovat tuoneet omat evänsä mukanaan, etsivät evänsä tilavasta jääkaapista ja lämmittävät mikroilla (joita on kaksi) omat ruokansa. Opettaja, joka kaipaa rauhallisempaa tilaa syömiseen, menee pienempään tilaan syömään. Kolmannella tunnilla oppilaat kootaan aulatilaan, jossa annetaan ohjeet jaksotapahtumalle. Oppilaat jaetaan pienempiin ryhmiin ja he hajaantuvat eri tiloihin suorittamaan heille annettuja tehtäviä. Osa lähtee ulos ja osa suorittaa tehtävänsä käytävälle, kunnes taas vaihdetaan paikkoja. Kaksi luokkatilaa on yhdistetty, jotta jaksotapahtumaa varten saadaan isompi tila käyttöön.

9.4. Yläkoulu ja lukio kielet

Koulun miellyttävä-ääninen kello soi ja Kalle ja Maija saapuvat kouluun. Kalle tuli kouluun mopolla ja onneksi uudessa koulussa on kunnollinen, lukollinen kaappi jokaiselle, jonne mahtuu myös kypärät. Kalle ja Maija siirtyvät kieliluokkaan koska päivän ensimmäinen tunti on ruotsin tunti. Kieliluokka on perinteinen eli ei lasiseiniä vaan tavalliset seinät, joihin opiskelijat ovat kiinnittäneet julisteita, ryhmätöitä yms. ja väriykseltään luokka on hillitty.

Tunti alkaa aamunavauksella. Tänä aamuna se on musiikkikappale, jonka opettaja soittaa äänentoistolaitteella. Seuraavana vuorossa on sanakoe, joka tehdään omilla läppäreillä. Sanakokeen jälkeen harjoitellaan ääntämistä oppikirjan tehtävän mukaisesti. Onneksi uudet äänentoistolaitteet ovat hyvät ja tämäkin harjoitus onnistuu hienosti. Opettajalla on digimateriaali käytössä, opiskelijoilla painettu oppikirja tai digikirja. Tunti jatkuu uuden asian opettamisella, johon opettaja käyttää tietokonetta, tykkiä ja valkotaulua. Tämän jälkeen Kalle ja Maija ryhtyvät harjoittelemaan asiaa oppikirjan tehtävien avulla. Halutessaan he voivat siirtyä luokan lähellä oleville sohville/pöytäryhmille tekemään tehtäviä. Tehtävät tarkistetaan tykiltä yhdessä ja sitten siirrytään kulttuuriosioon, johon liittyy videon katsominen. Koska eletään kevään valoisaa aikaa, täytyy luokka pimittää pimennysverhoilla.

Välitunnit ja vapaatunnit Kalle ja Maija viettävät sohvaryhmillä yhdessä toisten opiskelijoiden kanssa. Myös työtiloja on tarjolla, jos he haluavat opiskella.

Puolen päivän aikaan Kalle ja Maija siirtyvät ruokailemaan. Ruokasali on viihtyisä, eikä äänitaso ole siellä kova (kaiku). Ruoan jonottamiseen ei mene kauaa koska linjastoja on useita ja ne vetävät hyvin. Opettajalla on omat eväät mukanaan ja hän siirtyy viihtyisään opettajainhuoneeseen ruokailemaan. Ruoan hän ottaa isosta jääkaapista ja lämmittää sen mikrossa.

Iltapäivällä Kalle ja Maija pääsevät koulun auditorioon kuulemaan luentoa jatko-opinnoista.

9.5. Musiikki

Opettaja saapuu aamulla luokkaan. Hän kytkee oven suusta sähkövirran, käynnistää videotykin ja dokumenttikameran sekä tietokoneensa. Edellisenä iltana luokassa on toiminut kansalaisopiston bändiryhmä, mutta luokka on silti hyvässä järjestyksessä. Vain yksi unohtunut nuotti kielii iltakäytöstä. 8. luokkalaiset saapuvat tunnille. Opettaja kyselee kuulumiset ja luokka alkaa opetella alkulämmittelynä country-rivitantsia. Tanssi voi alkaa heti kun muutamaa piirin tuolia on siirretty syrjemmällä. Tunti jatkuu rock-musiikin historiaan liittyvän videon katsomisella. Seuraavaksi oppilaat hakevat kitarat ja kerrataan viime kerran kappaleen riffi. Halukkaat siirtyvät bändisoittimiin ja rumpuihin ja lopputunnista soittovuoroja jo kierrätetään. Rohkeimmat innostuvat huutelemaan mikrofoneihin, mutta opettaja säätää äänenvoimakkuuden heti alemmas.

Toisella oppitunnilla on 2. luokan musiikkia. Heillä on vielä musiikkiluokan perussääntöjen opettelu kesken. Opettaja ohjaa jokaisen omalle istumajärjestyksen paikalleen ja muistutetaan, että soittimiin ei kosketan ilman lupaa. Oppilaat hakevat musiikin kirjan itse hyllystä. Lauletaan jo tuttu laulu ja tehdään siihen kehorytmisäestys. Kokeillaan samaa kolmella eri rytmisoittimella ja tehdään taululle yhdessä rytmipartituuri. Lopputunnista otetaan esiin liukuovien takaa laattasoittimet ja soitetaan rytmisoitinten lisäksi myös kvinttibordunaa muutamalla eri rytmillä laattasoittimilla. Oppilaat kiertävät eri soittopisteissä.

Kolmannella oppitunnilla luokassa ei ole musiikkituntia. Matematiikan opettaja eriyttää

opetustaan ja tällä kertaa kolmen hengen ryhmä hänen luokastaan työskentelee musiikkiluokassa resurssiopettajan kanssa pyöreän pöydän ääressä. Musiikin opetusvälineet ovat omilla paikoillaan, eivätkä ne häiritse tai houkuttele tällä tunnilla oppilaita.

Neljännellä oppitunnilla luokassa on lukion musiikkitunti. Aluksi on ryhmäytymiseen liittyviä musiikkiharjoituksia piirissä. Tämän jälkeen jakaudutaan musiikkiluokkaan ja lähitiloihin työstämään iPadeilla sävellysprojektia. Opettaja kiertää ohjaamassa ryhmiä. Tunnin lopussa kokoonnutaan luokkaan ja tutkitaan valmiita sävellyksiä. IPadien ääni ja näyttö peilautuvat sujuvasti luokan edessä olevalle näytölle. Opettaja toteaa, että nopean tuolien järjestelyn jälkeen luokka on valmis iltakäytölle eli kansalaisopiston kuorolle. Opettaja laittaa pääkytkimestä sähköt poissa ja sulkee luokan.

Opettaja käy vielä keskustelemassa kouluisännän kanssa seuraavan aamun penkkareiden aamunavauksesta. Iltapäivän päätteeksi musiikkiluokan välisenä avataan ja esiintymislavan taustaksi vedetään musta verho. Äänentoisto on valmiina aamunavausta varten, mutta abien pyynnöstä kouluisäntä kytkee aamulla pari mikroфонia kuuluttajia varten sekä tietokoneen näyttämään suurelta näytöltä tämän vuoden abivideon. Valopöytä testataan, jotta esiintyjät erottuvat hämärässä aamussa. Flyygeli on valmiina abien laulun säestystä varten.

9.6. Kuvataide

Kuvataiteen opettaja Essi Esimerkki aloittaa päivänsä miellyttävissä merkeissä: on valinnaisryhmän tunti. Erityisen tästä tunnista tekee se, että oppilaille on lähtökohtaisesti motivaatiota opiskella kuvataidetta. Lisäksi ryhmä on pienempi ja useat oppilaat osoittavat harrastuneisuutta ainetta kohtaan. Lisäksi tunnille osallistuu pienryhmän oppilas, joka viettää erityistarpeidensa vuoksi suurimman osan koulupäivistään pienryhmässä. Tällä tunnilla hänellä on mukanaan ohjaaja, sillä hänen työskentelynsä vaatii jatkuvaa henkilökohtaista tukea ja ohjausta.

Aamu aloitetaan tutustumalla kuuluisaan taiteilijaan ja hänen teoksiinsa opettajajohtaisen esityksen myötä. Essi näyttää videotykillä diaesityksen kuvineen ja lyhyt videokin aamunavaukseen sisältyy. Esitys on pidettävä lyhyenä, sillä näillä tunneilla pääpaino on kuitenkin käsin tekemisessä. Tämä toimii samalla johdantona seuraavaan työhön. Käytettävä tyyli ja tekniikat käydään läpi samalla. Useimmat oppilaat kaipaavat inspiraatiokuvia ja esimerkkejä päästäkseen kiinni ajatukseen. Asioita käydään läpi keskustellen ja ohjaaja juttelee samalla hiljaisella äänellä pienryhmän oppilaalle tukeakseen hänen oppimistaan.

Alkujohdannon jälkeen opettaja johdattaa oppilaat töihin. Tottuneesti oppilaat hakevat luonnosvihkonsa. Osalla on kesken edellinen työ ja he jatkavat sen ensin loppuun. Kuvataiteen luokassa kaikella on omat paikkansa: oppilaiden kansiot ovat omilla hyllyillään ja välineet ja materiaalit löytyvät aina samoilta, nimetyiltä paikoilta. Keskeneräisillä töillä on omat paikkansa, jossa ne saavat mm. kuivua tarpeen vaatiessa ilman pelkoa, että niille tapahtuu jotain.

Oppilaat työskentelevät hiljaisesti ja keskittyneesti. Osa kuuntelee musiikkia nappikuulokkeilla työskennellessään ja joku selailee inspiraatiokuvia puhelimeltaan. Pienryhmän oppilaalle tulostetaan esimerkkejä kuvataiteen luokasta löytyvällä tulostimella, jotta asiaa saadaan konkretisoitua riittävästi.

Muutama oppilas juttelee keskenään samalla, kun kynät ja siveltimet viuhuvat. Essi kehottaa heitä pitämään puheäänensä hiljaisena ja halutessaan luonnostelevaan saa siirtyä luokan ulkopuolelle. Juttelu häiritsee heitä, joiden keskittymiskyky kärsii äänistä. Opettaja kiertelee luokassa. Tällä tunnilla häntä tarvitaan vähän. Oppilaat ovat itseohjautuvia ja motivoituneita sekä lahjakkaita. Yksi oppilas kaipaa erityisen työskentelyrauhan ja hän siirtyykin maalaamaan jakotilaan, joka sijaitsee luokan vieressä.

Tunnin lähestyessä loppuaan Essi ohjaa oppilaat viemään työt oikeille paikoilleen ja kartoittaa tilanteen. Kaikki pitää saada odottamaan ensi viikkoa niin, että luokassa pystyy toimimaan muita ryhmiä välissä. Yksi oppilas ei vielääkään saanut edellistä työtä valmiiksi. Aikataulujen ja suunnitelmien on joustettava hänen kohdallaan. Ihan viimeiseksi Essi esittelee nopeasti vielä seuraavan työn ja teeman, jotta oppilaat pääsevät pohtimaan valmiiksi aiheitaan. Näin oppilaat voivat tehdä ajatustyötä viikon ajan, ettei koko seuraava tunti mene osalla inspiraation ja aiheen miettimiseen.

Toisella tunnilla on pakollinen kuvataiteen tunti seiskoille. Essi päästää oppilaat sisään ja aloittaa tunnin samaan tapaan kuin ensimmäisen. Tällä tunnilla tehdään videoita. Ryhmä on suuri ja vaatii paljon tilaa. Oppilaat työskentelevät ryhminä. Essi on etukäteen jakanut ryhmät niin, että ne ovat toimivia ja oppimista tukevia. Hän on varannut oppilaiden käyttöön padit. Vaikka tunnin alussa annetaan ohjeistus suullisesti ja kirjallisesti, hyvin moni oppilas kaipaa lisää opastusta tunnin aikana. Ei ole kuultu, kuunneltu tai ymmärretty kaikkea. Essi opastaa henkilökohtaisesti ryhmiä ja auttaa niitä ryhmiä, joilla on alkukankeutta työskentelyssä. Osalla on varsin selvät sävelet ja he poistuvat luokasta tekemään töitä itsenäisesti. Videota on suunniteltu ryhminä jo edellisellä tunnilla ja työ jatkuu vielä ensi viikollakin. Ryhmien väliset erot ovat suuria, kuten myös ohjauksen tarve.

Kolmannella tunnilla tehdään kahdeksannen luokan kanssa grafiikkatöitä. Tämä on opettajalle aina vähän jännittävää, kun linoleumilevyjä työstetään terävillä välineillä ja työturvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Pöydät on sijoitettu niin, että opettajan näyttäessä alussa mallia oppilaat ovat u-kirjaimen muotoisessa asetelmassa pöytiensä ääressä ja opettaja näyttää miten tulee toimia levyä kaivertaessa. Kaikkien oppilaiden on nähtävä hyvin ja toisaalta opettajalla on oltava näköyhteys kaikkiin oppilaisiin, kun he aloittavat omat työnsä. Tunti kuluu kaivertaessa ja opettaja ohjaa jokaista oppilasta vuorollaan vielä henkilökohtaisesti. Tunnilla on kiinnitettävä erityistä huomiota rauhalliseen työskentelyyn ja siihen, ettei kukaan ärsytä toisia. Aggressiivisiin purkauksiin ei ole varaa, kun oppilailla on käsissään teräviä välineitä ja hermostuneisuus liikkeissä voi olla turvallisuusriski, jos kaiverrusväline lipsahtaa. Opettajan ajatukset ovat osittain jo seuraavan viikon tunnissa, jolloin ollaan jo hyvin eri vaiheissa – osa pääsee vedostamaan, osa jatkaa kaivertamista. Tunnin lopuksi tavarat viedään paikoilleen ja oppilaiden työt vaativat jälleen sijoituspaikat, joista ne löytää helposti ensi viikolla. Työt nimetään.

Viimeisellä tunnilla on lukion ryhmä. Tunnin aluksi on kotitehtävien esittelyä. Tähän tarvitaan jälleen videotykkiä. Oppilaille on jo kurssin aluksi esitelty kaikki työt, jotka heidän tulee toteuttaa kurssin aikana. Tässä vaiheessa kurssia ollaan hyvin eri vaiheissa ja oppilaiden taso vaihtelee suuresti. Osassa tehtäviä on hyvin vapaat kädet. Essin on osattava neuvoa ja ohjata jokaista, heitä, jotka haluavat vain saada nopeasti tehtävänannot täytettyä ja heitä, jotka ovat intohimoisia taiteen harrastajia ja kaipaavat haastetta. Tunnilla käytetään paljon eri materiaaleja ja tekniikoita. Osa töistä vaatii paljon tilaa ja välineitä. On maalaustelineitä ja valopöytiä, yksi piirtää lyijykynillä, toinen maalaa akvarelleilla ja kolmas akryylimaaleilla. Essi keskustelee ja ohjeistaa jokaista oppilasta vuorollaan. Hän pyrkii huolehtimaan siitä, että

oppilaat pysyvät aikataulussa ja noudattavat tehtävänantoja. Tästä johtuen tunnilla on myös paljon hälyä ja erilaista toimintaa, jakotila on jälleen tarpeen rauhallisempaa työtilaa kaipaaville. Samassa jakotilassa osa lukiolaisista käy hyppytunneilla jatkamassa töitään, jotta kurssitehtävät tulisi ajallaan valmiiksi. Osa teoksista on suurikokoisia ja vaativat omat säilytystilansa. Tunnin lopuksi keskeneräisille töille etsitään sopivat tilat säilytykseen ja luokka siivotaan yhdessä.

Päivä on onnistunut, kun jokaisen oppilaan työt edistyvät ja jokainen oppii jotain uutta. Onnistumisia, pettymyksiä ja turhautumista mahtuu jokaiseen päivään. Keskeneräisten töiden määrä on suuri. Opettajan on opittava tuntemaan oppilaansa, heidän oppimistapansa ja tarpeensa. Kuvataiteen pitäisi olla mielekästä suurimmalle osalle oppilaista ja tarpeellinen hengähdystauko raskaiden koulupäivien keskellä. Tämä vaatii tiloilta, suunnittelulta ja ohjaukselta paljon.

9.7. Erityisopetus

Tässä kuvauksessa tulee esille nykyisten tilojen epäkohtia, joihin toivotaan parannusta tulevassa koulussa.

Aamulla ohjaaja on ollut pysäkillä vastassa linja-autolla saapuvia oppilaita. Osa oppilaista on tullut erityisoppilaiden omassa koulukuljetuksessa koulunkäynninohjaajan saattamana. Osa oppilaista menee ensimmäiseksi tunniksi koulunkäynninohjaajan kanssa aamupäiväkerhoon ja osa tulee oppitunnille kouluun. Yksi koulukuljetus on ollut myöhässä ja WhatsApp lauloi jo aamusta.

Kellon soidessa koulun alkamisen merkiksi vyöryvät oppilaat sisälle ja naulakoilla on aikamoinen hulina. Oppilaiden vaatteet ovat kastuneet jo aamulla, joten ohjaajat ripustelevat ulkovaatteita pattereille kuivumaan. Sukat kastuvat, sillä kengät säilytetään vaatenaulakoilla. Naulakot ovat korkealla, joten aikuiset nostavat pienten oppilaiden vaatteita naulakkoon tai oppilaat kiikkuvat kenkätelineen päälle yltääkseen itse. Ensimmäisellä tunnilla yksi oppilas työskentelee koulunkäynninohjaajien kanssa omassa luokassa ja osa oppilaista on yhteistunnilla yleisopetuksen luokassa ohjaajan ja minun tukemana. Omassa luokassa työskentelevä oppilas kuormittuu muista oppilaista ja tarvitsee erittäin rauhallisen tilan, jotta hommat sujuvat. Tänäpäivä luokasta himmennetään valot erittäin himmeiksi ja oppilaalla on päässään vastamelukuulo-ongelmat, jotta valot ja äänet eivät häiritse liikaa. Yhteistunnilla porukka jaetaan pienempiin oppilasryhmiin ja oppilaat opiskelevat ympäristöoppia kolmannen luokan opettajan johdolla kolmannen luokan luokkatilassa sekä harjoittelevat toiminnallisesti kirjoittamista aulatilassa minun kanssa. Aulatilassa oleville puolapuille saa mennä kiipeilemään kun on kirjoittanut viisi virkettä tai sanaa. Eilen palkintona oli karhukävely portaissa. Ryhmät vaihtavat paikkaa tunnin puolivälissä.

Erityisoppilaat lähtevät välitunnille hieman aikaisemmin kuin muut, sillä he eivät jaksu keskittyä 75 minuutin oppituntia edes tauotettuna. Ensi vessaan ja sitten pukemaan edelleen kosteat ulkovaatteet märälle lattialle. Naulakoilla ei ole tilaa pukeutua, joten pukeutuminen tapahtuu aulatilalla lattialla. Myös pienryhmissä työskentelevät aikuiset säilyttävät vaatteitaan oppilaiden kanssa samassa naulakossa, sillä oppilaita on valvottava koko ajan eikä pukeutumisenkaan ajaksi voi valvontaa hellittää.

Luokassa ohjaajan kanssa opiskellut oppilas lähtee ohjaajien kanssa välitunnille, eli kävelyllä koulualueen ulkopuolelle. Oppilas on hyvin läheltä ohjattava, eli aikuisen on oltava oppilaan turvallisuuden vuoksi fyysisesti hyvin lähellä oppilasta. Naulakoilla oppilas hakeutuu nurkkaan pukeutumaan, mutta ennen sitä kiipeilee kenkätelineillä, pudottelee tavaroita naulakosta ja yrittää karata ohjaajilta. Kävelyreissu sujuu hyvin ja oppilas nauttii liikunnasta sekä käy aidatussa seurakunnan leikkipuistossa keinumassa. Hän ei voi ulkoilla koulun pihalla, sillä koulun piha on aitaamaton ja hänelle vaikeasti hahmotettavissa, emmekä voi täysin taata karkailevan oppilaan turvallisuutta.

Ensimmäisellä välitunnilla yksi ohjaaja menee erityisoppilaiden koulukuljetuksessa saapuvia ja myöhemmin kouluun tulevia oppilaita vastaan. Toinen ohjaaja menee linja-autopysäkille linja-autolla saapuvaa erityisoppilasta vastaan. Muut oppilaat leikkivät pihalla ohjaajien ja minun valvonnassa. Vaatteet kastuvat taas ulkona, sillä pienet erityisoppilaat leikkivät kuten pienet lapset.

Toisen tunnin aluksi käydään luokassa läpi päiväjärjestys, eli kuvitetaan kuvilla luokan seinälle mitä päivän aikana tulee tapahtumaan. Aamunavauksessa harjoitellaan viikonpäiviä ja kalenteria. Aamujumpan jälkeen treenataan digimateriaalien avulla numeroita ja tehdään koritehtävät. Oppilaiden tehtävät siis laitetaan koreihin, jolloin oppilailla on helppo ymmärtää mikä hänen tehtävänsä on. Kaikilla oppilailla on yleensä eri tehtävät, ensin jonkinlainen kynätehtävä, sitten toiminnallinen tehtävä ja lopuksi mahdollisuus valita palapeli, värityskuva tai oppilaalle mieluinen tehtävämoniste. Yhdellä oppilaalla on puheterapia ja puheterapeutti on mukana tunnilla. Toisella oppilaalla ei onnistu keskittyminen samassa tilassa muiden kanssa, joten hän siirtyy tekemään tehtävänsä sermin taakse kuulosuojaimet päässä, jotta näköyhteyttä muihin oppilaisiin ei ole, eikä äänimaailma häiritse. Luokan valot pidetään mahdollisimman himmeänä, sillä osa oppilaista on herkkiä valolle, mutta toisaalta osalla oppilaista on hahmottamisen haasteita ja hämärä ympäristö vaikeuttaa niitä. Osa oppilaista käyttää äänyliherkkyyden vuoksi jatkuvasti kuulosuojaimia.

Ruokailuun siirrytään porrastetusti ennen yleisopetuksen oppilaita. Laitamme kengät jalkaan ja kävelemme yläkoululle. Yksi oppilas ruokailee ohjaajan kanssa kabinetissa, sillä tila on rauhallinen ja helposti oppilaan hahmotettavissa. Oppilaat ovat hitaita ruokailemaan, ja toisaalta tarvitsevat rauhallisen ruokailuhetken, joten ruokailuun tulemme ennen muita luokkia. Osalla oppilaista on käytössä kuulosuojaimet ruokailun aikana, sillä ruokala on meluisa. Ruokailusta siirrytään takaisin alakoululle. Ensin vessaan ja sitten pukemaan ulkovaatteet. Lattia on taas märkä, eivätkä ulkovaatteet ole ehtineet kuivua edellisen välitunnin jälkeen. Yksi oppilas viettää välituntinsa ohjaajan kanssa liikuntasalissa heitellen palloa, harjoitellen syväaistimusten tuottamista ja liikkuen vapaasti salissa. Ruokavälitunnilla ehdin piipahtamaan vessassa ja hakemassa kupin kahvia mukaan ulos, oppilaita on valvottava kokoajan, joten taukoja ei ehdi pitämään.

Yhden oppilaan koulupäivä päättyy ruokavälitunnin jälkeen ja ohjaaja käy saattamassa hänet kotiin koulutaksilla. Ruokavälitunnin jälkeen oppilaat ovat niin väsyneitä, että levittelemme luokan etuosaan säkkituolit ja katsomme lastenohjelmia tai luontodokumentteja. Minä nappaan opettajainhuoneesta mukaan toisen kupin kahvia ja vien sen luokkaan. Juon sen, kun oppilaat katselevat ohjelmaa. Osalla oppilaista on vaikeuksia rauhoittua paikoilleen, joten luokassa on pehmoleluja, joita voi helliä. Jotta pehmoleluista ei tarvitse taistella on luokan seinällä vuorolistia ja jo aamulla katsotaan mikä pehmolelu kenelläkin on. Toisessa

pienryhmässä on yhdellä oppilaalla haastava päivä ja muut ryhmän oppilaat siirtyvät meidän luokkaan lepoetkelle. Lepoetken aikana ohjaajat käyvät opettajainhuoneessa kahvitauolla. Lepoetken jälkeen on kuvista ja oppilaat lähtevät ohjaajien kanssa keräämään tarvittavia materiaaleja eri puolelta koulua. Tunti pidetään omassa luokassa ja koska olen ollut kaikki välitunnit oppilaiden kanssa ulkona, ei ole ehtinyt niitä valmiiksi keräämään. Toisenkin pienryhmän oppilaat ovat ohjaajien kanssa kuvistunnin luokassani. Saamme työt puolivalmiiksi ja levittelemme niitä lattialle kuivumaan. Toivottavasti muistan kerätä ne aamulla ennen oppilaiden saapumista pois. Kuviksen jälkeen minun oppilaillani loppuu koulu. Lähdemme hyvissä ajoin pukemaan, jotta koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa. Minulla on viimeisellä tunnilla välituntivalvonta, joten ohjaajat saattavat oppilaat koulukuljetukseen.

Neljännellä tunnilla pidän omassa luokassani liikuntaa ja käsitöitä toisen pienryhmän oppilaille. Jumppaamme aluksi portaissa, sitten luokassa tuolilla ja lopuksi venyttelemme lattialla. Puolet tunnista on jumppaa ja lopputunti käsitöitä. Alakoululla ei ole vasittua käsityöluokkaa, joten myös käsitöet pidetään omassa luokassa. Yksi oppilas käy ohjaajan kanssa tyhjentämässä ja täyttämässä opettajan huoneen tiskikoneen, sen verran arjentaitojen harjoittelua on saatu ympättyä tälle koulupäivälle.

9.8. Käsiyö

Yhteinen osuus/tunnin alku

Käsiyötilojamme kuvaavia adjektiiveja ovat terveellinen, turvallinen, toimiva, esteetön ja viihtyisä. Opettajat ja oppilaat voivat työskennellä tiloissa monipuolisesti vuosia, altistumatta liaksi pölyille, käryille, kaasuille ym. haitallisille aineille ja asioille. Kaikkeen toimintaan, josta aiheutuu pölyä, käryä tai muuta oppilaan tai opettajan terveydelle haitallista, on järjestetty asianmukainen kohdepoisto tms. järjestely.

Kello soi ja välitunti on päätynyt. Oppilas suuntaa koulun sitä osaa kohti (taito ja taideaineiden siipi), missä on kuvaamataidon ja käsiyö teknisen/tekstiili työn luokkaa. Alkuopetuksessa oppilaat kokoontuvat omaan opetustilaansa pehmeiden materiaalien pariin tai naulakoille lähteäkseen teknisen työn tilaan. Hän laittaa ulkovaatteet niille osoitettuun paikkaan luokan oven lähetyville, ja jää odottamaan opettajan saapumista. Tässä välissä oppilas saattaa ehtiä käymään pikaisesta wc:ssä, joka on opetustilojen lähellä. Opettaja siirtyy opettajainhuoneesta teknisen/tekstiili työn luokkaan ja avaa oppilaille oven. He laittavat luokan eteistilassa työtakit päälle ja siirtyvät omille paikoilleen perusopetustilaan. Eteistilassa on mahdollisuus käsien pesuun ja siitä löytyy myös vesipiste juomista varten. Reput laitetaan niille tarkoitettuun paikkaan ja odotetaan että opettaja aloittaa tunnin. Opettaja hakee tarvittavat välineet omasta huoneestaan.

Opettaja istuu omalle työpisteelleen perusopetustilaan ja kirjaa poissaolijat Wilmaan. Samalla hän kyselee oppilaiden kuulumisia ja johdattelee heidät puheellaan tunnin aiheeseen. Opettaja näyttää lyhyen opetusvideon tunnin aiheesta ja täydentää teoriaosuuden tykittäen kuvan valkokankaalle, tai käyttäen älytaulua, piirtäen, heijastaen dokumenttikameralla/tietokoneella.

Toiminnallinen kuvaus, tekninen työ

Opetustuokion jälkeen oppilas kirjaa teoriaosuuden keskeisimmät asiat sähköisen portfolionsa puhelimellaan tai muulla laitteella. Sitten oppilas menee oppilastoita sisältävään varastoon. Noutaa keskeneräisen työnsä oman ryhmänsä kaapista, jonka lukituksen opettaja on juuri poistanut, ja alkaa tekemään seuraavaa vaihetta.

Jokainen oppilas keskittyy omaan työhönsä. Työn edetessä tulee vastaan uusia työvaiheita ja työtekniikoita. Opettaja pitää aina uudesta aiheesta opetustuokion. Toisinaan tuokio pidetään tunnin alussa "perusopetustilassa", ja joskus työvaihe tai tekniikka näytetään siellä, missä työvaihe konkreettisesti tehdään. Kaikissa tiloissa paitsi varastoissa pystyy, ainakin auttavasti opettamaan ja näyttämään jonkin opetettava asia koko kuudentoista oppilaan ryhmälle kerralla.

Oppilas kirjaa tekemänsä työvaiheen portfolioonsa ja ottaa dokumentoinnin tueksi muutaman kuvan ja liittää ne portfolioonsa.

Opettaja risteilee esteettömästi luokassa neuvomassa ja opastamassa oppilaita kussakin työvaiheessa.

Tunnin lopussa omat työt viedään oppilastöidenvarastossa olevaan kaappiin. Isommat työt, jotka eivät mahdu kaappiin, sijoitetaan tilassa oleville hyllyille.

Siivouksessa isoimmat jättepalat kerätään käsin, ja laitetaan niille tarkoitettuihin pyörienpäällä oleviin jäteastioihin. Pölyt ja purut imuroidaan imupisteisiin liitettävillä letkuilla purusäiliöön. Harjoja ei ole höyläpenkeillä puuntyöstötiloissa lainkaan. Metallityössä harjoja voidaan käyttää esim. koneita puhdistuessa, koska metallin puru ja lastu ei irtoa ilmaan pölisemään.

Kun tilat on siivottu, oppilaat jättävät työtakit naulakkoon, ja poistuvat luokasta käytävään. Siellä he pukevat ulkovaatteet päälle ja poistuvat tiloista ulkoviikintialueelle.

Seuraavaksi on yhdeksännen luokan pitkän valinnaisaineen teknisen työn tunti.

Oppilaat tulevat taito- ja taideaineiden siipeen, jättävät ulkovaatteen naulakkoon luokan viereen. Opettaja avaa luokan oven ja oppilaat laittavat työtakit päälle.

Lyhyen tunnin avauksen jälkeen jokainen siirtyy oman projektinsa pariin. Oppilas hakee työnsä oppilastöiden varastosta. Hän huolehtii työnsä dokumentoinnista parhaaksi katsomallaan tavalla ja ajalla. Jokaisella oppilaalla on oma työ/ projekti. Työt voivat olla hyvin erilaisia ja oppilaita työskentelee monissa paikoissa ympäri tiloja. Yksi mallintaa koneella kuviota, jonka tekee cnc-jyrsimellä. Toinen rakentaa siskon lapselle pinnasänkyä. Eräs on innokas hitsaamaan ja työskentelee paljon tulityötilassa jne.

Suunnittelutyö tehdään perustyötilan puolella, tai erillisessä suunnittelu ja sähköelektroniikkatilassa. Samassa pisteessä voi mallintaa myös työtä laserilla työstettäväksi.

Perustyötila sisältää yhden suuren yhtenäisen tilan, jossa on työpisteet sekä puutöihin, että metallitöihin.

Perustyötiloista pääsee esteettömästi kulkemaan luokan eri tiloihin, sekä ulos. Tiloista pääsee konesaliin, yhteisiin jakotiloihin, kuumakäsittelytiloihin, maalaamoon, suunnittelu ja sähköelektroniikkatiloihin, opettajan työhuoneeseen ja molempiin varastoihin.

Puutyötilat sisältävät tavanomaiset työpisteet, koneet, laitteet, työkalut, tarvikkeet ja varusteet, sekä opetusvarustuksen ja opettajan työpisteen.

Metallityötiloissa on tavanomaisten työpisteiden, koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden lisäksi pariovet ulos suoraan huoltopihalle, Ovista mahtuu sisään ajoneuvo, kuten esimerkiksi mopauto. Ovien läheisyydessä on myös metallipuolen materiaalivarasto.

Suunnittelu ja sähköelektroniikkatilassa opetetaan ja opiskellaan sähköelektroniikan kytkentäharjoituksia, elektroniikka juotoksia, suunnittelua, ohjelmointia, robotiikkaa, laitemekaniikkaa ja moottorioppia, tietokoneella mallintamista, 3D-tulostamista ja oman työskentelyn dokumentointia. Tiloissa on työpisteet 16 oppilaalle ja opettajalle. Tilojen kalustus ja varustelu mahdollistaa edellä mainitut seikat.

Opettajan työhuone on sijoitettu tiloihin keskeisesti. Sieltä pääsee nopeasti kulkemaan kaikkiin tiloihin sekä päinvastoin. Huoneessa on kaksi ovea. Lukuisten ikkunoiden ansiosta, työhuoneesta on esteetön näkyvyys eri tiloihin ja katvealueet jäävät erittäin vähäisiksi. Huone on äänieristetty luottamuksellisia puheluiden ja arviointikeskusteluja varten. Opehuoneessa on sinne kuuluva kalustus ja varustus.

Konesalissa yhdistyy perinteinen puutyökonesali, hiomahuone ja puuvarasto. Tilassa on konesalin ja hiomahuoneen peruskoneet, laitteet, tarvikkeet, varusteet ja työpisteet. Puut ja levyt varastoidaan samassa tilassa, ja siihen on varattu riittävästi tilaa. Puumateriaalin siirtoa varten, tiloista on ovi ulos huoltopihalle. Konesijoittelun kannalta on tärkeää, että konesali on neliön muotoinen. Kalustusvaiheessa koneet tuodaan sisään metallipuolen pariovista, ja siirretään pumppukärryillä omille paikoilleen. Tämä on huomioitu perustyötilan ja konesalin välisen oven leveydessä.

Yhteiset jakotilat on sijoitettu niin, että niihin on helppo ja esteetön kulku kuviksen, tekstiilin ja teknisen työn tiloista. Tiloissa voi tehdä suunnittelu ja askartelutöitä, savitöitä, märkätöitä. Tiloja voidaan käyttää koko ryhmän opettamiseen, pienellä ryhmällä, tai niin, että oppilas tulee tekemään töitä avustajan kanssa. Tilaa voidaan käyttää myös palaverien pitämiseen ja keskusteluihin. Näiden tilojen kautta voisi olla yhteys oppilastöiden näyttelyvitriiniin, josta ne näkyvät yleiseen käytävään/aulaan.

Kuumakäsittelytila on vakituinen tulityöpaikka, jossa oppilas voi nykytekniikkaa hyödyntäen, turvallisesti hitsata kaikilla mahdollisilla tavoilla eri metalleja. Hän voi tehdä kovajuotoksia, leikata metallia koneellisesti, leikata metallia liekin avulla, hioa metallia koneellisesti, sulattaa ja valaa metallia, kuumentaa ja takoa metallia, karkaista ja päästää terästä ja rae-puhalttaa metalliosia. Tiloihin johtaa tavallista leveämpi oviaukko, jotta suurempien oppilastöiden (mönkijän tukkikärry, mikroauto jne.) siirtäminen sinne ja takaisin helpottuu ja mahdollistuu.

Pintakäsittelytila/maalaamo on tila, jossa voidaan suorittaa maalaus, lakkaus ja muut käsittelytavat sekä sivelemällä että suihkuttamalla. Juuri käsitelty työ voidaan nostaa tilaan kuivumaan ja saadaan työtaso puhtaaksi seuraavaa ryhmää varten. Välineiden pesu tehdään samassa tilassa. Tiloissa on riittävät säilytystilat siellä tarvittaville tarvikkeille, välineille ja aineille. Maalaamoon tulvii ikkunoista luonnonvaloa.

Oppilastöiden varastotila on vain teknisen työn tiloista kuljettavissa oleva lukittava huone, jossa on kaapisto ja hyllytilaa oppilastöiden varastointiin. Tilaan mahtuu kaikkien oppilaiden (1-9lk) keskeneräiset työt. Mikroautojen ja muiden isompien töiden säilytys yritetään järjestää yleisen työtilan metallipuolelle esim. seinälle kiinnitettäväksi.

Opettajan varasto on tila, jossa säilytetään kone ja laitehuoltoon tarvittavia koneita, mittaus ja asennuslaitteita, tarvikkeita, kuluvia perustarvikkeita ja työkaluja, suojarusteita, suojaimeja ja niiden osia, lisälaitteita, erikoistyökaluja ja materiaaleja jne. Tilaa käyttää vain teknisen työn opettaja.

Teknisen työn tilojen korkeus on tarpeeksi suuri, jotta siellä mahtuu käsittelemään pitkiä kappaleita kuten lankkua, lautaa, terästankoa ja putkea jne. Tilat sijaitsevat taito- ja taideaineiden siiven päädyssä niin, että tiloissa on kolme ulkoseinää. Meluisimmat (hionta, taonta, konesali, cnc-jyrsin) tilat sijoitetaan kauimmaksi muista opetustiloista. Teknisen työn tiloista aiheutuva melu ja äänet ei kuulu muiden aineiden opetustiloihin.

Purunpoistolaitteiston sijainti mahdollistaa purusäiliöiden esteettömän tyhjennyksen huoltopihan kautta ilman, että tyhjentäjän tarvitsee kulkea opetustilojen kautta.

Kaasukeskus on erillinen, ulkokautta kuljettava tila. Se on sijoitettu niin, että se on myös talvella helposti saavutettavissa. Kulku huoltopihalta tai sen kautta.

Toiminnallinen kuvaus, tekstiilikäsityö

Työskentely alkaa materiaalien valitsemisella ja valmistelulla sekä siihen tarvittavien työvälineiden (sakset, kynä, liitu, viivain, mittanauha) noutamisella. Valmistelavaan työhön saattaa liittyä suurien ja painavien kangasrullien liikuttelua/käsittelyä, jotka vaativat työstettäessä myös suurta pöytäpintaa. Jos työt ovat kesken haetaan ne niille tarkoitetuista säilytys lokerikoista.

Tunnin työvaiheen ohjeistusta ja teoriaosuutta oppilas voi tarkastella tunnin kuluessa yhä uudestaan sekä käytössään olevalta digilaitteeltaan (puhelin, tablet, tietokone) että esitysteknologiasta. Tunnin aikana opetushenkilöstö ohjaa oppilaita intensiivisesti uusien työvaiheiden kanssa ja liikkuen ympäri opetustilaa oppilaiden luona erityöpisteillä (ompelukoneet, kankaan leikkaus jne.) Koko opetusryhmän tehdessä pienempää ja pitkäkestoisempaa työtä esim. Neuloessa oppilaat ja opetushenkilöstö saattavat istua samassa pöydässä juttelemassa yleisiä kuulumisia tai jakaantua opetustilassa pienempiin porukoihin työskentelemään ja porisemaan. Tarvittaessa opetustuokioita pidetään myös kesken tunnin, jolloin kokoonnutaan, joko johonkin työpisteelle tai esitysteknologian äärelle.

Tunnin päättymisen lähestyessä varmistetaan, että tunnin työskentelystä on kirjattu tarvittavat asiat omaan portfolioon ja ryhdytään siivoamaan työtilaa, jättäen se hyvään järjestykseen seuraavaa ryhmää varten. Siivoamiseen kuuluu töiden ja työvälineiden vieminen niille kuuluville paikoille sekä pöytä että lattiapintojen puhdistus. Ennen luokasta poistumista vaihdetaan kuulumiset tunnin kulusta eli mitä tehtiin, opittiinko uutta, missä onnistuttiin, missä vielä parannetaan. Toivotetaan hyvät päivänjatkot ja siirrytään pukemaan ja ulkoilemaan tai ruokailemaan.

Irjan versio yläkoulun ihanteellisesta tekstiilityön opetuksesta:

Välituntikello soi ja opettaja saapuu tekstiilityön luokkaan, jossa hän kääntää ilmastonin tuntiasetukselle ja laittaa pistorasioiden virrat päälle.

Maija ja Pekka saapuvat luokkaan opettajan jälkeen ja istuvat heille määrätylle paikalle korkeiden pöytien ääreen seuraamaan opetusta. Opettaja avaa tietokoneen ja yhdistää sen videotykkiin aloittaakseen oppitunnin. Tunnin alkuun opettaja näyttää opetusvideon. Lisäksi hän näyttää konkreettisen esimerkin dokumenttikameraa hyödyntäen. Oppitunnin aiheena on vaateen valmistus. Aloituksen jälkeen Maija siirtyy saarekkeen ääreen, jonka alta hän ottaa itselleen tarvittavat materiaalit. Kankaat ja kaavapaperit ovat saarekkeen avonaisissa pitkissä (n. 2m) hyllyissä ja pienemmät tarvikkeet toisella puolella nimikoiduissa vetolaatikoissa. Piirrettyään kaavat ja leikattuaan kankaat, Maija valmisteleo kankaan värjäystä varten kastelemalla sen pesupisteellä, jossa on syvä lavuaari, hyllyllinen kuivauskaappi, pyykinpesukone, koneellinen kuivauskaappi. Pesupisteen vieressä on liesi ja uuni. Tällä välin Pekka on hakenut työnsä erillisestä materiaali/säilytysvarastosta omasta vetolaatikostaan ja siirtynyt matalan ompelupöydän ääreen ompelemaan sivusaumoja saumurilla. Välttääkseen sotkua, hän on kytkenyt saumuriin huippuimurin letkun. Saumurilta Pekka siirtyy ompelukoneelle, jolla hän kiinnittää työhönsä vetoketjun. Ommeltuaan vetoketjun Pekka siirtyy silityspisteelle ja laskee silityslaudan seinältä. Tämän jälkeen Pekka käy sovittamassa paitaansa materiaalivarastosta löytyvässä peilillisessä pukukopissa. Kun Pekka saa työnsä valmiiksi, hän asettelee työn nähtävälle käytävällä olevaan neulatauluun. Muu luokka etenee omissa töissään. Yksi oppilaista kutoo mattoa kangaspuilla. Toisella oppilaalla on neulominen kesken. Osa oppilaista on edennyt jo itsearviointiin, johon he kuvaavat/dokumentoivat työnsä iPadeilla ja kannettavilla tietokoneilla sovitulle alustalle. Ennen tunnin loppumista yksi oppilaista saa paniikkikohtauksen ja ohjaaja siirtyy hänen kanssaan rauhoitettuun erilliseen tilaan. Koko oppitunnin ajan opettaja ja ohjaaja kiertävät eri pisteillä ohjeistamassa/auttamassa oppilaita eri työvaiheissa. Opettaja antaa oppilaille ohjeistuksen siivouksesta ja lopettaa oppitunnin, kun kaikki välineet ja materiaalit ovat niille osoitetuilla paikoilla. Luokasta poistuessaan opettaja kääntää ilmastoinnin normaalille asetukselle ja sulkee pistorasioiden virrat.

9.9. Kotitalous

Opettaja tulee tunnille ja aukaisee oppilaille luokan oven. Oppilaat jättävät ulkovaatteet ja kengät luokan ulkopuolella olevaan naulakkoon ja tulevat luokkaan. Opettaja napauttaa oven pielestä virrat luokkaan astuessaan luokkaan sisään.

Oppilaat istuutuvat omille pulpeteilleen ja opettaja pääsee aloittamaan tunnin ilman teknisiä ongelmia. Open läppäri ja tykki toimivat ensiyrittämällä ja opettaminen pääsee vauhtiin. Opettamisen ja tehtävän annon jälkeen oppilaat hakevat luokan ulkopuolella olevasta suht lähellä olevasta läppärivaunusta läppärit ja aloittavat luokassa hiivataikina-päiväkirjat. Opettaja jättää tykiltä näkymään tehtävänannon ja pullataikinan ohjeen. Siitä oppilaiden on helppo seurata niitä omissa keittiöissään, koska näköyhteys valkokankaalle säilyy koko leipomisen ajan.

Oppilaiden käsienpesu ennen taikinoiden aloittamista sujuu nopeasti, koska luokasta löytyy kaksi käsipesupistettä. Myös essut on näppärä napata päälle viereisestä naulakosta. Oppilaat aloittavat hiivataikinoiden valmistamiset seitsemässä keittiössä opettajan jakamien ryhmien/parien mukaan ja samalla kuvaavat taikinan oleelliset vaiheet.

Eryityisesti luokasta löytyvät kaksi mikroa tuottavat iloa, kun taikinaan tulevien rasvojen sulattaminen käy nopeasti ilman turhan pitkää jonottamista. Myös tarvittavien raaka-aineiden ja työvälineiden etsiminen käy oppilailta helposti, koska kaikkien omista keittiöistä löytyy perustarvikkeet ja -välineet (jauhot, sokeri yms., leivontakulhot, mittasarjat jne.) ja kaikkien yhteinen jääkaappi on keittiöiden vieressä. Myös mausteet ovat hyvässä järjestyksessä yhdessä luokan yhteisistä laatikoista ja kardemumma löytyy sieltä helposti. Harvemmin käytettävät kuiva-aineet ovat myös jääkaapin, pakastimen, mausteiden yms. vieressä, keittiöiden lähetyvillä. Luokassa ei ole turhan montaa yhteistä kuiva-ainekaappia, joissa tavarat voisivat vain mennä sekaisin. Kotitalousopettaja on tyytyväinen, että niitä on riittävästi, mutta ei liikaa. Opettaja on sitä mieltä, että ylimääräiset kaapistot/laatikot tuppaa vain mennä helposti sotkuun ja niissä on vain ylimääräistä työtä huolehdittavaksi. Sama koskee myös työvälineiden säilyttämistä. Kotitalousopettaja ei ole mikään tavarahan hamstraaja vaan säilyttää luokassa vain tarpeelliset välineet ja haluaa pitää ne hyvässä järjestyksessä luokan seinustan kaapistoissa.

Myös oppilaan, jolla on keliakia, on turvallista tehdä omaa taikinaansa erillisessä keittiössä, jossa on erikseen kuiva-ainekaappi pelkästään gluteenittomille tuotteille ja työvälineet yms. ovat turvallisia käyttää, koska tätä keittiötä käytetään vain allergiatapauksissa. Opettaja kuitenkin näkee koko ajan myös tähän keittiöön ja pystyy helposti ohjaamaan myös tätä oppilasta.

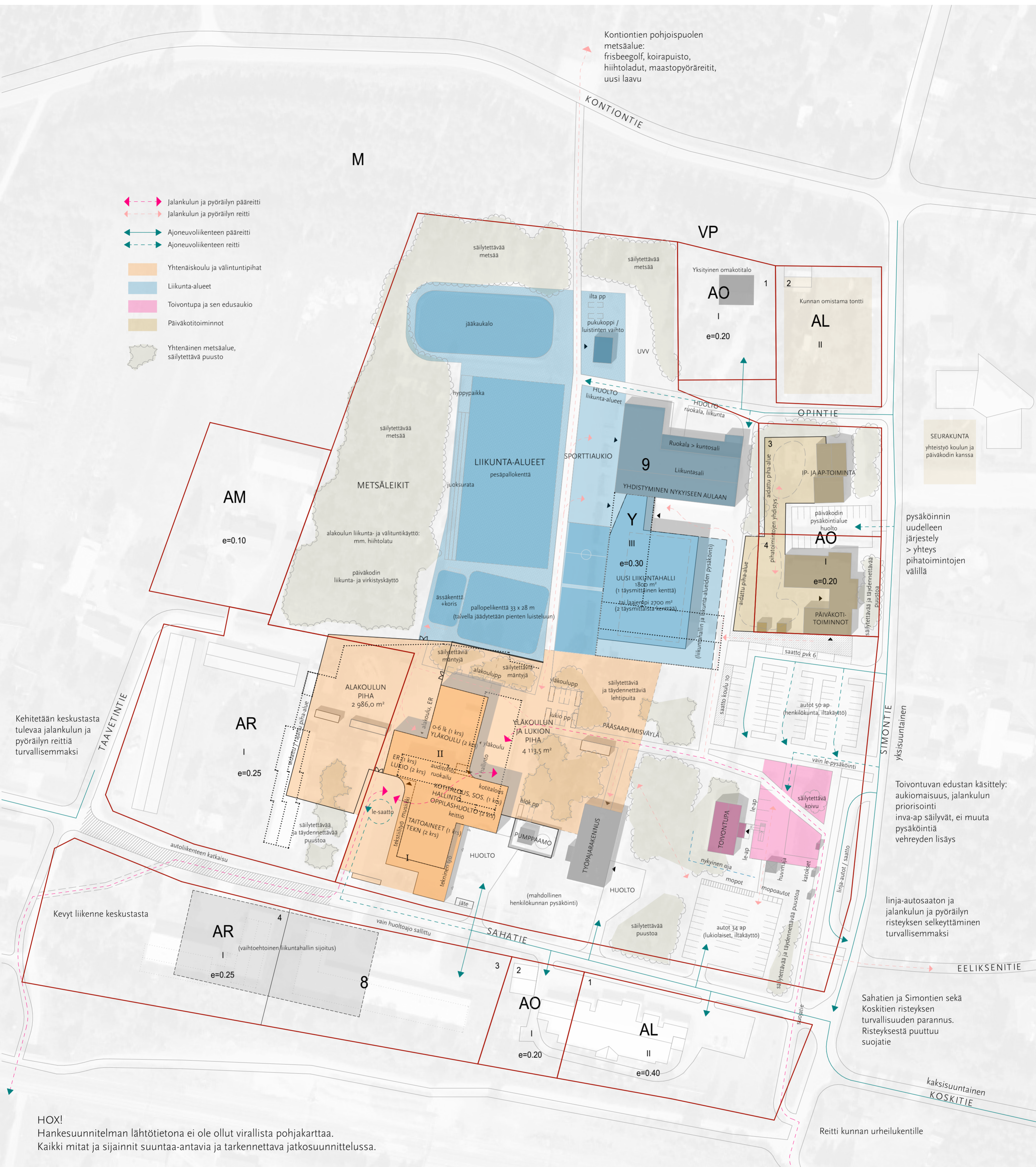
Sillä aikaa, kun taikina kohoaa, oppilaat kirjaavat ja liittävät tähän asti ottamiaan kuvia omiin päiväkirjaraportteihin. Sen jälkeen pullien leipominen ja työvaiheiden kuvaaminen jatkuu. Samalla oppilaat kattavat erillisille ruokapöydille syömisessä tarvittavat välineet, keittävät kahvin, tekevät omia jälkitöitä (tiskikoneen tyhjennys, pyykin peseminen, lattian lakaiseminen jne.), siivoavat omat keittiönsä sekä viimeistelevät (pulpeteillaan) läppäreillä kirjallisia päiväkirjojaan. Varsinkin luokasta löytyvä siivouskaappi on kätevä, koska sieltä oppilaiden on helppo käyttää tarvittaessa esim. lattianlakaisinta tai rikkaimuria. Ja siivousvälineet pysyvät myös järjestyksessä kaapin sisällä. Oppilaiden on näppärä siivota omat keittiönsä ja tiskata niissä omat leivonnassa tarvittavat työvälineet, koska jokaisella ryhmällä/parilla on omissa keittiöissään hana ja kaksi allasta.

Taikinan leipomisen jälkeen, pullien paistuttua oppilaat rauhoittuvat pareittain herkuttelemaan niitä ruokapöytien ääreen ja opettajakin istahtaa kahviseuraksi sopivan hetken tullen. Siinä sitten yhdessä oppilaiden kanssa maistellaan tuoreita pullia ja samalla mietitään mikä onnistui hyvin ja missä olisi parantamisen varaa. Herkuttelun jälkeen oppilaiden on näppärä laittaa ruokapöydiltä käyttämänsä astiat viereisiin tiskikoneisiin ja lajitella mahdolliset jätteet tiskikoneiden vieressä oleviin jätteastioihin.

Opettajan on helppo valvoa koko opetuskerran ajan, arvioida ja ohjata/opettaa pareja, jotka saattavat olla hyvinkin eri vaiheissa omien tekemistensä kanssa, koska kaikki oppilaat ovat yhdessä ja samassa tilassa. Myös oppilaille on turvallista, kun he näkevät koko ajan opettajan ja pystyvät helposti pyytämään apua. Tunnin lopuksi jokainen oppilas vielä palaa omille pulpeteilleen ja viimeistelee kirjallisen tehtävän ja lähettää sen opelle arvioitavaksi. Opettaja tarkistaa, että keittiöt ovat puhtaat ja järjestyksessä, että luokka on järjestyksessä ja päästää oppilaat pois tunnilta. Opettajan on helppo tarkistaa keittiöt ja laatikostot, koska niitä ei ole liikaa ja kaikille työvälineille ja perusraaka-aineille on omat paikkansa.

Samalla, kun oppilaat lähtevät luokasta, he palauttavat läppärit. Opettajakin lähtee luokasta ja sammuttaa virrat pois oven pielestä. Virtojen sammuttaminen "pääkytkimestä" huoventaa open mieltä, koska ei tarvitse enää kotimatalla miettiä, muistivatko kaikki oppilaat sammuttaa omat uuninsa ja pelätä köksänuokan palavan poroksi. Vain tiskikoneet jäävät päälle, jotta seuraavan ryhmän oppilaille olisi puhtaita ruokailuastioita käytettävissä.

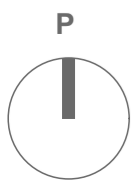

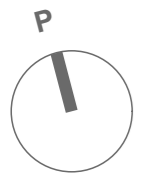
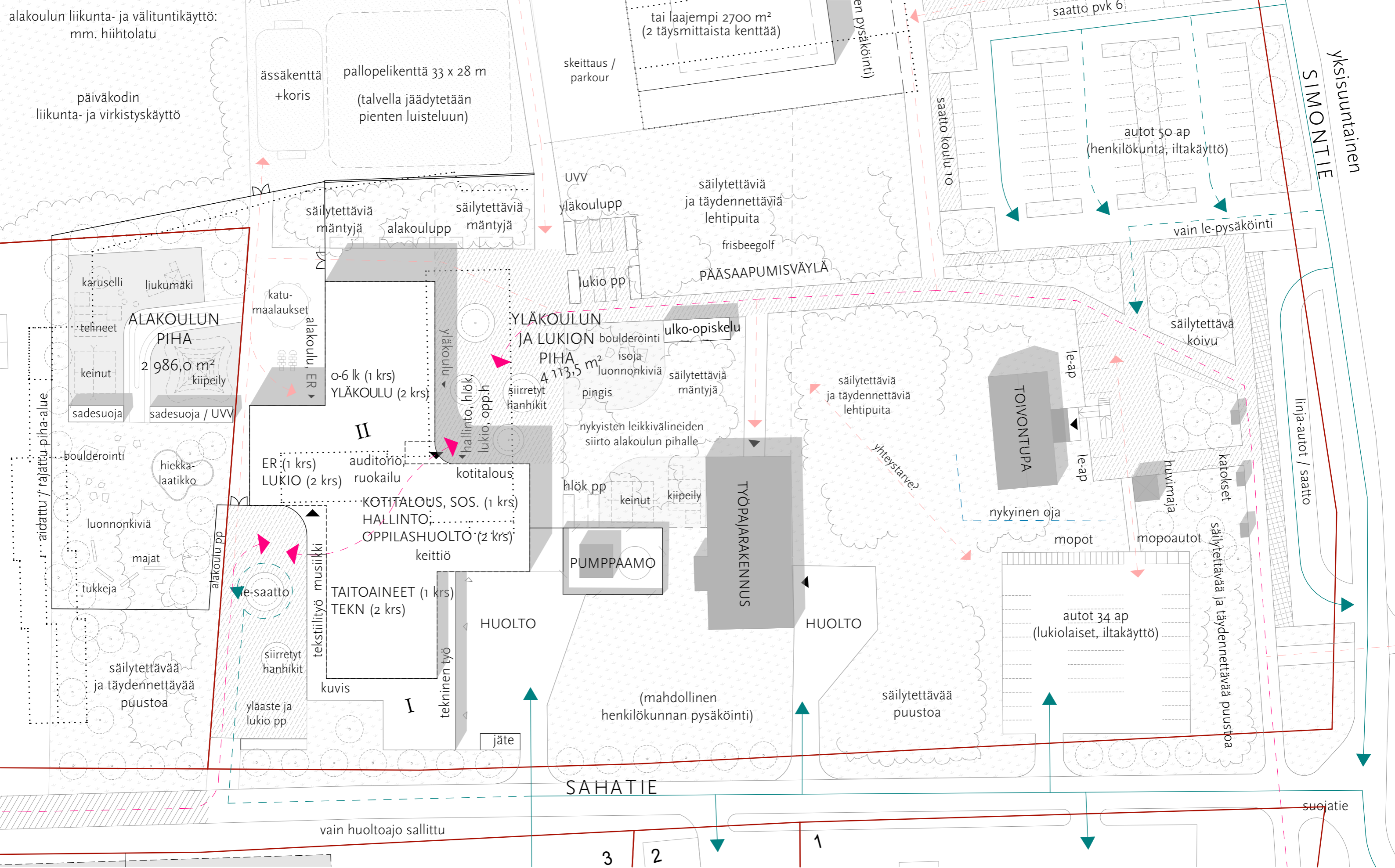
HOX!
 Hankesuunnitelman lähtötietona ei ole ollut virallista pohjakarttaa.
 Kaikki mitat ja sijainnit suuntaa-antavia ja tarkennettava jatkosuunnittelussa.

TONTINKÄYTTÖ

- Liikuntahallin sijoitus koulun pohjoispuolelle ulkoliikunnan ja nykyisen liikuntasalin yhteyteen puretun yläkoulun paikalle.
  - Nykyinen liikuntasali ja ruokala on mahdollista korjata osaksi liikuntahallin tiloja. Tällöin liikuntahalli voi olla pienempi tai ajateltuihin neliöihin voi sijoittaa kaksi kenttää.
  - Jos uusi halli tehdään pienempänä, voidaan sen kylkeen nykyisen pysäköintialueen jatkeeksi sijoittaa pysäköintiä ulko- ja sisäliikunnalle. (huom. kaatamalla puustoa)
  - Jos nykyinen liikuntasali puretaan, voi sen paikalle tehdä pysäköintialueen ulko- ja sisäliikunnalle. Kulkua nykyistä huoltotietä pitkin.
- Koulu alue muotoutuu yhtenäiseksi autottomaksi alueeksi, jonka keskiossa on koulun pääsisäänkäynti ja pihat sekä kaunis mäntyinen puisto ja yhteysbulevardi pysäköintiin ja linja-auton saattoalueelle.
- Välituntipihat ja liikunta-alueet muodostavat yhtenäisen helposti valottavan kokonaisuuden
- Toivontuvan edusta pyhitetään kävelyalueen osaksi ja kehitetään aukiona. Tämä rauhoittaa kävelyä linja-autoille ja pysäköintiin, autot ja kevyt liikenne eivät risteä. Näin Toivontupa saa myös arvoisensa ympäristön.
- Liikuntaesteisten pysäköinti jätetään osaksi aukiota.
- Olevaa puustoa ei kaadeta.

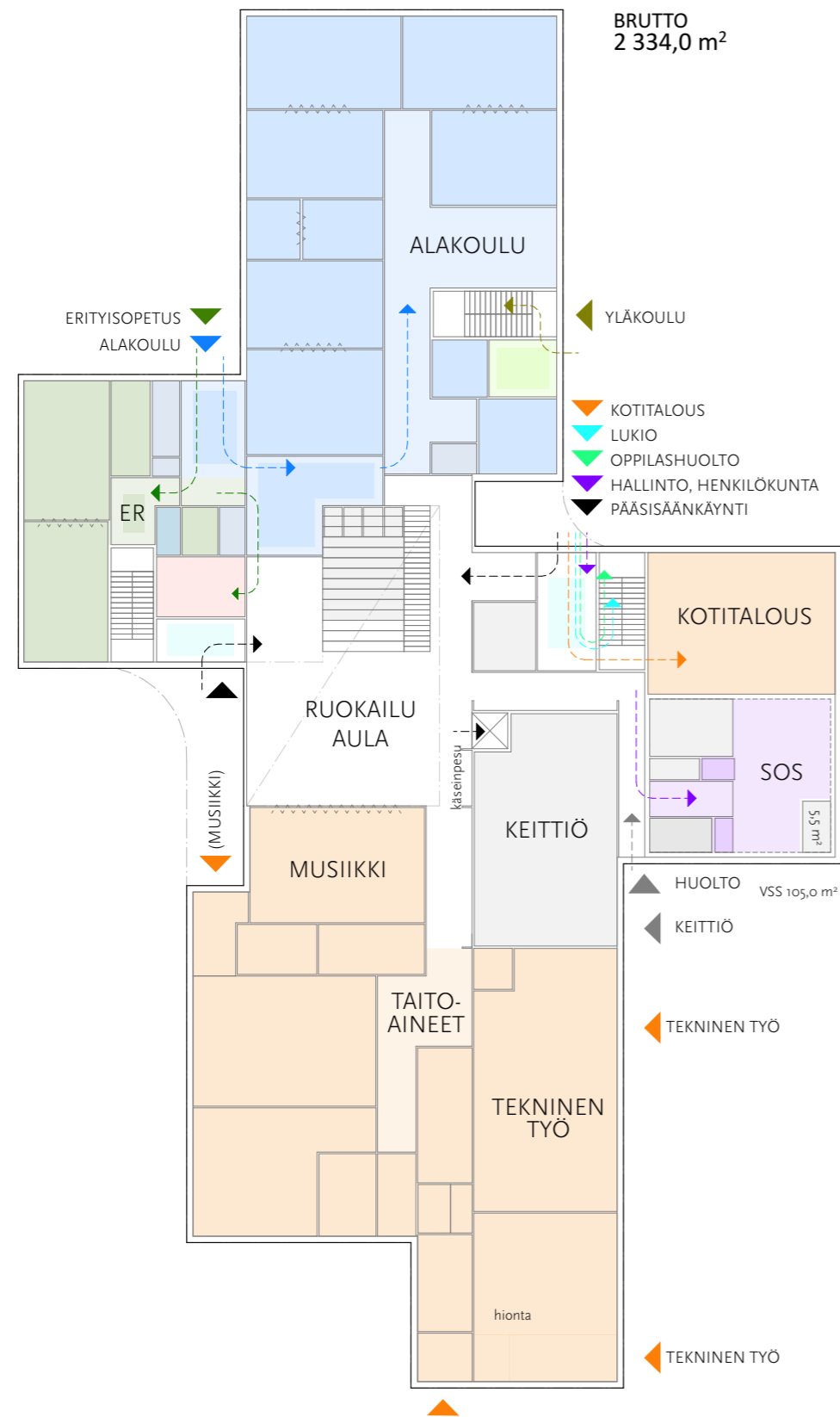

HOX!
 Hankesuunnitelman lähtötietona ei ole ollut virallista pohjakarttaa. Kaikki mitat ja sijainnit suuntaa-antavia ja tarkennettava jatkosuunnittelussa.

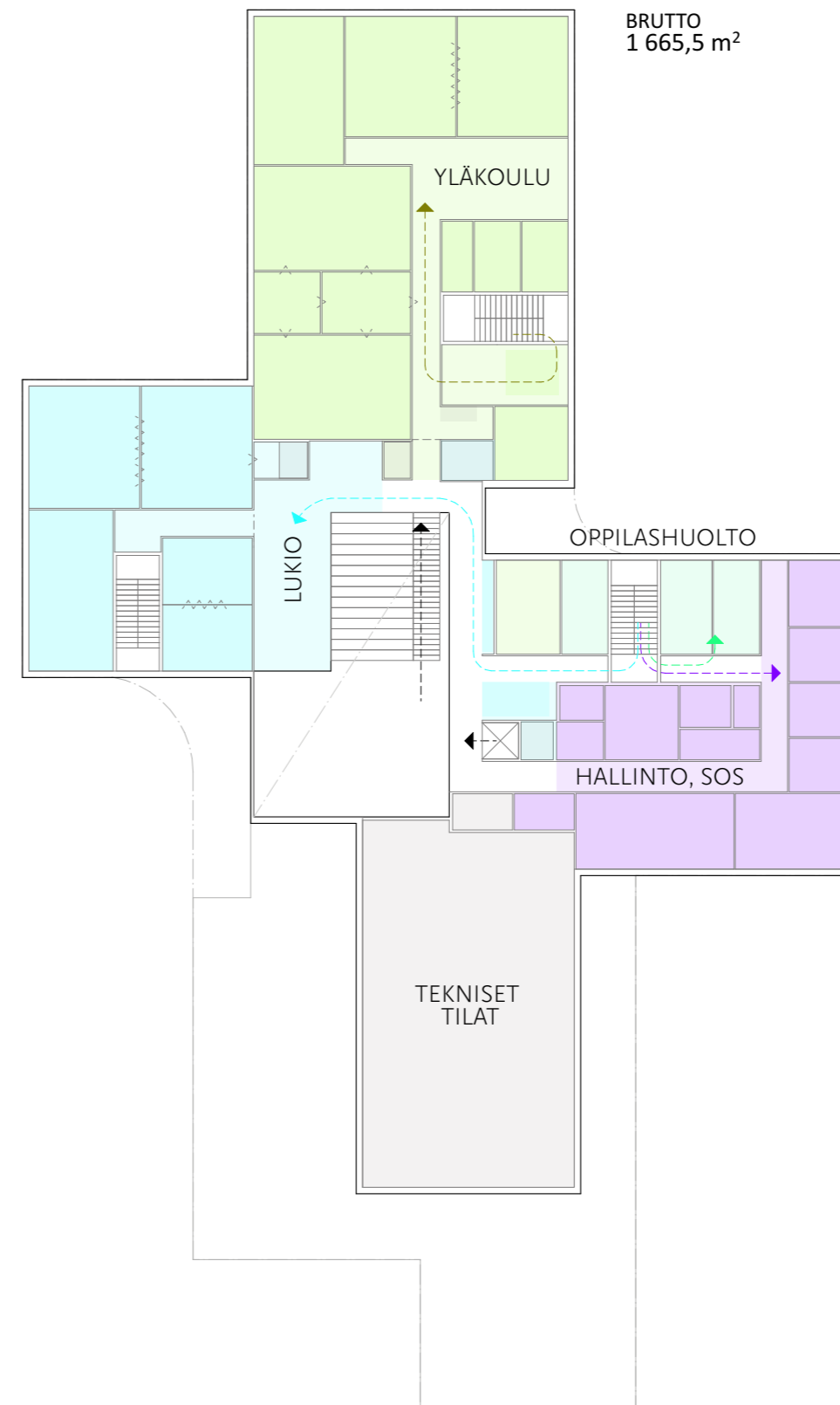
SIMON ASEMAN KOULU + TONTINKÄYTTÖ 1:600 + 9.1.2023 + (1:600, A3)

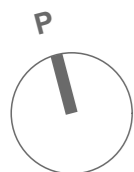
1. KRS

2. KRS

SIMON YHTENÄISKOULU + TILAKOKONAISUUDET 1:400 + 9.1.2023 + (1:400, A3)

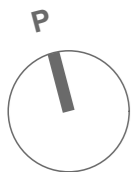
1. KRS

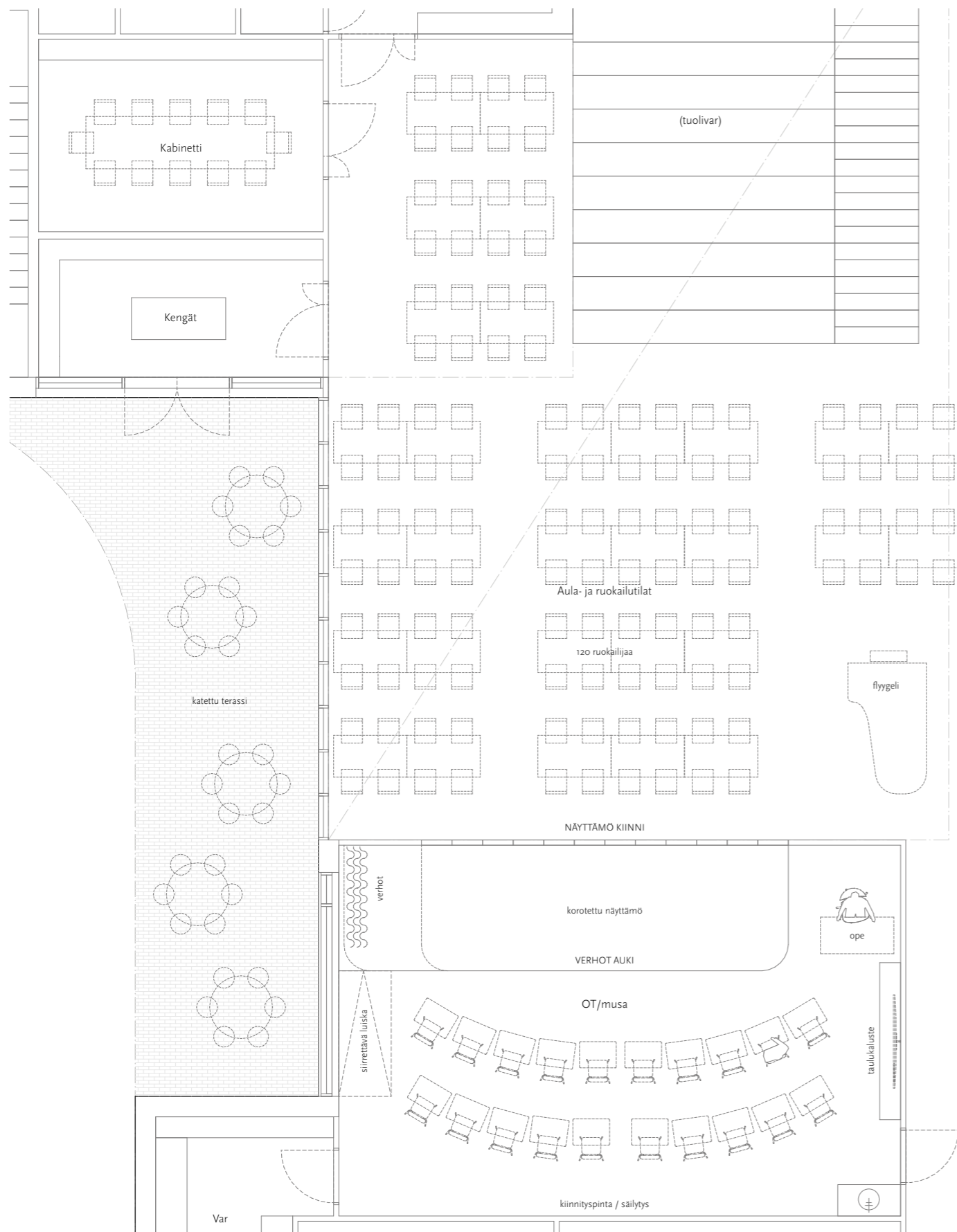
2. KRS

SIMON YHTENÄISKOULU + TILAKAAVIOT TILOITTAIN 1:400 + 9.1.2023 + (1:400, A3)

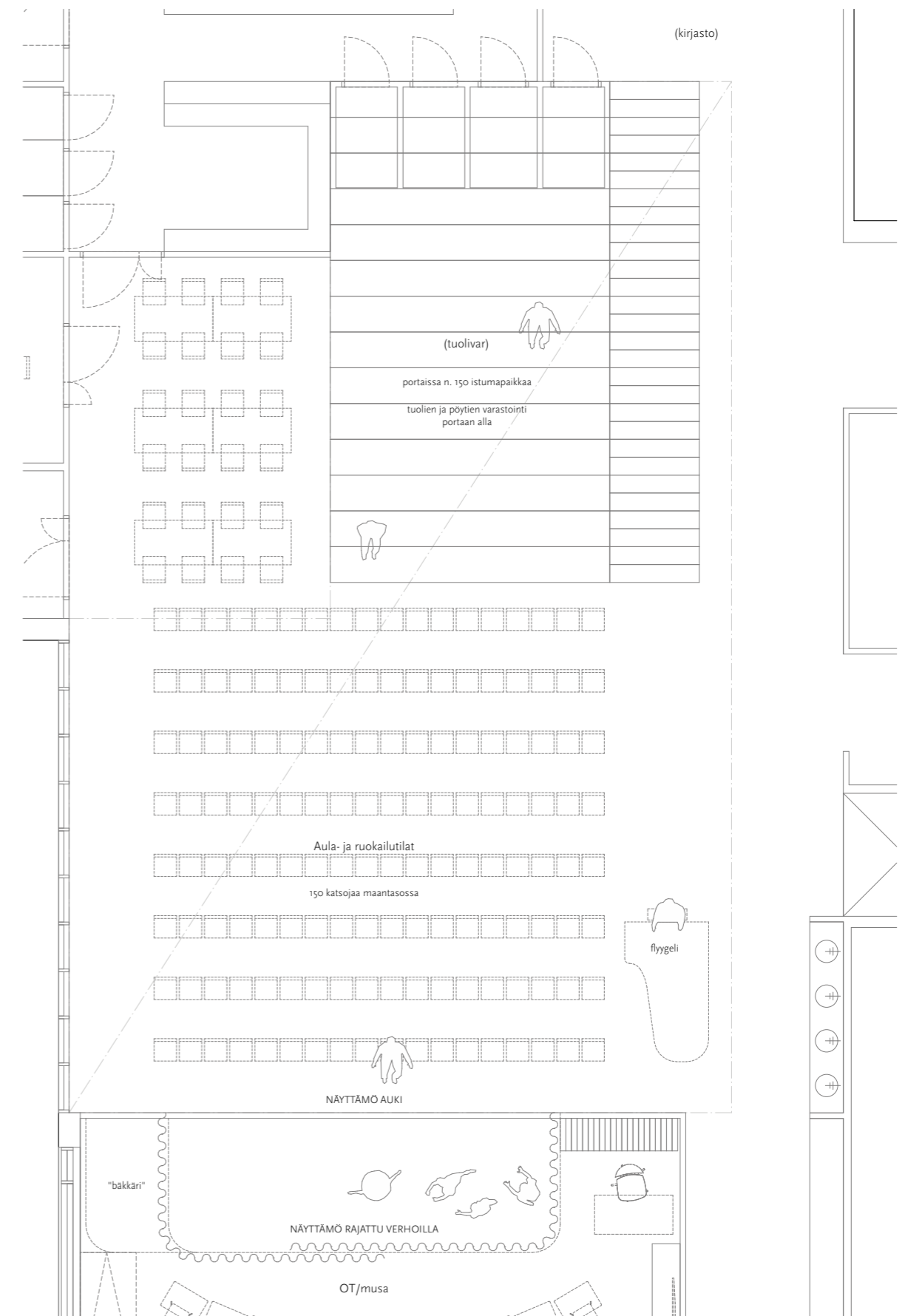

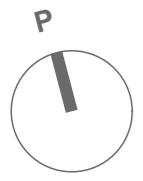
Ruokailu aulatiloiissa

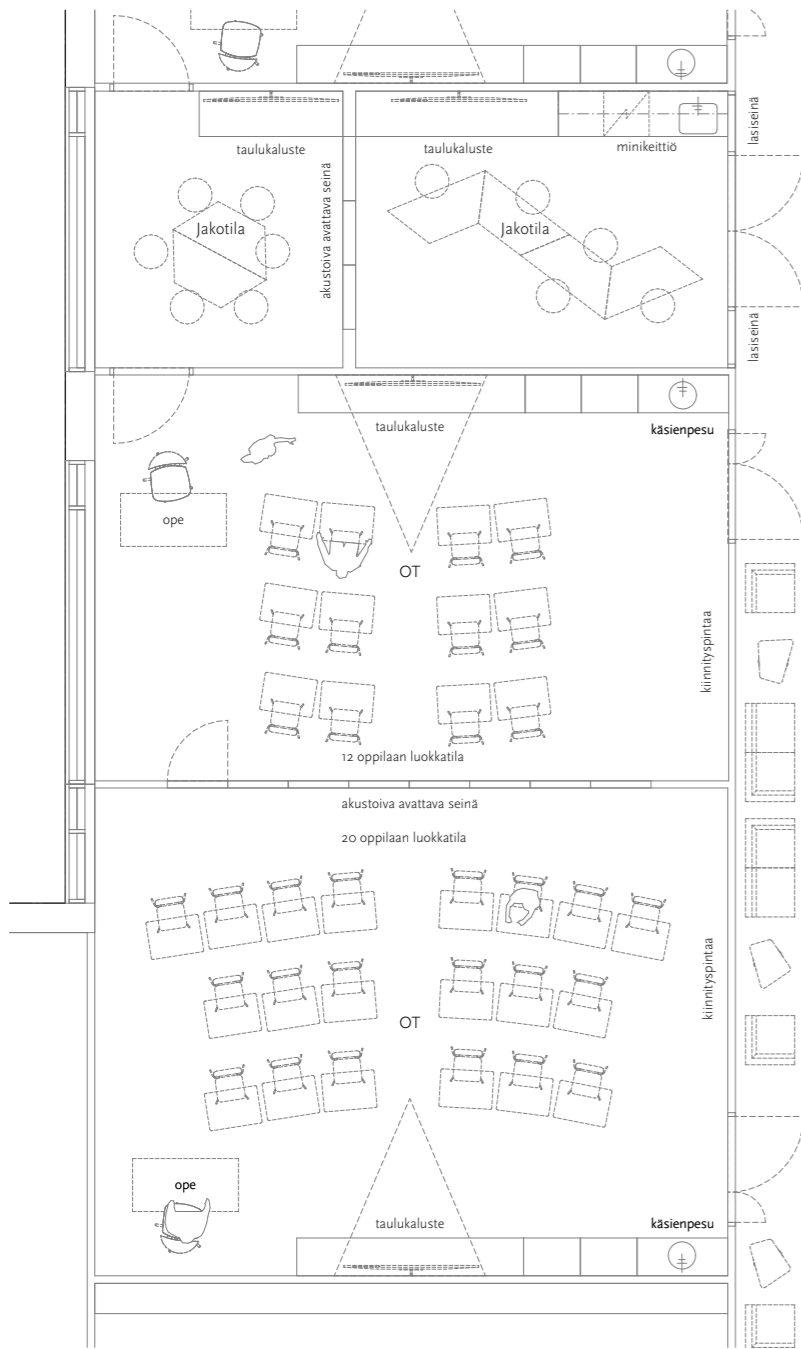
Salissa tilaa n. 120 ruokailijalle kerrallaan
 Kabinettia voidaan hyödyntää ryhmien ruokailuun
 Näyttämön voi sulkea
 Kesällä ruokailua voidaan laajentaa terassille

Juhlat aulatiloiissa

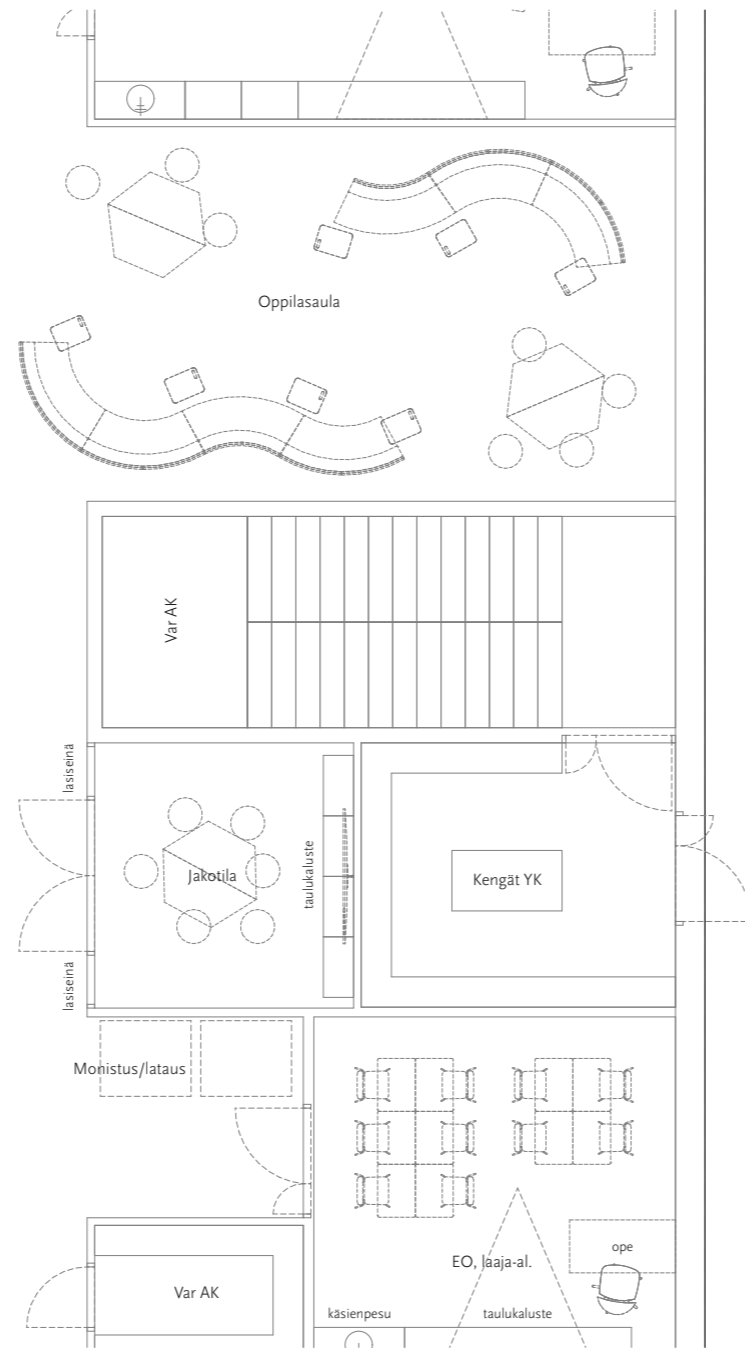
Salissa tilaa n. 300 katsojalle
 Näyttämö voidaan avata esityksiä varten, jolloin musaluokka toimii "bakkarina"
 Näyttämö voidaan rajata luokkatilasta verhoilla

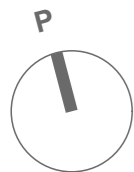
Erilliset oppitunnit

Tila jaettu 20 ja 12 oppilaan luokkatiloihin
 Jakotilat käytettävissä pienemmästä luokkatilasta ja oppilasaulasta

Yhteinen oppitunti

Luokat yhdistetty yhdeksi 32 oppilaan opetustilaksi
 Yhteisopettajuus
 Aulatilat ja jakotilat mahdollistavat eriyttämisen / ryhmäyöskentelyn

Simon yhtenäiskoulu, Tilaohjelma, Luonnos, 9.1.2023

Tilakokonaisuus	Tilaryhmä	Tilatyyppe	Oppilasmäärä	Määrä	Pinta-ala	Lisätieto
1. Alakoulun tilat						
	Muut tilat	Monistus/lataus		1		2 Monitus ja tulostus sekä latausvaunun paikka läppäreille ja padeille (m2-varaus, suunn.ratkaisun mukaan)
	Perusopetus luokat 1-2	OT	12 opp.	1	45	Yhdistettävissä suurempaan opetustilaan
	Perusopetus luokat 1-2	OT	20 opp.	1	54	Lisätieto
	Perusopetus, luokat 3-4	OT	12 opp.	1	45	Yhdistettävissä suurempaan opetustilaan
	Perusopetus, luokat 3-4	OT	20 opp.	1	54	Lisätieto
	Perusopetus, luokat 5-6	OT	12 opp.	1	45	Yhdistettävissä suurempaan opetustilaan
	Perusopetus, luokat 5-6	OT	20 opp.	1	54	Lisätieto
	Perusopetustilat	Jakotila+K/AK		1	18	Jakotilassa keittiö
	Perusopetustilat	Jakotila/AK		1	12	Käytettävissä opetustilasta ja oppilasaulasta
	Perusopetustilat	Jakotila/AK		1	12	Käytettävissä opetustilasta ja oppilasaulasta
	Perusopetustilat	Oppilasaula		1	42	AK, ryhmätyöt, lisäksi liikennetilat ja yhdistettävissä opetustilaan ratkaisun mukaan
	Varastot	Var AK		1	8	Varastojen neliöt jaettavissa ratkaisun mukaan
	Varastot	Var AK		1	6	Varastojen neliöt jaettavissa ratkaisun mukaan
					397,0 m ²	
2. Erityisopetuksen tilat						
	Erityisopetustilat	EO, laaja-al.	10 opp.	1	22	Hajautettu alakoulun tiloihin
	Erityisopetustilat	EO, laaja-al.	10 opp.	1	22	Hajautettu yläkoulun tiloihin
	Erityisopetustilat	EO, vaativa	6 opp.	1	45	Yhdistettävissä toisiinsa
	Erityisopetustilat	EO, vaativa	6 opp.	1	45	Yhdistettävissä toisiinsa
	Erityisopetustilat	Terapiatila		1	14	Hiljainen ja rauhallinen
					148,0 m ²	
3. Yläkoulun tilat						
	Aineopetus, kuvataide/AI	Kuvataide/AI/var		1	18	Kuvataiteen, äidinkielen ja ilmaisutaidon materiaalit ja iltakäyttö, jaettu osiin, oppilastyösäilytys ratkaisun mukaan
	Aineopetus, kuvataide/AI	OT/AI/Kuvataide	20 opp.	1	70	Kuvataiteen, äidinkielen ja ilmaisutaidon opetustila, kuvataiteen kalustus ja varustus
	Aineopetus, luonnontieteet	OT/FYKE	12-18 opp.	1	60	Oppilastyöpisteet 9 kpl
	Aineopetus, luonnontieteet	OT/FYKE/BCMT	12-18 opp.	1	60	Oppilastyöpisteet 9 kpl
	Muut tilat	Monistus/lataus		1	2	Monitus ja tulostus sekä latausvaunun paikka läppäreille ja padeille (m2-varaus, suunn.ratkaisun mukaan)
	Perusopetus, luokat 7-9	OT/Hi/YH	16 opp.	1	49	Lisätieto
	Perusopetus, luokat 7-9	OT/MA	16 opp.	1	49	Lisätieto
	Perusopetus, luokat 7-9	OT/kielet	16 opp.	1	49	Lisätieto

Perusopetustilat	Jakotila		1	12	Käytettävissä opetustilasta ja oppilasaulasta mahdollisuuksien mukaan
Perusopetustilat	Jakotila		1	12	Käytettävissä opetustilasta ja oppilasaulasta mahdollisuuksien mukaan
Perusopetustilat	Oppilasaula		1	42	YK, ryhmätyöt, lisäksi liikennetilat ja yhdistettävissä opetustilaan ratkaisun mukaan
Perusopetustilat	Oppilaskunta YK		1	20	Yläkoulun oppilasaulan yhteydessä suunnitteluratkaisun mukaan, keittiö, kioski, oleskelua
Varastot	BGMT valmistelu		1	15	Kokoelmahuone, valmistelu, varasto
Varastot	FYKE valmistelu		1	20	Valmistelu, varasto, kemikaalit
Varastot	Var YK		1	8	Varastojen neliöt jaettavissa ratkaisun mukaan

486,0 m²

4. Aineopetuksen tilat

Aineopetus, kotitalous	OT/kotalous	16 opp.	1	100	Sis. teoriaopetus, erillinen ruokailu, opetuskeittiöt 6(1 allergia), kierrätyspiste, vaatehuolto
Aineopetus, musiikki	OT/musa	16-20 opp.	1	76	Avautuu näyttämöksi keskeistilaan, näyttämö rajataan opetustilasta tausta- ja sivuverhoilla
Aineopetus, musiikki	Var		1	15	Läpikuljettava tai liukuovilla (helppokäyttöisyys)
Aineopetus, taito&taide	Tekn.eteinen		1	6	Teknisen työn vaatesäilytys
Aineopetus, taito&taide	Tekn.konesali		1	66	Materiaalivaraston kanssa yhtä tilaa, mahd. lähellä neliömuotoa, CNC-jyrsin, hiomahuoneen varusteet samassa tilassa
Aineopetus, taito&taide	Tekn.kuumakäs.		1	28	Jaettu kahteen puoleen lasiseinällä; hitsaus, hiekkapuhallus ja kuvataiteen keramiikkauuni, äänekkäällä puolella työstökoneet
Aineopetus, taito&taide	Tekn.opett.työtila		1	4	Lukittava opettajan työtila
Aineopetus, taito&taide	Tekn.pintakäs.		1	20	Maalaukset (imuseinä), lukittava kemikaalikaappi (jatkuva poisto), vesipiste sakkaerottimella, paineilmapiste, luonnonvaloa
Aineopetus, taito&taide	Tekn.purunpoisto		1	10	Koneisto ja säkkikeräys
Aineopetus, taito&taide	Tekn.työ/OT	16 opp.	1	136	Puutyösalin ja metallityösalin yhdistettynä yhdeksi opetustilaksi
Aineopetus, taito&taide	Tekn.var		1	6	Iltakäyttö sis. oppilastyöt, materiaalit
Aineopetus, taito&taide	Tekn.var		1	6	Lukittava opettajan varasto
Aineopetus, taito&taide	Tekn.var		1	18	Materiaalit, kulku suoraan huoltopihalta, ovileveys min. 1300 mm, samassa tilassa konesalin kanssa
Aineopetus, taito&taide,	Jakotila/hilj.työ		1	12	YHTEINEN, hiljaisen työn tila taito- ja taideaineille
Aineopetus, taito&taide,	Pehmeä käsityö/OT	16-20 opp.	1	90	Ompelukone- ja saumuripisteet, leikkaussareke, jossa säilytystilat kangaspakkoille, esitystekniikka, säilytyskalusteita, keskuspölynimuri
Aineopetus, taito&taide,	Pehmeä käsityö/var		1	15	Sis. materiaalit, sovitin (verho+peili) ja iltakäytön säilytys, voidaan jakaa suunnitteluratkaisun mukaan osiin
Aineopetus, taito&taide,	Suunnittelutila/teknologia		1	44	YHTEINEN, keskeisesti, ryhmätyö, käsienpesupiste, esitysarustus, tietokonepaikat, 3D-tulostinvaraus(poisto)
Aineopetus, taito&taide,	Var opp.		1	20	YHTEINEN, varasto tai muuten järjestetty säilytystilaa oppilastoille, helposti saavutettavissa ja valvottavissa, voi olla myös jaettuna ainekohtaisissa tiloissa
Muut tilat	Monistus/lataus		1	2	Monitus ja tulostus sekä latausvaunun paikka läppäreille ja padeille (m2-varaus, suunn.ratkaisun mukaan)

674,0 m²

5. Lukion tilat

Muut tilat	Monistus/lataus		1	2	Monitus ja tulostus sekä latausvaunun paikka läppäreille ja padeille (m2-varaus, suunn.ratkaisun mukaan)
Opetustilat, lukio	Jakotila		1	22	Yhdistettävissä toisiinsa
Opetustilat, lukio	Jakotila		1	22	Yhdistettävissä toisiinsa

	Opetustilat, lukio	OT	20 opp.	1	50	Lisätieto
	Opetustilat, lukio	OT	20 opp.	1	50	Yhdistettävissä toisiinsa kirjoitusten ajaksi -> varustelu
	Opetustilat, lukio	OT	20 opp.	1	50	Yhdistettävissä toisiinsa kirjoitusten ajaksi -> varustelu
	Opetustilat, lukio	Oppilasaula		1	42	Lukio, Lisäksi liikennetilat ratkaisun mukaan, toimii ryhmätöissä, oppilaskunnantilana
	Varastot	Var lukio		1	12	Sisältää myös oppilaille jaettavaa opetusmateriaalia(kirjasto)
250,0 m ²						
6. Aula ja ruokailutilat						
	Aula- ja ruokailutilat	Ruokailutila	100 hlö	1	150	Myös juhlatilana auditorion/aulan ja musiikin kanssa -> mahtuu myös koko koulu (300 hlö, erityishuomio akustiikkaan!)
	Neuvottelutilat	Kabinetti	12 hlö	1	20	Avautuu ruokailuun, rauhallinen (myös erityisoppilaiden käytössä)
	Ruoanvalmistus	Valmistuskeittiö		1	120	Sis. aputilat, sos.tilat ja toimiston taukotilavarustuksella
	Ruokailu	Astianpal.		1	12	Keittiöön suoraan, jos mahdollista seinäkkeen takana
	Ruokailu	Linjastot		1	15	kaksi linjastoa, toinen matalampi, jos mahdollista hoito suoraan keittiöstä
317,0 m ²						
7. Opp. wc- ja eteistilat						
	Vaate- ja eteistilat	Kenkäeteiset		1	38	Sisäänkäyntien yhteyteen suunnitteluratkaisun mukaan, kenkälusteissa ulosvedettävät kurakaukalot
	Vaate- ja eteistilat	Kuivaushuone		1	7	Alakoulun sisäänkäyntiin, pieni tila myös henkilökunnan vaatteille (välituntivalvonta), myös EO käyttää
	Vaate- ja eteistilat	Vaate-eteiset		1	66	Kenkäeteisten ja oppilasaulojen yhteyteen suunnitteluratkaisun mukaan, sis. säilytyslokerot
	WC-tilat	Oppilaswc:t		1	22	Yksittäisiä unisexwc:itä, á 1,8 m2
	WC-tilat	lewc		1	6	Lisätieto
	WC-tilat	lewc		1	6	Sosiaalitalan läheisyyteen
	WC-tilat	lewc		1	6	Vaativan erityisopetuksen läheisyyteen, suihku, laskutilaa ja säilytystilaa
151,0 m ²						
8. Hallinto ja oppilashuolto						
	Hallinto- ja työtilat	Lähiarkisto		1	4	Lisätieto
	Hallinto- ja työtilat	Neuvottelu		1	20	Esitystekniikka
	Hallinto- ja työtilat	Tsto/hallinto		1	15	Käynti toiseen hallinnon toimitustilaan
	Hallinto- ja työtilat	Tsto/hallinto		1	12	Käynti toiseen hallinnon toimitustilaan
	Hallinto- ja työtilat	Tsto/sihteri		1	12	Lähiarkiston lähellä
	Hallinto- ja työtilat	Tsto/sihteri		1	12	Lähiarkiston lähellä
	Hallinto- ja työtilat	Työtila		1	28	Opettajien hiljaisen työskentelyn monitoimitila, sis. "puhelinkoppi", säilytyksen
	Hallinto- ja työtilat	Var/monistus		1	8	Lisätieto
	Oppilashuollon tilat	Kuraattori/psykologi		1	16	Tilan käyttö on jaettu ajallisesti kahdelle.
	Oppilashuollon tilat	Opo		1	16	Lisätieto

	Oppilashuollon tilat	Terveydenhoitaja		1	18	Lisätieto
161,0 m ²						
9. Henkilökunnan tilat						
	Sosiaalitilat	Sosiaalitila 1	35 hlö	1	35	Kaappeja 35, suihkutila, esteetön
	Sosiaalitilat	Sosiaalitila 2	10 hlö	1	12	Kaappeja 10, suihkutila, esteetön
	Taukotilat	Henkilökunta		1	44	Koko henkilökunnan yhteinen, jaettu toiminnallisesti: keittiö, rupattelu, rauha/jumppa, neuvotteluvarustus
	Taukotilat	Lepuhuone		1	8	Lisätieto
	Taukotilat	Ylläpito		1	8	Yhteisen taukotilan yhteydessä
	WC-tilat	Hlökw:c:t		1	10	Yksittäisiä unisexwc:itä
117,0 m ²						
10. Ylläpidon tilat						
	Varastot	UVV		1	8	Lisätieto
	Varastot	UVV,välituntiAK		1	8	Alakoulun välituntivarusteet
	Ylläpito	Kouluisäntä		1	16	Lisätieto
	Ylläpito	Siivouskeskus		1	18	Sis. varasto, alakerrassa huoltopihan lähellä
	Ylläpito	Siivouskomero		1	8	Siivouskomero, yläkerrassa, ritiläkaivo
	Ylläpito	Var, koulu		1	4	Huoltopihan sisäänkäynnin läheisyydessä, saapuva tavara, kouluisännän käytössä, voi olla myös tila käytävän varrella.
	Ylläpito	Var.kiint.h		1	8	Kiinteistöhuollon varasto
70,0 m ²						
11. Talotekniikan tilat						
	Talotekniikka	Talotekniikka		1	280	Sis. kaikki talotekniset tilat (ei purunpoisto)
280,0 m ²						
3 051,0 m ²						
4000 m ² Bruttoala kertoimella n. 1,3 (30 % hyötyalasta)						

Sisällysluettelo

- 1. Toiminnan kuvaus**
- 2. Hankinta ja vastaanotto**
- 3. Varastointi**
- 4. Valmistus**
- 5. Tarjoilu**
- 6. Kuljetukset**
- 7. Astiahuolto**
- 8. Jätehuolto**
- 9. Omavalvonta**

1. TOIMINNAN KUVAUS

kunta /	Tekniset palvelut
Aukioloaika:	ma - pe klo 7:00 – 15:09
Toiminta-aika:	koulupäivät / vuodessa
Keittiötilat:	
WC ja pukuhuonetilat	
Toimisto	
Taukuhuone	
Henkilöstön määrä:	3 - 4 hlö

RUOKAILIJAMÄÄRÄT 2022

koulu 1-6 lk , oppilasmäärä n.90 ja koulu 7 -9 lk, oppilasmäärä n. 100 Lukio oppilasmäärä n.55, muu henkilökunta n. 30 ruokailevat koulun ruokalassa.

Tuotantokeittiöstä lähtee lämpimänä annoksia n. 200/pv.

Tilaus ja laskutus

. Esimiehillä tulee olla erillinen toimisto jossa tilat yhdelle työntekijälle ja tietokonepiste.

Tilan olisi hyvä olla rauhallinen ja lähellä ruoanvalmistus / dieettien valmistus pistettä. Taukuhuoneeseen kahvinkeitto ja ruokailu mahdollisuus

Kuljetettavat ateriat

Mustilla termo-laatikoilla/ lounas . Laatikoita lähtee noin 10 – 15 /PV

Laatikoille on varqattava säilytystilaa ja lähteville ruokabokseille tila.

2. HANKINTA JA VASTAANOTTO 2022

Elintarvikkeet tulevat päivittäin keittiöön eri kuljetusfirmojen kautta. Kuormat tulee arkipäivisin klo 6 - 10 välillä

3. VARASTOINTI

Elintarvikehuoneistossa ei saa säilyttää huoneiston toimintaan kuulumattomia aineita. Henkilökunnan omat eväät säilytetään erillisessä jääkaapissa, jossa ei säilytetä muita tuotteita. Kylmäsäilytettävät tuotteet säilytetään niille varatuissa kylmätiloissa hyllyllä, pakattuina tai erillisissä astioissa, jolloin kypsätuote ja esim. tuoreet kasvikset eivät joudu kosketuksiin keskenään ja vältetään ristikontaminaatio.

Tuotteet tulevat pakattuina, vihannekset kokonaisina, tai salaattikomponentteina. Juurekset ja perunat pestyinä, kuorittuina ja paloiteltuna, keittiöön ei oteta ollenkaan multaisia tuotteita. Lihat tulevat kypsinä. Kylmiöt tulee olla mahdollisimman lähellä sisäänkäyntiä ja kulkuyhteys tulee olla esteetön. Kylmiöissä ei saa olla kynnyksiä ja valot olisi hyvä tulla automaattisesti. Kylmiöihin laitetaan mahdollisimman vähän hyllyjä ja ne korvataan rullilla olevilla hyllyköillä. Kylmiöön kulku tulisi olla keittiön ulkopuolella, ettei kuljettajat tulisi keittiötiloihin.

Keittiössä tulee olla seuraavat kylmätilat

Näihin ottaa kantaa tilaaja

Kuiva-ainevarasto

Tuotteet säilytetään kannellisissa astioissa. Isot hiutale- ja jauhosäkit säilytetään kannellisissa, pyörällisissä vaunuissa. Kaikki tuotteet ja laatikot säilytetään hyllyillä tai varastolavojen päällä. Kuiva-aine varastossa ei saa olla kynnyksiä.

Varasto

Vara-astiat ja kertakäyttöastiat ja pakkaustarvikkeet.

Keittiön siivouskeskus

Pestään pöytäpyyhkeet päivittäin ja mahdollisesti kuivataan kuivausrummussa.

Säilytetään lattianhoitokoneita, sekä lattiaharjoja ja lastoja ym. välineitä. Käsi- ja wc-paperit, jätepussit sekä siivouksessa (myös keittiön) käytettävät pesuaineet tilataan lavoittain ja ne puretaan tarvittaessa hyllyille

Säilytetään asianmukaisesti ja tilataan käytön mukaan pesuaineet, saniteettipaperit, jätensäkit, kertakäyttö siivouspyyhkeet ja kertakäyttökäsineet/ siivouksineet.

Keittiön siivouskeskuksen on sijoitettava välittömään läheisyyteen. joita ei käytetä muualla siivouksessa.

4. VALMISTUS

Ruokien esivalmistus ja valmistus

Lihat tulevat paloitetuna ja kypsänä tai raakana. Kalat tulevat pakasteena, puolivalmistena tai kypsänä tai raakana, paloitetuna
Vihannekset tulevat salaattikomponentteina, juurekset ja perunat kuorittuna ja paloitetuna tai kokonaisena

Ruoka valmistetaan sekoittavissa padoissa tai yhdistelmäuunissa. Erityisruokavaliot valmistetaan erillisessä yhdistelmäuunilla ja liedellä. Laskutilaa tulee olla reilusti sekä vesipisteitä. Lattiat on suunniteltava niin, että liikkuminen kärryillä on esteetöntä.

5. TARJOILU

Linjastoruokailu, jossa on omat erikorkuiset linjastot isoille ja pienille oppilaille on ihanne. Tärkeää on, että linjastossa ruokaileville tehdään oma aikataulu, jonka mukaan ruokailu tapahtuu, ettei jonoja synny.

Ruokasalissa on paikkoja???. **Erityisruokavaliolle** tulee olla oma jakelu / tarjoilupiste, jos tilaaja niin haluaa.

6. KULJETUKSET

Kuljetukset ovat lähteneet vuonna 2022 n. klo 9 - 11

Aterioita kuljetetaan ma-pe, koulupäivinä. Määrät vaihtelevat eri päivinä

Kuljettaja ei saa tulla keittiöön asti niitä hakemaan vaan lähtevien lämmitettyjen vaunujen tila pitää olla sijoitettu oven läheisyyteen. Kuljetettavat kuumat ja kylmät ateriat / vaunut / rullakot / vaunut pitää voida tuoda ns. **puhtaasta ovesta**,josta ei viedä roskia tai palauteta likaisia astioita / vaunuja ym.

7.ASTIHUOLTO

Linjastossa ruokailevat palauttavat likaiset astiat LIKAISTEN ASTIOIDEN PALAUTUSPISTEESEEN ITSEPALVELUNA. Palvelukeittiöissä pestään pääsääntöisesti omat ruokailuvälineet sekä kuljetettavat ruoka-astiat tunneliastianpesukoneessa. Isot ruoanvalmistusastiat, GN vuoat ja patojen / yleiskoneen sekoittimet pestään raepesukoneessa. Palautuville likaisille astioille / vaunuille pitää olla **oma ovi**, josta kuljettaja palauttaa astiat niille varattuun tilaan **astianpesuosaston läheisyyteen**.

8.JÄTEHUOLTO

Jäteastioiden tulee olla hyväkuntoisia ja ne tulee pitää puhtaana niin sisä- kuin ulkopinnoilta. Vastuuhenkilö toimii kunta ja hän vastaa ulkona olevien jäteastioiden ja molokkien puhtaudesta ja jäteastioiden tyhjennysten riittävydestä. Jätehuoltotilaan tulee olla kulkuyhteys suoraan keittiöstä, josta pyörillä olevat jäteastiat voi käydä tyhjentämässä.

Jätettä tulee paljon, erityisesti biojätettä sekä pahvipakkauksia. Pahville tulee olla myös oma keräysastia. Samoin peltitölkkejä tulee runsaasti. Erilliset keräysastiat tulee olla muoville, sekajätteelle, palavalle sekä lasi / keramiikka (kouluissa tulee paljon särkyviä laseja ym)

9.OMAVALVONTA

Ruokatuottajan vastuulla

Talousvesi

vesihuollosta vastaa kunnan vesihuoltolaitos,